

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE VE İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNE
YÖNELİK HAZIRLANAN ÇOCUK HİKÂYE KİTAPLARININ BİÇİM VE
İÇERİK AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI**

Elif ERTAŞ

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Doç. Dr. Salih GÜLERER

UŞAK

TEMMUZ, 2024

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE VE İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNE
YÖNELİK HAZIRLANAN ÇOCUK HİKÂYE KİTAPLARININ BİÇİM VE
İÇERİK AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI**

Elif ERTAŞ

Yüksek Lisans Tezi

**Yabancılar Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı (Disiplinlerarası) Yabancılar
Türkçe Eğitimi**

Danışman: Doç. Dr. Salih GÜLERER

Uşak

Uşak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Temmuz, 2024

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ
YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE VE İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNE
YÖNELİK HAZIRLANAN ÇOCUK HİKÂYE KİTAPLARININ BİÇİM VE
İÇERİK AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Elif ERTAŞ

Yüksek Lisans Tezi

Yabancılara Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı (Disiplinler arası)

Uşak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Temmuz 2024

Danışman: Doç. Dr. Salih GÜLERER

Bu çalışmanın amacı, Yabancılara Türkçe Öğretimi için oluşturulan A1-A2 seviyesi Yunus Emre Enstitüsü çocuk hikâye kitapları ile Oxford İngilizce çocuk hikâye kitaplarının biçim ve içerik yönünden karşılaştırılmasıdır.

Her iki çocuk hikâye set kitaplarından beşer tanesi rastlantısal olarak belirlenip incelenmiştir. Literatür araştırması yapıp uzman görüşleri ışığında çocuk hikâye kitaplarının içyapı ve dış yapı boyutlarını ele alarak hazırlanan ölçütler ile veri toplanmıştır. Nitel bir çalışma olan bu araştırmada veriler doküman analizi ile elde edilmiştir. Her iki kitaptan elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir.

Çalışmanın sonucunda her iki dilde yazılmış hikâye kitapları dış yapı özellikleri olan büyüklük, kapak ve ciltleme, kâğıt cinsi, sayfa düzenlemesi, harfler ve punto ile görseller bakımından farklılık gösterirken; şekil, satır aralıkları ve uzunlukları bakımından benzerlik göstermektedir. Dış yapı özellikleri bakımından her iki kitap serisinin literatüre uygun olduğu görülmüştür. İçyapı özellikleri bakımından ise konu, tema ve ana düşünce, bakımından her iki dildeki kitaplar çocuğa yönelik ilkesi bakımından benzerlik göstermektedir. Kahramanlar ve tipler, varlıklar açısından her iki dildeki hikâye kitaplarının çeşitlilik sağladığı görülmektedir. Eğitsel iletiler bakımından incelenen her iki dildeki kitaplarda çocuğun duygu, düşünce ve hayal gücünü geliştirici iletiler ile bulunduğu görülmektedir. Mekân, çevre, okuma kolaylığı

ve zaman başlıklarında da benzerlik gösteren kitapların dil ve anlatım bakımından farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: *Çocuk hikâye kitabı, İngilizce, Yabancı dil olarak Türkçe.*

ABSTRACT**THE COMPARISON OF CHILDREN'S STORY BOOKS PREPARED FOR
TEACHING TURKISH AND ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE IN TERMS
OF FORM AND CONTENT**

Elif ERTAŞ

Department of Turkish Education for Foreigners (Interdisciplinary)

Usak University Graduate School of Education, July 2024

Advisor: Doç. Dr. Salih GÜLERER

The aim of this study is to compare the A1-A2 level Yunus Emre Institute children's story books and Oxford English children's story books created for teaching Turkish to foreigners in terms of form and content.

Five of each of the two sets of children's story books were randomly selected and analyzed. Literature research was conducted and data were collected with the criteria prepared by considering the internal structure and external structure dimensions of children's story books in the light of expert opinions. In this qualitative study, data were obtained through document analysis. The data obtained from both books were analyzed with descriptive analysis technique.

As a result of the study, story books written in both languages differ in terms of external structure features such as shape and size, cover and binding, paper type, page arrangement, letters and font size, and visuals, while they are similar in terms of line spacing and length. In terms of external structure features, both book series were found to be in accordance with the literature. In terms of internal structure features, the books in both languages are similar in terms of subject, theme and main idea in terms of the principle of being suitable for children. It is seen that the story books in both languages provide diversity in terms of heroes, characters and assets. In terms of educational messages, it is seen that the books in both languages examined in terms of educational messages meet with messages that develop the child's emotions, thoughts and imagination. It was concluded that the books, which are similar in terms of place, environment, ease of reading and time, differ in terms of language and expression.

Keywords: *Children's storybook, English, Turkish as a foreign language.*

ÖN SÖZ

Modern toplumda çocuk edebiyatı; çocuklarda okuma kültürünün oluşmasını ve dolayısıyla çevresine karşı duyarlı, düşünceli bireyler yetiştirmenin temel yolu olarak kabul edilmektedir. Bu yüzden çocuklara; sanatçı-yayıncı-aile ve alanında uzman bir kişinin iş birliğiyle okul öncesi çağdan itibaren görsel ve dilsel anlayışın gelişimini destekleyen kitaplar sunmak sosyal bir sorumluluk ve görevdir. Araştırmada, edebi çocuk kitaplarında bulunması gereken biçim ve içerik özellikleri incelenmiş; yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretimi çocuk kitaplarının biçim ve içerik özellikleri arasındaki farklılıklar ve benzerlikleri karşılaştırılmıştır.

Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının içyapı ve dış yapı özellikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm olan giriş bölümünde araştırmanın amacı, konusu, önemi, alt problemler, varsayımlar, kapsam ve sınırlılıkları yer almaktadır. İkinci bölüm olan kavramsal çerçeve bölümünde yabancı dil öğretimi, çocuk edebiyatı, çocuk kitapları ve dil öğretimi, yabancı dil eğitiminde hikâye kitabı, yabancılara Türkçe öğretimi, çocuklara yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde hikâye kitapları ve ilgili çalışmalara yer verilmiştir. Çalışmanın üçüncü bölümü olan yöntem bölümünde araştırmanın modeli, veri toplama araçlarının yapısı, verilerin elde edilmesi ve incelenmesi yer almaktadır. Dördüncü bölümde ise alt problemlere yönelik bulgu ve yorumlar yer almaktadır. Çalışmanın sonunda araştırmanın sonucu, tartışma ve önerilere yer verilmiştir.

Tez danışmanım Doç. Dr. Salih GÜLERER, her zaman desteklerini hissettiğim ve katkıları için kıymetli hocalarım, Prof. Dr. Musa ÇİFCİ, Prof. Dr. Zekerya BATUR, Doç. Dr. Selcen ÇİFCİ ve Doç. Dr. Sacide Güzin MAZMAN AKAR ile değerli arkadaşım Emel YILMAZ ÇELİK'e teşekkür ederim.

Bu çalışmada, kitapların içerik olarak incelenmesinde kitap inceleme komisyonluğu yapmış Türkçe öğretmeni Ahmet FİDAN ve Faruk KARAKAYA' ya, kaynaklardaki görseller ile ilgili görüşlerine başvurduğumuz Görsel Sanatlar dersi öğretmeni Halil İbrahim GEDİK, Cilt ustası Mestan GÜNEL'e teşekkür ederim.

ELİF ERTAŞ

ETİK BEYAN

Uşak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Araştırmada kamuya açık dokümanların incelenip değerlendirilmesi ve herhangi bir kişiden veri toplanmaması nedeniyle etik kurul izni alınmamıştır.

İmza
Elif ERTAŞ
Adı Soyadı

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Elif Ertaş
Lisans Öğrenimi : Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim
Fakültesi, İngilizce Öğretmenliği
(2009-2013)
Yabancı Diller : İngilizce

Bilimsel Faaliyetler:

1.Ertaş, E.(2022).Afet Eğitimi Üzerine Yürütülen eTwinning Projelerinin Erken Yaşta Afet Bilinci Oluşturmadaki Etkisi: *Lisansüstü Öğretmen Çalışmaları Kongresi, Özet Kitabı* (s.2).

2.Batur, Z., Ellialtı, N., Ertaş,E. ve Yılmaz Çelik, E. (2023). Yenilenmiş Bloom Taksonomisi Bağlamında Öğrenim Düzeylerine Göre Dinleme Kazanımlarının Karşılaştırılması: Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, İngilizce. *Uluslararası Eğitim Bilimleri ve Araştırmaları Sempozyumu International Educational Sciences and Research Symposium* (s.70).

3.Ertaş, E., Ellialtı, N., Akar S. (2023) 9. Sınıf Öğrencilerinin İngilizceye Maruz Kalmaları ile İngilizce Dersine Karşı Duydukları Kaygı Arasındaki İlişki:*4th Education Research and Teacher Education Congress/ ERTE Congress*.

4.Batur, Z., Ellialtı, N., Ertaş, E. ve Yılmaz Çelik, E. (2024). Yenilenmiş Bloom Taksonomisi Bağlamında Konuşma, Okuma ve Yazma Becerisi Kazanımları:

Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, İngilizce. Eğitim Alanında Güncel Bilimsel Araştırmalar IV (s.81).

5. Ertaş, E., (2024). İngilizce Öğretiminde eTwinning Projeleri: Geleceğin Bilinçli Su Okuryazarları Örneği: *Türkçe ve dil eğitiminde iyi uygulamalar konferansı Ankara 22-24 Mayıs 2024 bildiri özetleri* (s.52).

6. Gülerer, S., & Ertaş, E. (2024). Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretimine yönelik hazırlanan çocuk hikâye kitaplarının karşılaştırılması. *Avrasya Dil Eğitimi ve Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 12-26.

İş Deneyimi

- 2013 – 2016: Ahacık Naz pınar Ortaokulu (Bayat-Çorum) İngilizce Öğretmeni
- 2016: Yunuslar Ortaokulu (Gediz-Kütahya) İngilizce Öğretmeni
- 2017-2018: Gediz İlçe Mili Eğitim Müdürlüğü(Gediz-Kütahya) Özel Büro
- 2021-2022: Gediz Bilim ve Sanat Merkezi (Gediz-Kütahya) İngilizce Öğretmeni
- 2024-----Yunuslar Ortaokulu, Altınkent Ortaokulu, Gediz Bilim ve Sanat Merkezi

İÇİNDEKİLER

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ.....	i
ABSTRACT	iii
ÖN SÖZ.....	v
ETİK BEYAN.....	vi
ÖZ GEÇMİŞ.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	xii
ŞEKİL VE GÖRSELLER DİZİNİ.....	xiv
KISALTMALAR DİZİNİ	xv
I.BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	3
1.2. ARAŞTIRMANIN KONUSU VE ÖNEMİ	4
1.3. ARAŞTIRMA TERİM VE TANIMLARI	5
II. BÖLÜM: KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	8
2.1. ÇOCUK YAYINLARINDA BULUNMASI GEREKEN BİÇİM VE İÇERİK ÖZELLİKLERİ	8
2.1.1. DIŞ YAPI ÖZELLİKLERİ	8
2.1.1.2. KAPAK VE CİLTLEME.....	9
2.1.1.3. KÂĞIT CİNSİ.....	9
2.1.1.4. SAYFA DÜZENLEMESİ.....	10
2.1.1.5. HARFLER VE PUNTO	10
2.1.1.6. SATIR ARALIKLARI VE UZUNLUKLARI.....	10
2.1.1.7. GÖRSELLER.....	10
2.1.2. İÇ YAPI ÖZELLİKLERİ.....	11
2.1.2.1. KONU –TEMA	11
2.1.2.2. ANA DÜŞÜNCE	12
2.1.2.3. KAHRAMANLAR (KARAKTERLER, TİP VE VARLIKLAR)...	12
2.1.2.4. ANLATICI VE BAKIŞ AÇISI	12
2.1.2.5. EĞİTSEL İLETİLER	12
2.1.2.6. KURGU-OLAY ÖRGÜSÜ	13
2.1.2.7. MEKÂN, ÇEVRE (ORTAM).....	13
2.1.2.8. ZAMAN	13

2.1.2.9. OKUMA KOLAYLIĞI	14
2.1.2.10. DİL VE ANLATIM	14
2.1.2.11. SÖZ VARLIĞI.....	14
2.1.2.12. CÜMLE YAPISI VE PARAGRAF	15
2.1.2.13. EDEBİ SANATLAR.....	15
2.1.2.14. YABANCI DİL.....	15
2.1.2.15. YABANCI DİL ÖĞRETİMİ	16
2.1.2.16. ÇOCUK EDEBİYATI.....	17
2.1.2.17. ÇOCUK KİTAPLARI VE DİL ÖĞRETİMİ.....	17
2.1.2.18. ÇOCUK KİTAPLARININ TAŞIMASI GEREKEN ÖZELLİKLER.....	17
2.1.2.19. YABANCI DİL EĞİTİMİNDE HİKÂYE KİTABI.....	18
2.1.2.20. YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ	18
2.1.2.21. ÇOCUKLARA YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE HİKÂYE KİTAPLARI.....	19
2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	20
BÖLÜM: YÖNTEM	23
3.1. PROBLEM DURUMU.....	23
3.2. ARAŞTIRMA SORUSU	23
3.2.1. ARAŞTIRMANIN ALT PROBLEMLERİ	24
3.3. ARAŞTIRMA MODELİ.....	24
3.4. VARSAYIMLAR.....	25
3.5. KAPSAM VE SINIRLILIKLAR	26
3.6. ÇALIŞMA MATERYALLERİ	26
3.6.1. İNCELENEN ÇOCUK HİKÂYE KİTAPLARI.....	26
3.8. VERİ TOPLAMA ARAÇLARININ YAPISI	26
3.9. VERİLERİN ELDE EDİLMESİ VE İNCELENMESİ	28
IV. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUMLAR.....	29
4.1.YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ TÜRKÇE ÇOCUK HİKÂYE KİTAPLARININ İNCELENMESİ.....	29
4.2. OXFORD READ AND IMAGINE İNGİLİZCE ÇOCUK HİKÂYE KİTAPLARININ İNCELENMESİ.....	65
4.3. HİKÂYE KİTAPLARININ KARŞILAŞTIRILMASI.....	108
SONUÇ VE TARTIŞMA.....	122

SONUÇ.....	122
TARTIŞMA	125
ÖNERİLER	129
KAYNAKÇA	131
EK-1.....	139
KİTAP KÜNYE BİLGİLERİ	139

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Misafirimiz Var Adlı Hikâye Kitabının Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi.....	29
Tablo 2. Misafirimiz Var Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi.....	31
Tablo 3. Yeni Arkadaşım Adlı Hikâye Kitabının Dış Yapı (Biçim Özellikleri) Bakımından İncelenmesi.....	35
Tablo 4. Yeni Arkadaşım Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi.....	38
Tablo 5. Hakan'ın Günlüğü Adlı Hikâye Kitabının Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi.....	43
Tablo 6. Hakan'ın Günlüğü Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi.....	46
Tablo 7. Tatil Planı Adlı Hikâye Kitabının İncelenmesi (A2) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi.....	51
Tablo 8. Tatil Planı Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi	53
Tablo 9. Doğum Günü Adlı Hikâye Kitabının (A2) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi.....	58
Tablo 10. Doğum Günü Adlı (A2) Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi.....	61
Tablo 11. The New Glasses Adlı Hikâye Kitabının (A1) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi.....	65
Tablo 12. The New Glasses (A1) Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi.....	68

Tablo 13. On Thin Ice adlı hikâye kitabının (A1) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi.....	74
Tablo 14. On Thin Ice (A1) Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi.....	77
Tablo 15. The Treehouse Adlı Hikâye Kitabının (A1) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi.....	82
Tablo 16. The Treehouse (A1) Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi.....	85
Tablo 17. In The Big City adlı hikâye kitabının (A2) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi.....	91
Tablo 18. In the Big City (A2) Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi.....	94
Tablo 19. The Big Storm adlı hikâye kitabının (A2) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi.....	99
Tablo 20. The Big Storm (A2) Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi.....	103
Tablo 21. Dış yapı özellikleri bakımından İngilizce ve Türkçe hikâye kitaplarının karşılaştırılması	108
Tablo 22. İçyapı özellikleri bakımından İngilizce ve Türkçe hikâye kitaplarının karşılaştırılması	113

ŞEKİL VE GÖRSELLER DİZİNİ

Şekil 1. İçyapı ve dış yapı ölçütleri.....	27
Görsel 2. Misafirimiz Var	30
Görsel 3. Yeni Arkadaşım	36
Görsel 4. Hakan'ın Günlüğü	44
Görsel 5. Tatil Planı.....	52
Görsel 6. Doğum günü	59
Görsel 7. The New Glasses	66
Görsel 8. On Thin Ice	75
Görsel 9. The Treehouse.....	84
Görsel 10. In the Big City	92
Görsel 11. The Big Storm.....	101

KISALTMALAR DİZİNİ

AB	: Avrupa Birliği
CEFR	: The Common European Framework of Reference for Languages
Y.E.E.	: Yunus Emre Enstitüsü
O.R.I.	: Oxford Read and Imagine
YTÖ	: Yabancılarla Türkçe Öğretim
TDK	: Türk Dil Kurumu
Dr.	: Doktor
Doç.	: Doçent
S.	: Sayfa
Vb.	: Ve benzer
Vd.	: Ve diğerleri

I.BÖLÜM: GİRİŞ

Araştırmanın konusu, Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce hazırlanan çocuk hikâye kitaplarının çocuk edebiyatı nitelikleri yönünden incelenmesi ve karşılaştırılmasıdır. Çocuklara yönelik hazırlanmış çocuk hikâye kitaplarının içyapı ve dış yapı özelliklerini ne düzeyde taşıdığını, kitaplarda resim-metin ilişkisinin ne düzeyde olduğunu tespit etmek amaçlanmıştır. Bu bölümde problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, araştırmanın varsayımları, araştırmanın sınırlılıkları, araştırmanın terim ve tanımlarına yer verilmiştir.

İyi bir gelecek donanımlı insanlara bağlıdır ve bu eğitimle sağlanır. Eğitim ve öğrenim için iletişim gereklidir. İletişimin en önemli parçalarından biri dildir. Çocuğun dil gelişimi ilk olarak ailede dinleme ve konuşma becerisiyle başlar. Daha sonra okulda öğrenilen okuma ve yazma becerilerine devam eder. Bu dört temel dil becerisi sayesinde çocuk öncelikle kendisini, çevresini, kısacası yaşamı öğrenir. Bu süreç çocuk ve edebiyat arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmaktadır.

İnsanlar duygu ve düşüncelerini ifade edebilmek, diğer insanlarla ilişkiler kurabilmek, kültürel değerlerini gelecek kuşaklara aktarabilmek için dile her zaman ihtiyaç duymuşlardır. Dil, düşüncenin bir ifade biçimidir. Milletler düşünce ve amaçlarını dil aracılığıyla ifade ederler ve diğer milletlerle ilişkilerinde ya kendi dillerini kullanırlar ya da temasa geçtikleri milletin dilini öğrenirler.

Büyükikiz (2013), dünyadaki dil öğrenme sistemleri ile dil becerilerinin ortak bir noktada buluşmasını ve insanların öğrendikleri dili iletişim kurmak için kullanabilmelerini sağlamak için; Ortak bir Avrupa dili çerçevesinin geliştirildiğini belirtiyor. Dil öğreniminde dil seviyelerinin Avrupa portföyünün üç ana seviyesinden oluştuğu söylenebilir: temel seviye (A1-A2), orta seviye (B1-B2) ve ileri seviye (C1-C2). Dil öğretiminde önemli bir yere sahip olan hikâye kitapları da hedef dilin farklı seviyeleri için hazırlanmaktadır.

Toplumların gelişmesi ve ilerlemesi, kitap okuma alışkanlığını kazanmış bireylerin eğitimiyle doğru orantılıdır. Bu nedenle toplumu bilgi toplumu düzeyine çıkarmak için çocuk eğitiminde ders kitaplarının yanı sıra çocuk edebiyatından da yararlanılması önemlidir (Gönen, Katrancı, Uygun ve Uçuş, 2011). Bu bağlamda edebiyat ve bazı kavramlara yakından bakacak olursak;

Edebiyat; Duygu, düşünce ve hayallerin dil aracılığıyla ifade edilmesi sanatıdır. Anlatılmak istenen, sanatçının bakış açısıyla yeniden kurgulanarak estetik zevke sunuluyor. Sever'e (2019) göre dilin en etkili kullanımını edebiyatta görmekteyiz. Çok eski bir terim olan "çocuk edebiyatı" 20. yüzyılın ilk yarısında doğdu. Bebeklik ve çocukluk kavramlarının öneminin artmasıyla birlikte çocuk edebiyatı da ortaya çıkmaya başladı.

Çocuk edebiyatı, çocuğun hayallerine hitap eden, sanatsal değerle yüklü, kelime hazinesine uygun, dil gelişimini destekleyen, millî ve evrensel değerler barındıran, sosyal ve psikolojik gelişimine katkı sağlayan keyif alarak okumaya teşvik eden edebi eserlerin tamamı şeklinde tanımlanır (Temizyürek vd. 2016). Çocuk edebiyatı, 2-14 yaş arası çocukların duygu ve düşüncelerini konu edinen sözlü ve yazılı tüm eserleri kapsar. Şirin'e (2019) göre çocuk edebiyatı; çocuğu duyarlı bir birey ve iyi bir okuyucu olmaya hazırlayan geçiş edebiyatıdır. Çocuk edebiyatı; çocukların büyüme ve gelişmelerine, hayal güçlerine, duygularına ve düşünme yeteneklerine, zevklerine hitap eden ve eğitim sırasında eğlencelerini teşvik eden yazılı ve sözlü ürünlerdir (Yalçın ve Aytaş, 2016).

Çocuk edebiyatı çocukların hayal dünyalarına, duygu ve düşüncelerine dair yazılı ve sözlü olarak ifade edilen tüm yapıtları içerir (Karakurt ve İpek, 2019). Kitap ile çocuk arasında bağın kurulabilmesi için kitabın biçimsel ve içerik olarak çocuğun ilgisini uyandırması, beğenisini kazanması ve eğlendirici unsurları içermesi gerekmektedir. (Çolaklar, 2019).

Çocuk hikâye kitapları, basit ve anlaşılır bir dil kullanarak renkli ve etkileyici resimlerle desteklenmiş bir görsel çekiciliği barındırmalıdır. Farklı kültürlerden, yaşlardan veya varlık durumlarından gelen çeşitli karakterlere yer vererek çocuklara dünya çapında bir çeşitliliği sunmalıdır. Aynı zamanda, içerdikleri hikâyelerde moral

değerleri, empatiyi ve temel bilgileri öğretici unsurlarla işlemelidir. Bu kitaplar, eğlenceli ve etkileyici bir hikâye anlatımı ile çocukların dikkatini çekerken, akıcı bir yapıya sahip olmalı ve çocukların hikâyeyi rahatlıkla takip edebilmesi için düzenli bir yapı sunmalıdır. Temaları, çocukların yaşlarına uygun olmalı ve arkadaşlık, paylaşma, sevgi gibi evrensel konuları içermelidir. Böylece çocuk kitapları hem eğlenceli hem de öğretici bir deneyim sunarak çocukların gelişimine katkıda bulunmalıdır.

Çocuklara yönelik Türkçe öğretimi, giderek artan talep ve hızla gelişen bir alandır. Ancak Türkiye ve dünyanın çeşitli yerlerinde bu alandaki materyaller sınırlıdır. Çocuklarla çalışırken çeşitli ve eğlenceli materyaller sunmanın önemi büyüktür. Hikâye kitapları ve öyküler, ders kitaplarının ötesinde çocukların ana dillerinden aşına oldukları çok yönlü içerikler olarak öne çıkar. Ancak, çocuklara Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten eğitimcilere, bu materyallerin nasıl seçileceği ve kullanılacağı konusunda yeterli altyapı sunan çalışmalar sınırlıdır. Türkçe alan yazında bu konuda yapılan çalışmaların sayısının azlığı dikkat çekmektedir, hâlbuki yabancı alan yazında çocuklara dil öğretiminde hikâye kullanımı daha geniş bir yer bulmuştur.

Alan yazın taraması yapıldığında, yabancı dil olarak Türkçe öğretimini ele alan araştırmalara yoğunlaşan çalışmalar bulunmakla birlikte (Kemiksiz, 2021), İngilizce hikâye kitaplarına odaklanan bir çalışma ortaya çıkmamıştır. Ayrıca, Türkçe ve İngilizce hikâye kitaplarını karşılaştırmalı olarak ele alan bir araştırma da tespit edilememiştir. Son yıllarda Türkçe öğretimi önem kazanmış olsa da (Biçer, 2017; Büyükkız, 2014; Göçer ve Moğul, 2011; Karagöz ve Şeref, 2021; Şeref ve Karagöz, 2020; Türkben, 2018), İngilizce öğretimi ülkemizde uzun bir geçmişe sahiptir (Peker, Çiftli ve Çobanoğlu, 2020).

1.1. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı, Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretiminde kullanılan A1 ve A2 seviyesi hikâye kitaplarında yer alan dış yapı (biçim) şekil ve büyüklük, kapak ve ciltleme, kâğıt cinsi, sayfa düzenlemesi, harfler ve punto, satır aralıkları ve uzunlukları, görsel özellikleri ile içyapı (içerik) olan tema, konu, kahraman ve karakterler, boyut, harf, satır aralıkları, görselleri, kapakları, kitap sonu etkinlikleri ve uygulamalarını, inceleyerek, kitapların farklılık ve benzerliklerini belirleyerek iki dilde çocuk hikâye kitabı hazırlayanlara katkı sağlamaktır.

1.2. ARAŞTIRMANIN KONUSU VE ÖNEMİ

Yıllardır, dünya çapında İngilizce dil eğitimi çeşitli kaynaklar ve yaklaşımlar ışığında geniş bir metot ve teknik yelpazesi kullanılarak gerçekleştirilmektedir. İngilizce öğretim kitapları, içerik, üniteler, temalar ve kelime dağarcığı konularında artık belirli bir yapı oluşturmuş durumdadır. Bu kitaplar dil öğretimini A, B, C düzeylerine göre sınıflandırarak bir kur sistemini benimsemektedirler. İngilizcenin dünya çapında yaygın olarak kullanılması, bu kitaplar aracılığıyla dil öğretiminde belirli bir standart ve güvenilirlik oluşturmuştur.

Cambridge, Oxford, Richmond gibi üniversite temelli yayıncılar, dünya çapında dil öğretim materyallerini basılı, görsel ve işitsel olarak sunmaktadır. Bu kitaplarda kullanılan temalar ve kelime dağarcığı benzerlikler göstererek belirli ve standart bir çerçeveye sunmaktadır. İngilizcenin uluslararası alanda konuşulmasına paralel olarak, Türkçe de dünya genelinde en çok konuşulan dillerden biri haline gelmiştir. Türkiye'nin küresel arenada artan etkisi ve Türk dilinin geniş coğrafyalarda kullanılması, Türkçeyi yabancı bir dil olarak öğretme konusunu ön plana çıkarmıştır.

Yabancılar Türkçe öğretim kitaplarının sunduğu hizmet büyük bir değere sahiptir. Bu hizmetin standartları, kitapların dil öğretim materyalleri olarak sunma kalitesi ve etkinliği, bu bağlamda dikkatlice değerlendirilmesi gereken konulardır. Dil öğretiminde kullanılan yaygın ders materyallerinden birisi de hikâye kitaplarıdır.

Martínez'e (2007) göre hikâyeler, çocukların sadece dili değil, aynı zamanda içeriği, kültürel yönleri, günlük sorunları nasıl çözdüklerini vb. öğrenmeleri için en iyi yollardan biridir. Çocuk kitapları genellikle genç okuyucuların gelişimsel ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına hitap etmek için belirli özellikleri taşır. Bu özellikler arasında basit dil, çekici resimler, ahlaki dersler ve ilişkilendirilebilir karakterler bulunabilir. Amaç, öğrenmeyi keyifli hale getirmek, hayal gücünü teşvik etmek ve çocuklar için erişilebilir ve etkileyici bir format içinde önemli değerleri aşılaktır.

Ayrıca hikâye kitapları, öğrencilerin bireysel okuma zevklerini, becerilerini ve yaratıcılıklarını kazanmalarına ve geliştirmelerine yardımcı olur. Sınıf içindeki hikâyeler sadece dili eğitmeye ve hedeflerin yerine getirilmesine hizmet etmez,

öğrencilere çok daha fazlasını getirebilir. Son yıllarda çocuk edebiyatı alanına olan ilginin artması bu alanın ticari gelişimini de teşvik etmiştir. Ancak bazen ticari kaygılar kitabın kalitesinden daha ön planda tutulabiliyor. Bu nedenle çocuk edebiyatı alanında oluşturulan kitapların çocuk edebiyatı eserlerinde bulunması gereken özellikleri ne ölçüde taşıdığının ortaya çıkarılması gerekmektedir.

Bu çalışma, Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretimi için seçilen çocuk edebiyatı örneklerini, çocuk edebiyatı kitaplarının dayanması gereken temel ilkeler bağlamında değerlendirerek, çocuk kitaplarını biçimsel ve içerik özellikleri açısından karşılaştırmaktadır. Yapıtlar arasındaki benzerlikler ve farklılıkların belirlenmesi, her iki dildeki çocuk edebiyatı anlayışına dair daha açık bir perspektif sunma amacını taşımaktadır. Araştırmada kullanılan Yunus Emre Enstitüsü A1-A2 seviyesi Çocuk Hikâyeleri Dizisi seçilme sebebi daha önce farklı bir dil ile karşılaştırmalı tez çalışması olarak incelenmemiş olmasıdır. Diğer çocuk hikâye kitapları Oxford A1-A2 seviyesi Read and Imagine belirlenirken ise diğer materyal gibi daha önce hiç çalışılmamış olması ve uluslararası olarak İngilizce öğretiminde kullanılması açısından önem arz etmesi göz önünde bulundurulmuştur.

Bu çalışma, Türk çocuk edebiyatı ile İngiliz çocuk edebiyatından örnekler sunarak, çocuk edebiyatının biçimsel, içerik, resimlendirme özellikleri bağlamında farklı bakış açılarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırmanın, çocuk edebiyatı alanında çalışanlar, bu alanda çalışmayı düşünenler ve konuyla ilgilenenler için önemli bir kaynak olabileceği düşünülmektedir.

1.3. ARAŞTIRMA TERİM VE TANIMLARI

1.3.1. Çocuk

Çocuk sözcüğü, bebeklik ile erginlik arasındaki gelişme döneminde olan kişi olarak çeşitli şekillerde tanımlanmaktadır (Türk Dil Kurumu, 2022a). Literatürde tanımlanan çocuk sözcüğü; (Çolaklar ve Taşcı, 2019)'ya göre bireyin ilk doğduğu bebeklik döneminden başlayarak ergenlik dönemine kadar uzanan tüm gelişim sürelerini kapsamaktadır.

1.3.2. Edebiyat

Türk Dil Kurumu sözlüğü edebiyatı "olayları, düşünceleri, duyguları ve hayalleri dil yoluyla sözlü veya yazılı olarak ifade etme sanatı olarak tanımlıyor (<https://sozluk.gov.tr/>; 2024).

Edebiyat denilince Taşdelen'e (2016) göre akla şiir, roman, hikâye, deneme gibi türüyle birlikte "metin" kelimesi gelir. Edebiyat, metin yazma, kelimeleri sevmek ve koruma, dünyayı dile çevirme ve dilden bakma sanatı demektir. Edebiyatın alanı ve nedeni sözdür. Sözlerden sonra edebiyat susar, insan bilinci susar. Edebiyatı sevmek, sözü, onun varlığını, güzelliğini sevmektir.

1.3.3. Çocuk edebiyatı

Çocuk edebiyatı, çocuğun ilgi ve ihtiyaçlarına hitap eden, onun gelişim düzeyine uygun, onun duygu, düşünce ve hayallerini destekleyen eserlerin yer aldığı bir alandır. Sever'e (2015) göre çocuk edebiyatı, erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini kapsayan, çocukların zihinsel ve dil gelişimlerine uygun, duygu ve düşüncelerini destekleyen, beğeni düzeyini olumlu yönde etkileyen ürünler olarak değerlendirilmektedir.

1.3.4. Hikâye

TDK (2024) göre hikâye “Gerçek veya tasarlanmış olayları anlatan düz yazı türü, öykü” olarak tanımlanır. Batur'a (2012) göre hikâyeler çocukların hayata hazırlanmasında ve eğitiminde önemli bir rolü vardır ve hikâyeler, yaşamın gerçeklerini yansıttığı için çocukların dünyayı anlamalarına ve kendilerini ifade etmelerine yardımcı olur. Ayrıca, hikâyelerin daha kısa olması ve olaylarının daha yalın olması, çocukların dikkatini daha kolay çeker ve okuma becerilerini geliştirmelerine katkı sağlar. Bu nedenle, hikâyelerin çocukların eğitiminde kullanılması oldukça yaygındır ve etkilidir.

1.3.5. Yabancı Dil

Yabancı dil, bir kişinin ana dilinin dışında öğrendiği ve konuştuğu dil olarak tanımlanır. Türk Dil Kurumu'na göre, yabancı dil; ana dilin dışında olan dillerden her biri olarak tanımlanır (<https://sozluk.gov.tr>; 2024). Yabancı dilin tarih öncesi dönemlerde doğal olarak, kültürel temas ve ihtiyaçlar sonucunda geliştiği ve zaman içinde yazının ortaya çıkmasıyla daha sistematik bir şekilde öğrenim gördüğü öne sürülebilir. Yabancı dil öğrenimi ve öğretimi, toplumların etkileşimi, kültürel değişimler ve yazının evrimi gibi faktörlere bağlı olarak evrilmiştir.

1.3.6. Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metni

Avrupa Konseyi tarafından 2001 yılında yayımlanan bu katalog, Avrupa ülkelerindeki dil öğretim programları, hedef dillere yönelik öğretim programları, program yönergeleri, sınavlar ve ders kitapları gibi kaynakların hazırlanmasına yönelik bir başvuru kaynağı olarak kullanılıyor (Telc, 2013, s. 11). Dil eğitimi alanındaki önemli bir kaynak olarak dünya genelinde ve özellikle Türkiye'de kabul görmektedir (Sallabaş ve Sağlık, 2020). Avrupa Konseyi'nin dil eğitimi çalışmalarının devamı olarak geliştirilen bu metin, Avrupa ülkelerinde yaşayan bireylerin yabancı dil öğrenmelerini teşvik etmek ve çok kültürlülüğü desteklemek amacıyla oluşturulmuştur (Arslan & Coşkun, 2012). AOBM, 2001 yılında ilk kez yayımlandığından bu yana 2018 ve 2020 yıllarında yapılan güncellemelerle, sadece Avrupa ülkelerine değil, aynı zamanda Avrupa kıtası dışındaki ülkelerin dil eğitimi alanındaki ihtiyaçlarına da cevap vermektedir (CEFR, 2020).

II. BÖLÜM: KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Çocuk Yayınlarında Bulunması Gereken Biçim ve İçerik Özellikleri

Çocuk edebiyatının yabancı dil sınıflarına entegrasyonu hikâyelerin tanındık bağlamları, hikâyenin görece kısa uzunluğu, hikâye nin çoklu yorumlama seviyeleri ve anlamaya yardımcı olan destekleyici çizimler, çocuk kitaplarını yabancı dil müfredatına dâhil etmek için güçlü bir gerekçe sağlar. Çocuk edebiyatı güçlü bir şekilde eğlenceli ve ilgi çekicidir. Öğrencilerin pek çok düzeyde keyif alabileceği bir metin sunar ve öğrencilerin artan ilgisi dil öğrenimini destekleyecektir. Dikkatle seçilmiş çocuk edebiyatı pek çok olası yorumlama düzeyine sahiptir, öğretmenlere ve öğrencilere kelime dağarcığı, sözdizimi ve ikinci dil anlayışının gelişimini destekleyen çok çeşitli konuşma olanakları sunar. Temelde evrensel olan insanoğlunun hikâyeye olan ihtiyacı, illüstrasyonların sunduğu ek anlamla birleştiğinde, öğrenme için diğer birçok öğretim stratejisinden daha etkili bir bağlam sağlar.

Çocuk kitapları, yetişkinler için yazılan kitaplardan öncelikle hem yazılı hem görsel uyarı sunması açısından farklılık gösterir. Çocuğun kavramsal ve görsel algısını hedef almak, çocuklara yönelik hem estetik hem de dilsel açıdan daha dikkatli yazılmış eserler üretme ihtiyacını doğurmaktadır. Sever'e (2003) göre bir çocuk kitabı, dil ve çizginin anlatım gücüyle çocuğun heyecanına, coşkusuna, düşünce ve duygusuna ulaşmayı başardığı ölçüde yazılı ve görsel uyaran olarak işlevini yerine getirebilir. Çocuklar için hazırlanan kitapların görsel ve dilsel nitelikleriyle, çocukların duygu ve düşünce dünyalarında istenilen etkiyi bırakabilmesi için bazı temel özellikler taşıması gerekir. Bu özellikler 'içyapı' ve 'dış yapı' özellikleri olmak üzere incelenmektedir.

Yabancılar Türkçe öğretiminde, özel olarak geliştirilmiş yardımcı okuma kitapları, dil seviyelerine uygun olarak öğrencilere daha etkili bir destek sağlayabilir. Ana dili Türkçe olanlara göre hazırlanan materyallerle, yabancı dil öğrencilerinin öğrenim deneyimini özelleştirmek önemlidir.

2.1.1. Dış Yapı Özellikleri

“Kitaplar çocukları okumaya isteklendirecek bir tasarım anlayışını yansıtmalı, çocuklar kendileri için üretilen bir araca verilen önemi, gösterilen saygıyı, kitabın dış

yapı (biçimsel) özellikleriyle bütünleşmiş olan tasarım özeninden anlayabilmelidir” (Okuyan, 2009, s.135-159).

Kitapların dış yapı özellikleri, tasarım özellikleri ve resim alt başlıkları; içyapı özellikleri ise konu ve kurgu, tema, ileti, karakter ve kahraman, çevre, dil ve anlatım alt başlıkları altında ele alınmaktadır (Ciravoğlu, 1997; Dursunoğlu, 2007; Erdem, 2011; Kıbrıs, 2006; Nas, 2004; Oğuzkan, 2006; Şahin, 2007; Zengin, 2007).

2.1.1.1. Şekil ve Büyüklük (Boyutlar)

"Çocuk kitaplarının boyutları, çocukların kolayca taşıyıp okuyabilmesi için önemlidir. 'Kitaplar hacim ve ağırlık bakımından taşımaya elverişli olmalıdır.' (Temizyürek, Şahbaz ve Gürel, 2016). Bu nedenle, kitapların genişliği çocuğun kucak boyutundan büyük olmamalıdır. Ayrıca, kitapların hafif ve dayanıklı olması, çocukların kitaplarını uzun süre korumalarına yardımcı olur ve kitaplıklarını oluşturma isteklerini artırır."

2.1.1.2. Kapak ve Ciltleme

Şimşek'e (2011) göre çocuk kitaplarının dış yapı unsurlarından ilki kapaktır ve çocuğun bir kitaba yönelik ilk izlenimini kapak oluşturur. Kitabın kapağı, çocuğun ilgisini çekmeli ve konuyla uyumlu olmalıdır. İç kapaklar resimli olmalı ve kapak resmi kitap içinde de yer almalıdır. Ayrıca, kitabın baskı sayısı iç kapağa yazılmalıdır. Kitabın dayanıklılığını arttırmak için ciltleme işleminde hem iplik hem de yapıştırıcı kullanılması önemlidir. Çocuk kitabı katlayacak, kırıştırarak ve atacaktır bu sebeple dayanıklı bir ciltleme yapılmalıdır. Sayfaları parçalanmış bir kitap çocuğun dikkatini ve ilgisini çekmez.

2.1.1.3. Kâğıt Cinsi

Çocuk hikâye kitaplarında kullanılan kâğıt türü, çocukların kullanımına uygun olmalıdır. Genellikle kaliteli ve dayanıklı bir kâğıt tercih edilir. Bu kâğıt, çocukların kitabı kolayca çevirmelerine ve okumalarına olanak tanımalıdır. Ayrıca, kâğıdın görsellerin ve metnin net görünmesini sağlayacak kalitede olması da önemlidir. Su ve leke direnci gibi özellikler de dikkate alınabilir, böylece kitaplar daha uzun süre dayanabilir. Kitabın kâğıdı mat renkli olmalı ve öncelikle birinci hamur kâğıt kullanılmalıdır. Çocuk kitaplarında kullanılacak kâğıtlar dayanıklı, mat (1. veya 2.

hamur) veya parlak kuşe kâğıt olmalıdır. Kuşe parlak kâğıtlarda, resimlerde kullanılan renkler daha canlı görüldüğü için çocuğun daha fazla dikkatini çeker.

2.1.1.4. Sayfa Düzenlemesi

Sayfa kenarlarında geniş alt-üst, sağ-sol boşluklar bırakılmalıdır. Sayfa sayısı çocuğun seviyesine göre belirlenmelidir. Satırlar arası boşluklar birden çok bırakılmalıdır. Güleriyüz'e (2003) göre, kitapların sayfa düzenlemesi yapılırken, resimlerin sayfanın akıcılığını kesmeden yerleştirilmesi önemlidir. Resimler genellikle metnin üstüne, kenarına veya sol tarafa bir sayfa olarak düşünülebilir. Ayrıca, ara başlıkların sayfa ortasından başlaması, değişik puntolarla seçilmiş cümlelerin giriş başlığı olarak kullanılması da önerilir. Şimşek'e (2011) göre sayfa kenar boşlukları en az 2 cm, satır aralıkları en az 1,25 cm olması beklenirken normalden çok satır aralıklarına da sahip olabilir.

2.1.1.5. Harfler ve Punto

Metinlerin içeriğiyle uyumlu bir yazı karakteri seçimi, okunabilirliği artırabilir ve kitabın kişiliğini vurgulayabilir. "Kitap dizgisinde çok çeşitli yazı karakteri kullanımı kitabın okunabilirliğini azaltıcı bir etkiye sahiptir. Bu nedenle iki ya da üç yazı karakterinin kullanılması, bütün bir yazı kataloğunun kullanılmasından çok daha iyi olur. Tipografik sınırlama kitabın kişiliğini artırır, okuyucuya yardım eder ve kitabın kimliğini kuvvetlendirir" (Sönmez, 2003, s. 18-19). Yazarın ve tasarımcının, hedef kitleyi ve metnin amacını göz önünde bulundurarak doğru yazı karakteri seçmeleri önemlidir.

2.1.1.6. Satır Aralıkları ve Uzunlukları

Bir sayfadaki satır uzunluğu, çocukların görme alanına göre değişir. Kitabın sayfa tasarımı, metin ve resimlerin sayfa üzerine konumlandırılırken sayfanın alt üst, sol sağ kenar ve satırlar arası boşlukları, kitabın kolay okunabilir ve gerektiğinde kenarına not alınabilir genişlikte tasarlanmalıdır. Bunun için sayfa kenarlarında geniş boşluklar bırakılmalı, satır araları normal aralıklı ya da normalden biraz daha fazla aralıklı olmalıdır.

2.1.1.7. Görseller

Çocuk edebiyatında yer alan görseller, sadece çocukların kitaplara olan ilgisini artırmakla kalmaz, aynı zamanda yaratıcı düşüncelerini de harekete geçirir. Görsellerle etkileşimde bulunan çocuklar, estetik zevklerinin yanı sıra okuduklarını daha iyi

anlama konusunda da destek alır (Özünel, 2000, s. 174). Duyu organlarının öğrenmeye katkısını ifade eden bilgide, öğrenilen içeriklerin hatırlanma oranlarıyla ilgili olarak, okuduklarımızın % 10' unu, işittiklerimizin %20'sini ve gördüklerimizin %30'unu hatırladığımız belirtiliyor. Bu bağlamda, görsel uyaranların öğrenmeye daha fazla etkisi olduğu vurgulanıyor. Aynı zamanda, öykünün edebi diline resmin sanat dilinin eklenmesinin, çocukların estetik bilincini geliştirebilecek bir eser ortaya çıkarabileceği ifade edilmektedir (Turan, 2000, s. 167). Kitaplardaki görsellerin stratejik konumlandırılması, öğrencilerin hikâyeyi anlamalarına büyük etki eder. İyi yerleştirilmiş görseller, metni destekleyerek okuyucunun hikâyenin içine daha kolay girmesine ve anlamlandırmasına yardımcı olabilir. Bundan dolayı hikâye kitaplarında görseller sayfanın başına, soluna ya da sağına konumlandırılmalıdır.

2.1.2. İç Yapı Özellikleri

2.1.2.1. Konu –tema

Türkçe Sözlükte konu; konuşmada, yazıda, eserde ele alınan düşünce, olay veya durum tema ise; asıl konu, temel motif şeklinde tanımlanır (TDK, 2024).

Konu yazarın yapıtında ele aldığı düşünce, olay ya da durum olarak tanımlanabilir. Bir yazar, çocuk kitaplarında ele aldığı konuyu işleyerek çocuklar için uygun bir hikâye oluşturur. Yaratıcılığını ve dil yeteneklerini kullanarak, konuyu çocukların ilgi alanlarına uygun hale getirir ve onları meraklandıracak olaylarla süsler. Bu şekilde, çocukların okuma isteğini artırır ve onlara keyifli bir okuma deneyimi sunar.

Yalçın Aytaş'a (2005) göre anlatılmak istenen duygu, düşünce, ana eğilime tema denir. Bir kitabın teması, yazarın hikâyeyi yazma amacını ve iletmek istediği duygu ve düşüncüyü belirler. Yazar, okuyucuda bir etki bırakmak ve onların duygusal ve zihinsel gelişimine katkı sağlamak ister. Tema, okuyucunun hikâyeden çıkardığı dersler ve hislerin toplamıdır. Çocuk kitaplarında tema, hikâyenin anlatmak istediği önemli mesajları içerir ve okuyucunun yaşamı, insanları ve doğayı daha iyi anlamasına yardımcı olur.

2.1.2.2. Ana Düşünce

Ana düşünce, bir yazının temeli olan asıl düşüncenin bir yargı oluşturabilecek şekilde somut olarak ifade edilmesidir.

2.1.2.3. Kahramanlar (Karakterler, tip ve Varlıklar)

Karakter; “bir eserde duygu ve düşünce yönlerinden ele alınan kimse”; kahraman ise “roman, hikâye, tiyatro vb. edebiyat türlerinde en önemli kişi” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2005).

Edebiyatın sunduğu kahramanlar ve karakterler, çocukların duygu ve düşüncelerini geliştirirken insan yaşamını tanımlarına da yardımcı olur. Çocuk edebiyatı ürünlerindeki karakterler, çocukların duygularını, düşüncelerini ve davranışlarını iyi geliştirilmiş örneklerle keşfetmelerini sağlar. Bu kahramanlar, çocukların çeşitli sorunlarla başa çıkma yollarını öğrenmelerine ve yeni değerler edinmelerine katkı sağlar. Kitaplardaki farklı karakterler aracılığıyla, çocuklar benzerlik ve farklılıkları keşfederler. Yazınsal metinlerin sağladığı bu değişim, çocuklar için doğal bir öğrenme ve insana özgü davranışlar edinme yoludur.

2.1.2.4. Anlatıcı ve bakış açısı

Demiryürek'e (2013) göre kurgusal metinlerde olayların okura ulaştığı perspektif, bakış açısı kavramını ön plana çıkarır. Bu durum, anlatıcının durduğu noktayı belirler. Anlatmaya dayalı metinlerde, roman ve hikâyelerde olduğu gibi, aktarılan olayın yanı sıra onu aktaran bir anlatıcı ve belirli bir bakış açısı bulunmaktadır. Okur, anlatıcının her zaman yazar olmadığını hatırlamalıdır. Aslında anlatıcı, yazardan çok farklı bir kişi olabilir. Örneğin, bazı kurgusal anlatıcılar hayvanlar, bitkiler, eşyalar veya insan olmayan doğaüstü varlıklar arasından seçilebilir. Ayrıca, anlatıcı çeşitli inançlara sahip olabilir, farklı görüşleri dile getirebilir ve yazarın davranmayacağı şekilde hareket edebilir.

2.1.2.5. Eğitsel İletiler

İleti kavramı TDK'nin (2024) Türkçe sözlüğünde 'Yazı veya sözle verilen, gönderilen bilgi; mesaj' olarak tanımlanırken, Sever (2008) iletinin (ana düşüncenin),

yazarın okurla paylaşmak istediği asıl düşünce olduğunu belirtmektedir. Ayrıca Demirel ve diğerleri (2010), iletiyi bir edebi eserin veya herhangi bir yazının anlatmak istediği, dile getirmek istediği şey olarak tanımlar. Bu çerçevede, ileti kavramının tanımı üzerinde farklı bakış açıları bulunmaktadır.

2.1.2.6. Kurgu-olay örgüsü

Roman, öykü, oyun gibi yazınsal metinlerde bir diğer önemli öge olaydır. Özdemir (2002, s. 112-113) tarafından 'En yalın tanımıyla olan ya da ortaya çıkan şeydir olay.' şeklinde tanımlanan olay, metinlerdeki karakterlerin birbirleriyle, kendileriyle, doğayla veya çevreleriyle olan etkileşimlerini içerebilir.

2.1.2.7. Mekân, Çevre (Ortam)

Mekân; "içinde yaşayanlar tarafından algılanan ve değerlendirilen düzlemdir, ufuktur ve hayatın gelişmesinde zaman kadar vazgeçilmezdir" (Kefeli, 2009, s. 428-429). Coğrafyada, insanın mekânda nasıl dağıldığı ve insanlarla mekânların karşılıklı etkileşimi önemli iken; edebiyatta olayların zeminini oluşturan, ev, oda, mahalle, köy, kasaba, kent gibi mekânlar önem kazanmaktadır. Mesela; mekânsızlık, okur için özel olarak değerlendirilmesi gereken önemli bir veridir. Metnin mekân açısından analizi ve mekânsal özellikleriyle birlikte incelenen insan ilişkileri okura yeni bakış açıları kazandırmaktadır. Kahramanın içinde yaşadığı toplumsal ve kültürel çevrenin niteliğini belirleyen önemli etmenler arasında, olayın geçtiği toplumsal ve kültürel çevrenin özellikleri, zaman ve mekânın etkisi, kahramanın yaşadığı çevrenin kültürel özelliklerinden etkilenmesi, yaşadığı çatışmaların nedenleri ve çözümlemelerinde kullandığı yöntemler bulunmaktadır" (Tekin, 2017, s. 29-30; Kılıçaslan, 2019, s. 39).

2.1.2.8. Zaman

Hoodless'a (2002) göre hikâyeler, çocukların ilköğretim hayatının ilk yıllarında ve ilerleyen dönemlerinde zaman ve kronolojiye ilişkin farkındalıklarını artırmak için kıymetli birer araçtır. Tarih ve hikâyeler arasındaki ilişkiye dair zengin bir literatür bulunmaktadır. Hoodless (2002) ve Stow ile Haydn (2000) ise kronolojinin nitelikli bir biçimde kavranmasının, tarihsel tüm çalışmaların özünü meydana getirdiğini ve hikâye anlatım tekniklerinin bu kavrayışı geliştirmede önemli bir rol üstlendiğini

belirtmektedirler. Farmer ve Heeley'e (2004) göre hikâyeler çocukların geçmişe dair farkındalığının odak noktasıdır ve çok küçük yaşlardan itibaren çocuklar geçmişe ait çeşitli hikâyelerle karşılaşmaktadırlar. Dil ve zamana ilişkin becerilerin öğretimine ilişkin ortak alt küme göz önünde bulundurulduğunda, hikâyeler aracılığıyla dil becerilerine paralel bir biçimde zamansal becerilerin öğrenilmesi de önem kazanmaktadır.

2.1.2.9. Okuma kolaylığı

Güneş (2000) de kelimelerde olduğu gibi çocuk kitaplarında kullanılan cümlelerin de kısa ve basit olmasının, yapının okunabilirliğini artırdığını belirtmektedir. Ona göre cümlelerin kısa, net ve basit olması, tam ve tek anlam ifade etmesi, belleğe kolay yerleştirilmesini gerçekleştirmektedir.

2.1.2.10. Dil ve anlatım

Dil ve anlatım, çocuk edebiyatında eserin türü, hedef kitlesi ve yazarın üslubu gibi faktörlerden doğrudan etkilenir. Hedef kitleye uygun bir dil ve anlatım seçmek, eserin amacına ulaşmasını sağlar. Çocukların duyuşsal ve bilişsel gelişimine uygun bir dil kullanılmalıdır. Araştırmalar, çocukların genellikle yalın ve açık anlatımdan hoşlandıklarını, günlük dilde pek kullanılmayan sözcük ve deyimleri anlamakta zorlandıklarını ve uzun, karmaşık paragrafları kavramakta güçlük çektiklerini göstermektedir. Bu nedenle, eserlerde yalın bir dil tercih edilmeli, karmaşık paragraflardan ve yersiz benzetme/betimlemelerden kaçınılmalıdır.

2.1.2.11. Söz varlığı

Söz varlığının tanımı üzerine farklı tanımlar mevcuttur. “Söz varlığı ile ilgili temel kavramlar ve durumlar, konuyla ilgili çalışmalarda çeşitli terimlerle adlandırılmış gerek kavramların sınırlandırılmasında gerekse terminolojide henüz birlik sağlanamamıştır” (Demir, 2016, s. 144). Söz varlığı teriminin zaman zaman “kelime hazinesi, kelime serveti, kelime dağarcığı, sözcük varlığı, sözcük dağarcığı, sözcük serveti” gibi terimlerle karşılandığı görülmektedir. Aksan (2006) söz varlığını “sözcüklerin, deyimlerin, kalıp sözlerin, kalıplaşmış sözlerin, atasözlerinin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütün” olarak tanımlamaktadır (s. 7). Temel

söz varlığı (kelime hazinesi), terimler, deyimler, atasözleri, ikilemeler, ilişki sözleri, kalıplaşmış sözler söz varlığını oluşturan öğelerdir. Bir dilin kelimeleri, deyimleri, ikilemeleri ve atasözleri, o dilin ait olduğu toplumun özelliklerini en iyi şekilde yansıtan unsurlardır. Çocuklara, içinde bulundukları toplumun kültürel değerlerini öğretmenin ve benimsetmenin en etkili yolu, onları ikilemelerin, deyimlerin ve atasözlerinin ustalıkla işlendiği çocuk kitaplarıyla buluşturmadır.

2.1.2.12. Cümle yapısı ve paragraf

Paragraflar 3-5 tümceyi geçmemeli; sözcükler, çocuğun sözcük dağarcığını geliştirici nitelikte olmalıdır. Yapıtlarda kullanılan bilinmeyen sözcük sayısı çocuğun gelişimine uygun; çocuk dünyasıyla ilişkili kitap yazım ve noktalama açısından kusursuz olmalıdır.

2.1.2.13. Edebi sanatlar

Edebiyat, genel anlamda “Olay, duygu, düşünce ve hayalleri sözlü, yazılı olarak etkili bir tarzda ifade etme sanatı” olarak tanımlanır (TDK, 2024). Her yazılı veya sözlü anlatım edebi ürün değildir; edebi olabilmesi için bir anlatım amacı, biçimi ve öğretisi olmalıdır. Edebi bir eserin, bilinen bir konuyu farklı bir duygu, düşünce ve söylemle ele alması gerekir. Söylemin gücünü artıran temel etken, onu yeni bir bakış açısı ve yorumla sunmaktır. Hikâye anlatma geleneği, dünya kültürlerinin ayrılmaz bir parçasıdır ve başlangıçta çocuk edebiyatı veya yetişkin edebiyatı ayrımı yoktu (Russell, 2004). Çocuk edebiyatı kavramı, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde ortaya çıkmıştır ve çocukların düzeyine uygun anlatım biçimi ile onlara seslenir. Çocuk edebiyatı, çocukların gelişim düzeyine bağlı olarak onların ilgisini çeken eserleri sunar ve değerlendirir (Karatay, 2007b). Edebi ürünlerin çocukların ilgisini çekmesi, işlenen konu, karakterler, kurgu ve anlatım biçimi gibi temel öğelerin onların ilgisini çekebilecek şekilde işlenmesine bağlıdır.

2.1.2.14. Yabancı Dil

Yabancı dil öğretimi söz konusu olduğunda Dil ve Yabancı Dil nedir sorusu ile başlamak daha yerinde olacaktır. Bu bağlamda;

“Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta; kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış, bir gizli anlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimai bir müessesedir” (Ergin, 2013, s.3).

Yabancı dil öğrenmek, günümüz küreselleşmiş dünyasında neredeyse bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu beceri, sadece kişisel gelişimimize değil, aynı zamanda mesleki başarıya da katkı sağlar. Yabancı dil bilmek, kültürel çeşitliliği anlama ve takdir etme yeteneğini artırır, böylece dünya genelinde daha etkili iletişim kurmamıza olanak tanır. Ayrıca, yabancı dil öğrenmek bireyin bilişsel yeteneklerini geliştirir. Dil öğrenme süreci, problem çözme, eleştirel düşünme ve analitik becerileri artırarak zihinsel esnekliği teşvik eder. Bu da öğrenenin genel zihinsel kapasitesini güçlendirir.

Dolean'ın (2015) belirttiği gibi, birden fazla dil konuşma becerisinin antik çağlardan beri insan davranışlarını motive ettiği, bu bağlamda, İngilizcenin yüz bir ülkede konuşulması (Uzun, 2012) ve Türkçe'nin dünyada en sık kullanılan dillerden biri olması, yeni bir dil öğrenmenin eğitim alanındaki önemini açıkça göstermektedir ve bu önem, yabancı bir dil olarak Türkçe eğitimi ve öğretimi bağlamında da geçerliliğini sürdürmektedir.

2.1.2.15. Yabancı dil öğretimi

Yabancı dil öğrenme tarihi oldukça eskiye dayanır. Antik çağlarda, farklı kültürler arasındaki ticaret, diplomasi ve göç nedeniyle insanlar yeni diller öğrenme ihtiyacı hissettiler. Örneğin, Mısırlılar, Babil İmparatorluğu ve Roma İmparatorluğu gibi medeniyetlerde birden fazla dil bilen bireylere sıkça karşılaşılır. Dil öğrenme, tarih boyunca toplumlar arası iletişim ve etkileşimde önemli bir rol oynamıştır. Schmitt (2000) ikinci dil öğrenme ve öğretme kaynaklarının M.Ö. 2. yüzyıla kadar dayandığını belirtir. Sonuç itibarıyla yabancı dil öğrenmek kişisel, mesleki ve bilişsel açıdan zenginleşmemize yardımcı olan bir gerekliliktir. Bu beceri, günümüzdeki hızla değişen ve bağlantılı dünyada başarıya ulaşmak için önemli bir anahtardır.

2.1.2.16. Çocuk Edebiyatı

Çocuk edebiyatı, özellikle özgün ve çok kültürlü edebiyat, çok katmanlı gelişim ve öğrenme fırsatları sunmaktadır. Çok kültürlü çocuk edebiyatının iki yönlü bir rolü vardır: Ayna görevi görmek ya da pencere görevi yapmak. Çocuklar bir hikâyede kendi hayatlarının yansımaları görebilir veya başkalarının hayatlarını görme fırsatına sahip olabilirler. Çok kültürlü edebiyat, ırk, tarihsel özgünlük, cinsiyet rolleri ve insan sorumluluğu gibi karmaşık konulara meydan okumak için edebi anlatı ve hikâye anlatıcılığının kullanımını içerir. Örneğin, Faith Ringgold'un Tar Plajı (1996) ve Harriet Teyze'nin Gökyüzündeki Yeraltı Demiryolu (1995) filmlerinde Cassie karakteri, baskı ve kısıtlamaların üstesinden gelmek için hayal gücünü ve hikâyelerini kullanır. Çocuklar, özellikle edebiyat ve sanat ortamına gömüldüklerinde, oyunları aracılığıyla bize olasılıkların sesini ve perspektiflerini sağlayabilirler.

2.1.2.17. Çocuk Kitapları ve Dil Öğretimi

Çocuk edebiyatına dayalı hikâye kitapları, dil gelişimi üzerinde olumlu bir etki bırakabilir. Bu kitaplar, çocukların kelime dağarcığını genişletir, dil becerilerini geliştirir ve ifade yeteneklerini artırabilir. Ayrıca, hikâye kitapları çocuklara farklı kültürleri, değerleri ve duygusal zenginlikleri keşfetme fırsatı sunarak empati yeteneklerini geliştirebilir. Bu hem dünyada hem de ülkemizde dil eğitimi için önemli bir unsurdur. Gangi'nin (2004) çalışması, öğrencilerin çocuk kitapları aracılığıyla daha etkili ve hızlı bir şekilde bilgi edinebileceğini öne sürerek, öğretmenlere bu metinleri derslerinde nasıl sanatsal bir bakış açısıyla kullanabilecekleri konusunda örnekler sunar. Bu yaklaşım, öğrencilere sadece bilgi kazandırmakla kalmaz, aynı zamanda yaratıcılığı teşvik eder ve öğrenmeyi daha keyifli hale getirir. Dil eğitimcileri ve edincileri için kişisel ilgi alanlarına yönelik metinlerle çalışmak son derece motive edici olabilir (McCormick,2007). Dil öğretmenleri, edinenlerin ilgisini çekebilecek herhangi bir konu ya da türden yararlanabilir. Öğretmenler, çocuk edebiyatını ders planlarına entegre ederek öğrencilerin derinlemesine anlam oluşturmaya ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmesine yardımcı olabilir.

2.1.2.18. Çocuk kitaplarının taşınması gereken özellikler

Çocuk hikâye kitaplarının değerlendirilmesinde, fiziksel özellikler arasında kitapta sağlam bir cilt, kalın ve dayanıklı kapak ile iç sayfalarda kullanılan mat ve

dayanıklı kâğıt önemli ölçütler olarak belirtilmiştir. Ayrıca, kitabın ışığı çok yansıtmasına dikkat edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır (Celepoğlu, 2007; Güleç & Gönen, 1997; Gönen vd., 2012).

Resimlemeler, genç okuyucular için yazılı metni daha iyi anlamalarını sağlayan görsel araçlar olarak önemlidir. Bu, kısa dikkat süreleri ve sınırlı kelime dağarcıkları ve dil bilgileri olan çocuklar için özel talepleri karşılamak amacıyla zihinsel destekler olarak işlev görür. Bu görseller, hikâye örgüsünü ve karakterleri geliştirmeye yardımcı olarak daha az kelime ve karmaşık dil yapısı kullanılmasına olanak tanır. Okuma anlama bağlamında, bu görseller, Anderson ve Pearson'ın (1984) belirttiği gibi, okuyucunun yeni bilgiyi metinde yorumlamak için zaten bilinenleri kullanmasına yardımcı olarak anlam oluşturma sürecini destekler.

“Kitaplar çocukları okumaya isteklendirecek bir tasarım anlayışını yansıtmalı, çocuklar kendileri için üretilen bir araca verilen önemi, gösterilen saygıyı, kitabın dış yapı (biçimsel) özellikleriyle bütünleşmiş olan tasarım özeninden anlayabilmelidir” (Okuyan, 2009, s. 135-159).

2.1.2.19. Yabancı Dil Eğitiminde Hikâye Kitabı

Hikâye kitapları, yabancı dil öğretiminde birçok avantaj sunar. Bunlar, öğrencilerin yeni kelime ve dilbilgisi konularını anlamalarını kolaylaştıran bağlam içinde dil girişi sağlar. Hikâyeler aynı zamanda öğrencileri duygusal olarak etkiler, güdülenmeyi artırır ve bilgiyi daha iyi saklamalarına yardımcı olur. Ayrıca dilin içine gömülmüş kültürel unsurlara maruz bırakarak, hedef dil ve ayrımları hakkında daha kapsamlı bir anlayış geliştirmelerini teşvik eder. Hikâye anlatma, dinleme ve anlama becerilerini geliştirebilir, iletişimi teşvik edebilir ve dil kullanımında yaratıcılığı destekleyebilir. Genel olarak, dil öğretimine hikâye kitapları entegre etmek, öğrenme deneyimini eğlenceli, ilgili ve etkili hale getirir.

2.1.2.20. Yabancılar Türkçe öğretimi

Türkçe, asırlara dayanan zengin bir geçmişe sahip, canlı, dinamik ve toplumla iç içe geçmiş bir dil olarak varlığını sürdürmektedir. Geçmiş göz önüne alındığında, Türkçe özünden ödün vermeden devamlılığını koruyarak günümüze ulaşmıştır. Bu dil,

geniş bir kitleye hitap ederken, dünya genelinde her geçen gün daha fazla ilgi çekmekte ve kültürel kimliğiyle toplumların merakını uyandırmaktadır. "Avrupa'da en büyük göçmen ve yabancı işçi grubunun ana dili Türkçedir ve birçok Avrupa ülkesinde en yaygın ikinci dildir." (Aksan vd., 2017, s.1) ifadesiyle de Türkçenin dünya çapında ne kadar yaygın bir kullanıma sahip olduğu vurgulanmaktadır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi gelişen bir disiplindir. Bu doğrultuda ders programları, ders ve ders dışı materyaller geliştirilmekte, öğrencinin profiline ve hazırbulunuşluluk düzeyine göre hazırlanan materyallerin niteliği ve niceliği her geçen gün artmaktadır. Dil öğrenme başarısını etkileyen temel özellikler dört başlık altında ele alınabilir: Öğretmenin kalitesi, eğitim ortamının kalitesi, uygulanan öğrenme yönteminin kalitesi ve kullanılan araçların kalitesi (Sever, 2018).

Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmek, ders kitaplarının ötesinde yardımcı materyallere ihtiyaç duyar. Bu ihtiyacı karşılamak için ek okuma kitapları hazırlanması gereklidir. Özellikle öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun olarak hazırlanmış okuma materyallerinin oluşturulması, Türk kültürünün daha iyi anlaşılmasına ve dil eğitimine katkıda bulunacaktır. Mevcut durumda, yabancılara Türkçe öğretirken hedef dil seviyelerine uygun okuma materyallerinin eksikliği göze çarpmaktadır.

2.1.2.21. Çocuklara Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Hikâye

Kitapları

Dil öğretiminde, özellikle hikâye kitaplarının kullanımı geleneksel bir yöntemdir ve edebi metinlerin, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmelerine ve kültürel içerikleri anlamalarına katkıda bulunabileceği belirtilmiştir. Bu tür materyaller öğrencilere dilin fonksiyonel kullanımını öğrenme ve kazanımların kalıcılığı açısından faydalı olabilir. Örneğin, Gün ve Şimşek'in (2017) ifadesine göre, hikâye kitapları, öğrencilerin İngilizce öğretiminde yaygın olarak kullanılmaktadır ve bu kullanımın motivasyonu artırıcı ve öğrenmeyi keyifli hale getirici etkileri olduğu vurgulanmaktadır. Çocuklarla kitap arasında sağlıklı bir bağ kurabilmek için, kitapların hem biçimsel hem de içerik açısından çocukların ilgisini çekmesi önemlidir. Renkli ve çekici resimler, basit ve eğlenceli dil kullanımı, kitabın içeriğini çocuklara anlamaları için ilgi çekici kılacak unsurlar arasında yer alır. Bu bağlamda,

Çolaklar'ın (2019) ifadesine göre, kitapların çocuklara hitap etmesi ve eğlendirici unsurları içermesi, çocukların kitap okuma deneyimini olumlu yönde etkileyebilir.

2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Yurt içinde ve yurt dışında yabancılara Türkçe öğretimi konusunda çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Özellikle son yıllarda edebiyatımızın pek çok yazarının hikâyeleri sadeleştirilerek Türkçe öğretimine yönelik hikâye kitapları hazırlanmıştır. Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinin yanı sıra, başta İngilizce olmak üzere birçok dilin öğretimi, eğitim materyali hikâye çalışmaları yapılmış derslerde materyal olarak kullanıma hazır duruma getirilmiştir.

Gün ve Şimşek (2017), “Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının incelenmesi: Yunus Emre Enstitüsü Türkçe öğretimi A1-A2 hikâye seti örneği” adlı çalışmasında 12 hikâye kitabın alıştırma tipleri, hedef kelimeler, görseller, mizanpaj, kültür aktarımını vb. açılarından incelemiştir. Hikâye seti ile ilgili bulgular değerlendirildiğinde hedef kelime listelerinin belirli bir düzen içinde pekiştirilmek istendiği, öğrencinin hikâye kitapları bünyesindeki alıştırmalar aracılığı ile hedef dili özgür şekilde kullanmaya özendirildiği, hikâyelerin temel seviyede Türkçe öğrenen kişilerin ihtiyaçlarına göre ayarlandığı sonucuna varmıştır.

Türk (2018), “Yabancılara Türkçe öğretiminde bir izlenim tasarımı ve kültürel öğelerin hikâye kitapları aracılığıyla aktarımı” adlı yüksek lisans tez çalışmasında sözcük sıklık izlencesi üzerinden sözcük türleri bulmuş, böylece A1-A2 temel düzey metinlerindeki hangi söz varlığı olduğunu ortaya çıkarmıştır. Sonuç olarak, bu metinlerin sözcük türleri, sözcük varlığı ve yiyecek-içecek kültürünü aktarması yönünden zengin bir örnek oluşturduğu tespit edilmiştir.

Bilgin (2020), “Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının söz varlığı açısından değerlendirilmesi: Yunus Emre Enstitüsü çocuk hikâyeleri dizisi örneği (A1-A2)” adlı çalışmasında yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarındaki deyim, atasözü, ilişki sözler, ikileme, ünlem ve özel isimlerden oluşan söz varlığını; hikâye kitaplarında yer alan kelimelerin kullanım sıklığını ve yaygınlığını karşılaştırmalı incelemiştir. Çalışma sonucunda kelime sıklığı ve söz varlığı unsurları bakımından A1 ve A2 seviyesi hikâye kitaplarında farklılıklar olduğu; A1 seviyesindeki hikâye kitaplarının kelime kullanımı, ilişki söz, özel isim ve ünlem

bakımından A2 seviyesi hikâye kitaplarına göre daha zengin olduğu sonucuna varılmıştır.

Kandel’a (2021) göre hikâye kitapları, genç öğrencilerin okurken eğlenmelerini ve zevk almalarını sağlayan, kendi kendilerini motive eden materyallerdir. Eğer genç öğrenciler fabllar, masallar ve kıssalar gibi kültürel olarak gömülü hikâyeler aracılığıyla okuma kültürü geliştirirlerse, bu onların biliş ve üst bilişlerini geliştirmelerine yardımcı olur. Üst düzey düşünme becerileri, boş zamanlarında süper ve alegorik kısa kurguları okuyarak geliştirilebilir. ESL/EFL öğrenenler hedef dilin dil becerilerini, kelime dağarcığını, dilbilgisini ve dil işlevlerini etkili bir şekilde geliştirebilirler.

Akay (2021), ” Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Hikâye Kitaplarının İncelenmesi: Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâyeleri Dizisi (2019) A1-A2” isimli çalışmada, içinde 10 adet hikâyenin olduğu “Çocuk Hikâyeleri Dizisinden (2019)” faydalanan belirlenen 8 farklı kategoriye içerik analizi yöntemiyle incelemiş ve sonucunda hikâye kitaplarının Türkçenin söz varlığına, kültür aktarım rolüne, bireyin dil becerilerini destekleyecek etkinlikleriyle tasarlandığını tespit etmiştir.

Kurt (2021), “Çocuklara yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde hikâye kullanımı” adlı makalesinde çocuklara yabancı dil olarak Türkçe öğretilen sınıflarda hikâyelerin pedagojik değerine vurgu yapmaktadır. Çocukların ilgi alanlarına ve beğenilerine uygun hikâyeleri seçmek, dili hikâyeler bağlamında öğretmek, Türkçe öğrenmeyi çocuklar için eğlenceli ve yaşam boyu sürecek bir etkinlik haline getirmek nasıl mümkün olabilir sorusunun cevabı aranmıştır. Çalışmanın sonucunda çocuklara yabancı dil olarak Türkçe öğretilen sınıflarda hikâye kullanımı, eğer dersler iyi organize edilirse ve öğretmen gereken hazırlıkları yaparsa öğrencinin dile dair merakını ve dersin başarısını artırmaya katkı sağlayabildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öztürk (2021), “Hüseyin Yurttaşın Çocuk Kitaplarının Çocuk Edebiyatı Yapıtlarında Bulunması Gereken Özellikler Açısından İncelenmesi” adlı çalışmada kitapları çocuk edebiyatı yapıtlarında bulunması gereken özellikler açısından incelenmiş ve ciltleme ve kâğıt kullanımından bazı sorunların olduğunu fakat içerik,

tema ve karakterler açısından bakıldığında ise hikâyelerde çocukların düzeyine uygun konuların işlendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öztekin'in (2022), "Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının söz varlığı açısından değerlendirilmesi: Yunus Emre Enstitüsü Anadolu Hikâyeleri dizisi örneği (A1-A2)" adlı yüksek lisans tezinde D-AOBM söz varlığı kazanımlarıyla uyumluluğu sorgulanmış ve sonucunda Anadolu Hikâyeleri Dizisi'ndeki hikâye kitaplarının genel anlamda A1-A2 seviyesine uygun söz varlığına sahip olduğu saptanmıştır.

Güler (2022), "Yabancılar Türkçe Öğretiminde Orta(B2) ve İleri (C1-C2) Düzeyde Hikâyelerin Oluşturulması ve Güncellenmesi" adlı yüksek lisans çalışmasında kaynak ve materyal eksikliğini dile getirmekte ve okuma becerisi geliştirmek için B2 düzeyinden başlanarak hikâyelerin oluşturulması ve alıştırma çalışmalarının hazırlanması sonucuna varmıştır.

Koç (2023), "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Aslanın Krallığı Anadili Okuma Hikâye Kitabının Temel Seviyeye (A1-A2) Uyarlanması" adlı çalışmasında anadili okuma kitabı olarak hazırlanmış olan Aslanın Krallığı adlı okuma kitabı uyarlama teknikleri kullanılarak yabancı dil olarak temel seviye okuma kitabına dönüştürülmüştür. Elde edilen bulgulara göre yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için temel seviye (A1-A2) okuma materyali hazırlamanın öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmeye ve iyi anlamalarına katkıda bulunabileceği sonucuna varılmıştır.

Alanda yapılan çalışmalara bakıldığında Türkçe dil öğretiminde hikâye kullanımının önemine değinilmiştir ve mevcut literatürde bu konuda çeşitli çalışmaların bulunduğu görülmüştür. Ancak, özellikle yeni oluşturulmuş hikâyelerle ilgili kaynakların kısıtlı olduğu görülmüştür. Hikâyelerin dil öğretiminde kültürel bağlamda da etkili olduğu ve edebiyat dünyamızın bu açıdan zengin olduğu ifade edilmiştir. Mevcut özgün metinlerin yanı sıra yeni hikâyeler kullanılarak dil öğretim alanı daha da genişletilebilir. Bu çalışmada, yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce dil öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının biçim ve içerik özellikleri açısından benzerlik ve farklılıkları karşılaştırılarak, bu konu ile ilgili yürütülecek olan çalışmalara yardımcı kaynak niteliği taşıyacağı düşünülmektedir.

BÖLÜM: YÖNTEM

Bu bölümde problem durumu, araştırma sorusu, araştırma modeli, veriler ve toplanması, verilerin çözümlenmesi ve yorumuna yer verilmiştir.

3.1. PROBLEM DURUMU

Özellikle son yıllarda Türkçenin yabancı dil olarak öğrenilmesine olan talep artmış ve bu alandaki çalışmalar hız kazanmıştır. Alanda yapılan çalışmalar iyi sonuçlar verse de hala eksiklikleri var gibi görünüyor. Bu eksikliklerden biri de öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek için kullanılan araçlardır. Bu nedenle Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilere yönelik her seviye için ek ders ve hikâye kitapları hazırlanmalıdır. Yabancı dil derslerinde metinlerin işlevsel olarak kullanılabilmesi için öğrencilerin okuduklarını anlamaları gerekmektedir. (Bölükbaş, 2015, s. 926). Bu nedenle düzeyindeki uyarlanmış metinler yabancı dil öğreniminde kullanılabilecek önemli araçlardır.

Aytaç (2003) tarafından tanımlanan Karşılaştırmalı Edebiyat Bilimi, edebiyat biliminin bir dalı olarak edebi eserleri incelemeyi amaçlar. Karşılaştırmalı Edebiyat Bilimi'nin görevi, farklı dillerde yazılmış iki eseri tema, düşünce veya biçim açısından inceleyerek ortak, benzer ve farklı yönleri belirlemek ve bu gözlemlerin arkasındaki nedenlere yorumlar yapmaktır. Bu çalışmada, yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce çocuk hikâye kitaplarının biçimsel ve içerik özellikleri karşılaştırılmaktadır. Bu karşılaştırma, yapıtlarda yansıtılan karakterlerin, olayların ve bakış açılarının, değişen yaşam koşullarındaki çocuğun konumunun, algılanışının ve yansıtılma biçimlerinin göstergeleri olarak nitelendirilebileceği düşüncesinden yola çıkarak yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretimine yönelik hazırlanan çocuk hikâye kitaplarının benzerlik ve farklılıkları nasıldır? sorusunun cevabı aranacaktır.

3.2. ARAŞTIRMA SORUSU

Çocuk kitapları, çocukların dünyasını anlamalarına ve gelişimlerine katkıda bulunmaları için önemlidir. Bu kitaplar, çocukların ilgisini çekecek konuları işlemeli ve onların seviyesine uygun dil ve içerikle yazılmalıdır. Ayrıca, eğlenceli ve ilgi çekici olmaları da okuma alışkanlığı kazandırmak için önemlidir. Bu bağlamda çocuklara

yönelik hazırlanacak hikâye kitapları çocuğa görelilik ilkesi ve çocuk kitaplarının taşınması gereken özellikler göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır.

Bu çalışmada Yabancılar Türkçe Öğretimi için oluşturulan A1-A2 seviyesi Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâye Kitapları ile Yabancılar İngilizce Öğretimi için oluşturulan A1-A2 seviyesi Oxford Read and Imagine Çocuk Hikâye Kitaplarının sahip olması gereken özellikleri açısından durumu nasıldır?

3.2.1. Araştırmanın Alt Problemleri

Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretimine yönelik hazırlanan A1 ve A2;

1. Yunus Emre Enstitüsü Hikâye Kitapları ile Oxford Read and Imagine Hikâye Kitaplarının biçim (şekil ve büyüklük, boyut, kapak ve ciltleme, kâğıt cinsi, sayfa düzenlemesi, harfler ve punto, satır aralıkları ve uzunlukları ile görseller) bakımından durumları nasıldır?

2. Yunus Emre Enstitüsü Hikâye Kitapları ile Oxford Read and Imagine Hikâye Kitaplarının içerik (konu ve tema, ana düşünce, kahramanlar-karakterler-tip ve varlıklar, eğitsel iletiler, kurgu ve olay örgüsü, mekân ve çevre, zaman, okuma kolaylığı, kitap sonu etkinlikleri, dil ve anlatım) bakımından durumları nasıldır?

3.3. ARAŞTIRMA MODELİ

Bu araştırma tarama türünde desenlenmiş ve veriler nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Doküman incelemesi araştırılması planlanan konu ile ilgili yazılı, görsel vb. bilgi içeren materyallerin analiz edilerek incelenmesini kapsamaktadır (Patton, 2014). Doküman incelemesi, araştırması hedeflenen olaylar veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Nitel araştırmalarda doküman incelemesi tek başına bir veri toplama yöntemi olabileceği gibi diğer veri toplama yöntemleriyle birlikte de kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 187). Çocuk hikâye kitaplarının iç ve dış yapı özellikleri açısından durumunu ortaya koymak amacıyla yapılan bu çalışmada betimsel analiz modeline başvurulmuştur. Araştırmada elde edilen verilerin toplanması, analizi ve yorumlanmasında nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Verilerin toplanması amacıyla doküman incelemesi yapılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2003, s. 20).

Araştırmanın Aşamaları

- Araştırma konusuna karar verilmesi
- Türkçe çocuk hikâye kitaplarının TÖMER öğretmenleri önerisi doğrultusunda seçilmesi,
- İngilizce Çocuk hikâye kitaplarının en yaygın ağı sahip olan ve kitap okuma yarışması olan Oxford yayıncılıktan seçilmesi,
- Kitapların kitapevi ve web sitesinden temin edilmesi
- Çalışmada resim ve Türkçe alanlarından uzman görüşlerine ve alan literatürüne göre çocuk hikâye kitabı inceleme kriterlerinin belirlenmesi
- Oluşturulan ölçütlerin alan uzmanlarına gönderilmesi
- Uzman geri dönütleri doğrultusunda kitap inceleme ölçütlerinin oluşturulması
- Kitapların belirlenen ölçütler doğrultusunda incelenmesi
- Raporlaştırma

3.4. VARSAYIMLAR

Bu araştırmada, belirlenmiş olan A1-A2 seviyelerinde yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarını incelemek üzere Yunus Emre Enstitüsünün hazırlamış olduğu Çocuk Hikâyeleri Dizisindeki beş hikâye kitabı ve Oxford Yayıncılığın hazırlamış olduğu Read and Imagine serisinden beş İngilizce çocuk hikâye kitabı ele alınmıştır.

Araştırmada genellenebilir sonuçlar elde etmek için bazı durumların eşit olduğu varsayılmıştır. Bu varsayımlar şöyledir:

1. A1 ve A2 seviyesinde hazırlanan Türkçe ve İngilizce çocuk hikâye kitaplarının yaş grubu olarak benzerlik gösterdiği varsayılmıştır.

2. Araştırmada belirlenmiş olan A1-A2 seviyesindeki hikâye kitaplarının, kullanıma sunulmuş olan yabancılara Türkçe ve İngilizce öğretimi için hazırlanmış diğer hikâye kitaplarıyla benzer olduğu varsayılmıştır.

3.5. KAPSAM VE SINIRLILIKLAR

Bu araştırma, Yunus Emre Enstitüsü temsilciliklerinde ve birçok üniversite bünyesinde yer alan Türkçe Öğretim Merkezlerinde kullanılan ve 12 kitaptan oluşan A1, A2 düzeyindeki Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi Hikâye Setinden 5 adet kitap ile Oxford Read and Imagine serisinden 5 adet hikâye kitabı ile sınırlıdır.

Bu çalışma her iki dildeki hikâye kitabının sadece A1-A2 seviyeleri ile sınırlıdır. Araştırmada sözü geçen çocuk hikâye kitapları, Eskişehir'deki bir kitabevinden ve Yunus Emre Enstitüsü internet sitelerinden alınan bilgilerle sınırlıdır. Araştırma, 10 eserle sınırlı tutulmuştur. Araştırma, yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce öğrencilerine seslenen eserlerle sınırlandırılmıştır.

3.6. ÇALIŞMA MATERYALLERİ

3.6.1. İncelenen Çocuk Hikâye Kitapları

Türkçe Çocuk Hikâye Kitapları	İngilizce Çocuk Hikâye Kitapları
Misafirimiz Var	The New Glasses
Hakan'ın Günlüğü	On Thin Ice
Yeni Arkadaşım	In the Big City
Tatil Planı	The Tree House
Doğum Günü	The Big Storm

3.8. VERİ TOPLAMA ARAÇLARININ YAPISI

Çocuk hikâye kitaplarının dış ve iç yapı özellikleri bakımından incelenmesinde aranacak kriterler, literatür taramasından elde edilen bilgilerin geliştirilmesi ve Türkçe alanındaki uzmanların görüşü alınarak belirlenmiştir. Veriler çocuk hikâye kitaplarında olması gereken niteliklerin kriterler doğrultusunda incelenmesiyle elde

edilmiştir. Belirlenen içyapı ve dış yapı özellikleri bakımından Türkçe ile İngilizce çocuk hikâye kitapları incelenerek karşılaştırılması yapılmıştır. Çalışmada incelenen Türkçe hikâye setinde toplam 14 ve İngilizce hikâye setinde 57 kitap bulunmaktadır. İngilizce ve Türkçe çocuk hikâye kitaplarından beşer tanesi rastgele seçilerek incelenmiştir.

Dış Yapı (Biçimsel) Özellikleri	Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâye Kitapları	Oxford Read and Imagine Çocuk Hikâye Kitapları
1.Şekil ve Büyüklük (Boyut)		
2.Kapak ve Ciltleme		
3.Kâğıt Cinsi		
4.Sayfa Düzenlemesi		
5.Harfler ve Punto		
6.Satır Aralıkları ve Uzunlukları		
7.Görseller		
İç Yapı (İçerik) Özellikleri	Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâye Kitapları	Oxford Read and Imagine Çocuk Hikâye Kitapları
1.Konu ve Tema		
2.Ana Düşünce		
3.Kahramanlar-Karakterler-Varlıklar		
4.Eğitsel İletiler		
5.Kurgu ve Olay Örgüsü		
6. Mekân-Çevre-Ortam		
7.Zaman		
8.Okuma Kolaylığı		
9.Kitap Sonu Etkinlikleri		
10.Dil ve Anlatım		
11.Söz Varlığı		
12.Cümle Yapısı		
13.Edebi Sanatlar		

Şekil 1. İçyapı ve dış yapı ölçütleri

3.9. VERİLERİN ELDE EDİLMESİ ve İNCELENMESİ

Veri Kaynakları Yunus Emre Enstitüsü web sitesinden ve Oxford temsilciğinin bulunduğu Eskişehir’de bulunan bir kitabeviden temin edilmiştir. Çalışmada çocuk hikâye kitapları sahip olması gereken içyapı ve dış yapı özellikleri bakımından belirlenen kriterlere göre incelenmiştir. Çalışma kaynakları incelenirken veriler tablo halinde sunulmuştur. Çalışma kaynaklarının görsel ve içerik özellikleri açısından incelenmesinde Türkçe ve Görsel Sanatlar dersi öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır. Hikâye kitapları literatür taramasına göre inceleme yapılırken önce biçimsel, daha sonra içerik özellikleri ile ele alınmıştır.

IV. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce A1-A2 seviyesinde çocuk edebiyatı eserlerinden beşer yapıt, çocuk kitaplarında aranan biçim ve içerik özellikleri açısından incelenmektedir.

4.1.YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ TÜRKÇE ÇOCUK HİKÂYE KİTAPLARININ İNCELENMESİ

Tablo 1. Misafirimiz Var Adlı Hikâye Kitabının Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi

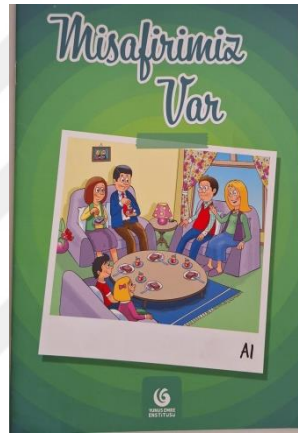
BOYUT	AÇIKLAMA
Şekil ve Büyüklük (Boyut)	Dikdörtgen, 23,8 x 15,9 cm
Kapak ve Ciltleme	İnce karton kapak, zımba ile sayfaları birleştirme, (Ciltsiz)
Kâğıt Cinsi	Birinci hamur, mat ve beyaz kâğıt
Sayfa Düzenlemesi	Metin ve resimlerin sayfa üzerine konumlandırılırken sayfanın alt üst, sol sağ kenarına dikkat edilmiştir. Kitap 23 sayfadan oluşmaktadır.
Harfler ve Punto	Metin tipi harf karakteri ve 14 punto
Satır Aralıkları ve Uzunlukları	Satır Aralıkları 2 cm ve uzunlukları 12-13 cm
Görseller	Karikatürize çizimler Düşük resim kalitesi

Tablo 1 incelendiğinde *şekil ve büyüklük (boyut)* bakımından

Misafirimiz Var adlı hikâye kitabı dikdörtgen şeklinde olup boyutları 19,5 x 13,3 cm'dir. Orta boy olarak sınıflandırılabilen kitabın, hacim ve ağırlığı A1 seviyeye uygun boyutlarda olduğu görülmektedir.

Kapak ve Ciltleme

Hikâye kitabının kapağı, hikâyede eve gelen misafirler ile birlikte oturulmasını gösteren resimlerden ve karton kapaktan oluşmaktadır. Kitabın adı, yazarı, yayınevi ön kapakta yer almaktadır. Arka kapakta, kitabın A1 seviyesinde olduğu ve ISBN numarasına yer verilmiştir. Ciltleme tekniği olarak zımbalama kullanılmıştır. Ciltlemede alan yazına göre zımbalamanın yerine iple dikiş kullanılmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Görsel 2. Misafirimiz Var

Kâğıt Cinsi olarak ise hikâye kitabında birinci hamur, mat ve beyaz kâğıt kullanıldığı görülmüştür. Beyaz kâğıt okuyucunun gözünü yormakta, okumayı zorlaştırmaktadır. Düşük gramajlı kâğıt kullanıldığı için resimler kâğıdın arkasından görülmektedir. Kitap toplam yirmi üç sayfadan oluşmaktadır.

Sayfa düzenlemesi bakımından kitap incelendiğinde kitabın kapağını açınca iç kapakta enstitünün A1 seviyesindeki yedi hikâye kitabının görsellerine yer verilmiştir. İlk sayfada ön kapaktaki misafirlik sahnesine tekrar yer verilmiş, ikinci sayfada yayınevi ve basım bilgileri ve sunuş metnine yer verilmiştir. Üçüncü sayfa, yarım başlık sayfası da denilen sayfadır ve bir görsel ile hikâye başlamıştır. Sayfaların sol tarafında yeterli boşluklar görülmüştür. Resimler ve metin sırasıyla alt veya üst tarafta olacak şekilde konumlandırılmıştır.

Harfler ve punto olarak ise yazı tipi olarak metin tipi harf karakteri ve punto olarak 14 punto tercih edilmiştir. Bu punto ve karakter okuma kolaylığı sağladığından, eserin hitap ettiği yaş grubu ve eserin içeriği bağlamında harfler ve punto uygun kabul edilebilir. Harf kalınlıkları izleme-okuma isteğini uyandırıcı niteliktedir.

Satır aralıkları ve uzunlukları bakımından kitap boyunca gözlenen satır uzunlukları ortalama 12 cm olup, satır Aralığı 2 cm A1 seviyesinde okumayı kolaylaştırıcı niteliktedir.

Görseller açısından incelenen kitapta, kitabın ön ve arka kapağı yeşil renkte olup kitabın ön kapağında misafirlik anına dair bir görsel bulunmaktadır. Hikâyenin adı ile görselin uyumlu olduğu görülmektedir. Hikâye metninin başladığı üçüncü sayfadaki görselde sadece anne ve kız görseli yer alırken metinde geçen erkek kardeşin seslendirmesine rağmen kendisinin görseline yer verilmemiştir. Hikâyeyi okuyan kişi metinde geçen kişileri anlamlandırmakta zorlanabilir. Dördüncü sayfada yer alan mutfakta birlikte kahvaltı görsellerinde anne işte olan baba ile telefonda konuşmakta ve bu görsel metin ile örtüşmektedir. Ayrıca sofrada yer alan kahvaltılık malzemeler ve çay görselleri Türk kahvaltısını tanımlamak için uygundur. Beşinci sayfada ve yedinci sayfada anne ile kızının market alışverişine çıktığı resmedilirken sekizinci sayfada toplu olarak misafirler ile oturma anı resmedilmiştir. Bu kitabın ön kapağındaki resim ile aynıdır. Yedinci sayfada görsele yer verilmemiş olup sekizinci sayfada aynı görsele yer verilmesi yerine misafiri karşılama anının resmedilmesi kültürel aktarımı daha net sağlayabilir. Anneye yardım etmekle sadece kız çocuğunun görevlendirilmiş olması ve erkek çocuğun resmedilmeyişi okurlar tarafından cinsiyetçi bir pozitif ayrımcılık gibi algılanabilir.

Tablo 2. Misafirimiz Var Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Konu –tema	Misafirperverlik, kültürel değerler
Ana Düşünce	Yardımseverlik, mutluluk ve dayanışma

Kahramanlar, Karakterler, Tip Varlıklar	Anne Ayla, baba Osman Bey, çocuklar Fatma, Mustafa ve onlara misafirliğe gelen Adnan Bey ile Esmâ Hanım
Eğitsel İletiler	Misafirperverlik ve bununla bağlantılı olarak yardımseverlik, mutluluk ve dayanışma duyguları
Kurgu-Olay Örgüsü	Gündelik yaşam, somut bir konu ve kurgu örneği
Mekân-Çevre-Ortam	Ev, mutfak, market, havaalanı, otel, emlakçı, kiralık daire, beyaz eşya mağazası, yeni bir mahalle, yeni bir apartman
Zaman	İleriye doğru, kronolojik
Okuma kolaylığı	Uygun yazı karakteri ve harf boyutu, Kitap boyutu ve büyüklüğü
Kitap sonu etkinlikleri	A) Tamamlayalım, B) Sıralayalım, C) İşaretleyelim, doğru kelimeyi yuvarlak içine alalım, D)Doğru kelimeyi yuvarlak içine alalım, E) Eşleştirelim.
Dil ve Anlatım	Geniş zaman ve şimdiki zamanda çekimlenmiş basit cümlelere yer verilmiş, sade bir anlatım
Söz varlığı	İkileme, deyim ve kalıplaşmış ifade, kelime gruplarından en çok isim, eylem, sıfat, zarf, edat ve az da olsa bağlaçlara yer verilmiştir. Toplam sözcük sayısı 1531'dir.
Cümle yapısı ve paragraf	Anlamlarına göre olumlu, olumsuz, soru ve ünlem cümlesi, yüklem türüne göre isim ve fiil, yüklem yerine göre kurallı, basit ve yapılarına göre çoğunlukla basit ve bağlı cümleler kullanılmıştır.

Edebi Sanatlar

Edebi sanatlara örnek verebileceğimiz, deyimler ve kalıp sözler kullanılmıştır.

Tablo 2 incelendiğinde *konu –tema* bakımından Misafirimiz Var adlı hikâye kitabının konusu misafirperverlik, teması ise misafirlerin iyi karşılanması, rahat ettirilmesi gibi kültürel değerlerdir. Aile, komşuluk ve yurt temalarını içerdiği görülmüştür.

Ana Düşünce

Misafirperverlik ve bununla bağlantılı olarak yardımseverlik, mutluluk ve dayanışma duyguları yoğun olarak işlenmiştir.

Kahramanlar, Karakterler, Tip ve Varlıklar

Hikâyede bir ailenin üyeleri olan anne Ayla, baba Osman Bey, çocuklar Fatma, Mustafa ve onlara misafirliğe gelen Adnan Bey ile Esmâ Hanım'dan bahsediliyor. Ayrıca market çalışanı, kasiyer, kabul yeri görevlisi, emlakçı, ev sahibi, beyaz eşya ve mobilya satıcısı ve yeni komşular olmak üzere farklı rollerde karakterler bulunmaktadır. Geliştirilen karakterler çerçevesi insan ve yaşam gerçekliğinin anlaşılmasına dönük ipuçları sunmaktadır.

Eğitsel İletiler

Kitabın, misafirlik konusu ve yardımseverlik ve dayanışma duygularının yoğun olduğu, anne ve baba rollerinin betimlendiği, misafir için evde yapılabilecek hazırlıkların neler olduğu hakkında iletilere sahip olduğu görülmüştür. Özellikle misafirperverlik ve bununla bağlantılı olarak yardımseverlik, mutluluk ve dayanışma duyguları yoğun olarak işlenmiştir.

Kurgu-Olay Örgüsü

Hikâyede geçen olaylar günlük hayatta karşımıza çıkan misafir ağırlama, hazırlık yapma, misafire yardımcı olma, onlara rehberlik yapma gibi gündelik yaşamdan seçilmiştir. Bu bağlamda çocuğa somut bir konu ve kurgu örneği sergilemektedir.

Mekân-Çevre-Ortam

Hikâyede Almanya'dan İstanbul'a gelen ve İstanbul'a yerleşmeye karar veren Esmâ Hanım ile kocası Adnan Bey Ayla hanımlara misafirliğe gelmektedir. Mekân olarak genel itibari ile evde devam eden hazırlıklar, mutfakta ailece kahvaltı, sonrasında market alışverişi, misafirlerin eve gelmesi, hep birlikte salonda oturup akşam yemeği yemek, havaalanı, otel, emlakçı, kiralık daire, beyaz eşya mağazası, yeni mahallede yeni bir apartman gibi çocuk için yakın çevrede bulunan mekân ve ortamlar hikâyede geçmektedir.

Zaman

Hikâyede olayların başlama noktası ile bitiş noktası arasında geçen zaman ele alınmış, vaka zamanı, nakledilen olay örgüsünün içinde yaşandığı zamanın sürekli ileriye doğru yani kronolojik olarak aktığı görülmüştür. Adnan Beyle Esmâ Hanım'ın gelmesinin sezdirilmesi, öncesinde hazırlıkların yapılması, sonrasında birlikte yemek yenmesi, Adnan Beylerin otele geçmesi ve kiralık ev araması gibi olaylar, takvim zamanına bağlı olarak birbirini takip etmiştir.

Okuma kolaylığı

Okunabilirlik ve görsellikte önemli olan kavramlardan biri de yazı boyutudur. Hikâye kitabı metnin konusu ve uzunluğuna göre uygun yazı karakteri ve harf boyutuna sahiptir. Kitap boyut büyüklüğü de okumayı kolaylaştırır niteliktedir.

Kitap sonu etkinlikleri

Kitapta A. Tamamlayalım, B. Sıralayalım, C. İşaretleyelim, doğru kelimeyi yuvarlak içine alalım Ç. Cevaplayalım. D. Doğru kelimeyi yuvarlak içine alalım E. Eşleştirelim bölümleri bulunmaktadır.

Dil ve anlatım

Hikâyede cümle yapısı çoğunlukla geniş zaman ve şimdiki zamanda çekimlenmiş basit cümleler yer almaktadır. Sebep-sonuç, amaç-sonuç gibi cümleler ile sıfat ve isim tamlamaları kullanılmıştır. “Ayla Hanım bu sabah erken kalktı. Çünkü arkadaşı Esmâ ve kocası Adnan bugün Almanya'dan İstanbul'a geliyor.” sebep-sonuç cümlesine, “O şimdi misafirler için hazırlık yapıyor.” amaç-sonuç cümlesine örnek verilebilir. Ayrıca “bu sabah, diğer eşyalar, güzel bir mantar çorbası” sıfat

tamlaması, “*Fatma’nın odası, kahvaltı masası, akşam yemeği*” isim tamlaması örnekleridir.

Söz varlığı

Söz varlığı olarak ise hikâyede ikileme olarak “*güle güle*” ifadesinin kullanıldığını söylenebilir. Deyim ve kalıplaşmış ifade olarak “*hayırlı işler, hoş geldiniz, rica ederim, teşekkür ederim, hoş bulduk, sağ olun, afiyet olsun, elinize sağlık, kolay gelsin*” kullanılmıştır. Kelime gruplarından ise en çok isim, eylem, sıfat, zarf, edat ve az da olsa bağlaçlara yer verildiği görülmüştür.

Edebi sanatlar

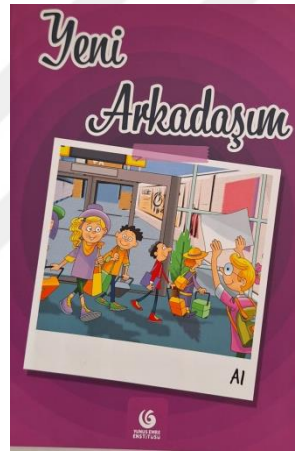
Hikâye boyunca farklı kişiler arasında diyaloglara yer verilmiştir. “*Davet etmek, paranın üstünü vermek, selam vermek, ziyaret etmek*” gibi deyimlere ve “*teşekkür etmek, hoş bulmak, zahmet etmek, iyi geceler, sağ olun, inşallah, hayırlı işler, merhaba, nasılsınız, hayırlı işler, görüşürüz*” gibi kalıp sözlere yer verilmiştir.

Tablo 3. Yeni Arkadaşım Adlı Hikâye Kitabının Dış Yapı (Biçim Özellikleri) Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Şekil ve Büyüklük (Boyut)	Dikdörtgen, 23,8 x 15,9 cm
Kapak ve Ciltleme	İnce karton kapak, zımba ile sayfaları birleştirme. (Ciltsiz)
Kâğıt Cinsi	Birinci hamur, mat ve beyaz kâğıt
Sayfa Düzenlemesi	Metin ve resimlerin sayfa üzerine konumlandırılırken sayfanın alt üst, sol sağ kenarına dikkat edilmiştir. Kitap 23sayfadan oluşmaktadır.
Harfler ve Punto	Metin tipi harf karakteri ve 14 punto

Satır Aralıkları	ve Satır uzunlukları	13-14 cm, aralıklar ise 1.50 veya 2 cm.
Uzunlukları		
Görseller	Karikatürize çizimler Düşük resim kalitesi	

Tablo 3'te *şekil ve büyüklük* bakımından Yeni Arkadaşım adlı hikâye kitabı dikdörtgen şeklinde olup boyutları 23,8 x 15,9 cm'dir. Orta boy olarak sınıflandırılabilen kitabın, seslendiği yaş düzeyine uygun boyutlarda olduğu görülmektedir.

Görsel 3. Yeni Arkadaşım

Kapak ve Ciltleme

Kitabın kapağında, Türkiye'ye gelen çocukların havaalanından girişi resmedilmiştir. Kitabın adı, yayınevi, A1 seviyesi ön kapakta yer almaktadır. Arka kapakta, kitabın A1 seviyesinde olduğu ve ISBN numarasına yer verilmiştir. Çocuk hikâye kitaplarında parlak, karton kapakta yırtılmaya, yıpranmaya ve ıslanmaya karşı plastik kaplama kullanılması tavsiye edilirken bu hikâye kitap kapağı kalın olmayan kuşe kâğıttan yapılmıştır. Ciltleme tekniği olarak zımbalama tekniği kullanılmıştır. Zamanla okunan kitap ortadan tutturulan 2 adet zımba telinin çıkabilme ihtimalini barındırmakta bu da okuma kolaylığını ortadan kaldıran bir unsur olarak görülebilmektedir.

Kâğıt Cinsi

Hikâye kitabında birinci hamur, mat ve beyaz kâğıt kullanıldığı görülmüştür. Beyaz kâğıt okuyucunun gözünü yormakta, okumayı zorlaştırmaktadır. Düşük gramajlı kâğıt kullanıldığı için resimler kâğıdın arkasından görülmektedir. Kitap toplam yirmi üç sayfadan oluşmaktadır.

Sayfa Düzenlemesi

İlk sayfada ilk başta görsel kullanılıp alt kısmına metin ile devam edilmiştir. İlerleyen sayfalarda birer sayfa metin kullanılıp görsele yer verilmeyip bir sayfada görsel üst kısımda kullanılmış ise diğer sayfada görsel alt kısımda metin üstte yer verilmiştir. Kitabın resim-metin uyumu, sayfa kenarlarındaki boşluklar yeterli görülürken, görsellerin her sayfada yer almasının okuma kolaylığına daha çok katkı sağlayacağı söylenebilir.

Harfler ve Punto

Yazı tipi olarak Broadway (Regular) kullanılmış ve harf kalınlıklarının izleme-okuma isteğini uyandırıcı nitelikte olduğu görülmüştür.

Satır Aralıkları ve Uzunlukları

Hikâyede geçen cümleler arasında satır Aralıkları 1.50 veya 2cm ve uzunlukları 13 ile 14 cm olarak görülmüştür. Normal aralıklı satırlarla dizilmiş sayfalar tercih edilmiştir. Yazının başladığı kısım her sayfada aynı hizadadır. Paragraflar kısa, üç veya dört cümleyi geçmeyecek biçimdedir.

Görseller

Hikâyede kullanılan 10 görselin 5 tanesi sayfanın üst kısmına, 5 tanesi ise alt kısma yerleştirilmiştir. Resimlerin sayfanın alt kısmına yerleştirilmesi, bireyin görsel düşünme becerisini olumsuz etkileyeceği için negatif bir durum olarak sayılabilir. Bununla birlikte görseller; genel olarak metinde işlenen olay, duygu ve düşüncelerle ilgilidir ve okuyucunun metni anlama yetisini artıracak nitelikte açıklayıcı resimlerdir. Kitap bünyesinde kullanılan özgün resimler metindeki içeriği yansıtmaya açısından yeterli olmakla beraber imkânlar dâhilinde daha estetik ve gerçekçi resimlerin tercih edilmesi oldukça faydalı olacağı düşünülmektedir.

Tablo 4. Yeni Arkadaşım Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Ana Düşünce	İletişim kurma, farklı dilleri ve kültürleri tanıma, saygı
Kahramanlar, Karakterler, Tip Varlıklar	Beyza ve Mary, Beyza'nın aile üyeleri olan Babası Erdal Bey, annesi Nergis Hanım, kardeşi Murat, okul müdür yardımcısı Ali Bey, 7-A sınıfı öğrencileri, Matematik öğretmeni Yeşim Hanım, Beyza'nın arkadaşları Meral ve Burcu, garson, Dil kursu görevlisi
Eğitsel İletiler	Farklı ülke ve kültürlerden arkadaş edinmenin önemi, misafir ağırlamanın incelikleri, farklı kültürlerin alışkanlıklarına saygı duymanın önemi, arkadaşlar arasında hediyeleşme, misafiri şehri tanıtmaya ve kültürel gezi düzenleme, geleneksel Türk mutfağı lezzetlerini tanıtmaya ve ikram etme
Kurgu-Olay Örgüsü	Mary ve Beyza arasında farklı durumlarda ve mekânlarda gündelik yaşamda karşılaşılabilecek tanışma, misafir karşılama ve ağırlama, birlikte şehir turu yapılması, geleneksel yiyecek ve içeceklerin tadılması, hediyeleşme ve vedalaşma konusu metin kurgusu doğrultusunda çocuğun kitaba duyduğu merak ve ilgi çerçevesinde ele alınmıştır.
Mekân-Çevre-Ortam	Somut ve açık mekân olarak adlandırabileceğimiz çocukların yaş grubuna hitap edebilecek nitelikte okul, sınıf, havaalanı, ev, çocuğun kendi odası,

	lokanta, tarihi ve turistik yerler ile müzeler, kurs merkezi gibi somut mekânlara yer verilmiştir.
Zaman	Vaka zamanının aynen aktarılması ile birlikte zamanın sürekli ileriye doğru yani kronolojik olarak aktığı görülmüştür.
Okuma kolaylığı	Kitabın boyutu, kullanılan yazı tipi ve harf puntosu, diyaloglar ve kısa cümleler, uygun satır aralıkları
Kitap sonu etkinlikleri	Eşleştirme, cümledeki eksikleri tamamlama, doğru yanlış işaretleme, parçaya göre verilen cümledeki yanlışlıkları düzeltme ve okuduğunu anlama sorularını cevaplandırma
Dil ve Anlatım	Kısa cümlelerin ve paragrafların yer aldığını, dil ve anlatımın yalın, kelimelerin gerçek ve somut anlamda kullanıldığı görülmektedir.
Söz varlığı	Sözcüklerin günlük hayatta karşılaşılabilecek temel düzeyde ve basit olduğunu, basit kalıp ifadelerin kullanıldığı görülmektedir. 2224 sözcük kullanılmıştır.
Cümle yapısı ve paragraf	Çoğunlukla olumlu, kurallı ve basit yapıda fiil cümlelerine yer verilirken az sayıda birleşik cümlelerde yer almıştır.
Edebi Sanatlar	Metinde daha çok somut ve soyut anlamlı kelimeler ve deyim kullanılırken atasözü kullanılmadığı gözlemlenmiştir.

Tablo 4 incelendiğinde *konu ve tema* olarak okula farklı ülkeden, Londra'dan gelecek olan öğrenciler ile okulda neler yapılacağı ve bu öğrencilerin Türk aile evlerinde konaklaması üzerine geçen olaylar anlatılmaktadır. Hikâyenin kahramanı Beyza ve yeni arkadaşı Mary ile olan arkadaşlık ilişkileri teması işlenmiştir.

Ana Düşünce

Hikâyede Beyza ile Mary arasında geçen diyaloglardan ve olaylardan anlaşıldığı üzere farklı ülke ve milletlerden arkadaşına sahip olmanın o ülkenin dili, kültürü ve yaşam tarzın hakkında bilgi edilebileceğini görüyoruz. Dolayısıyla farklı ülkelerden arkadaş edinmenin ve bu sayede kendi kültürümüzü de o kişiye doğru aktarma fırsatını elde ettiğimizi görebiliyoruz.

Kahramanlar (Karakterler, Varlıklar)

Hikâye öne çıkan kişiler çoğunlukla Beyza ve Mary olarak görünse de Beyza'nın aile üyeleri olan Babası Erdal Bey, annesi Nergis Hanım, kardeşi Murat, okul müdür yardımcısı Ali Bey, 7-A sınıfı öğrencileri, Matematik öğretmeni Yeşim Hanım, Beyza'nın arkadaşları Meral ve Burcu, garson, dil kursu görevlisi gibi pek çok farklı kişiler bulunmaktadır.

Eğitsel İletiler

Farklı ülke ve kültürlerden arkadaş edinmenin önemi, misafir ağırlamanın incelikleri, farklı kültürlerin alışkanlıklarına saygı duymanın önemi, arkadaşlar arasında hediyeleşme, misafiri şehri tanıtmak ve kültürel gezi düzenleme, geleneksel Türk mutfağı lezzetlerini deneme gibi iletileri barındıran hikâyede farklı ülkelerden arkadaşına sahip olmanın insanın sahip olduğu hoşgörü ve saygı çerçevesinde farklı imkânlar sağlayabileceği ele alınıyor.

Kurgu ve Olay Örgüsü

Hikâyede olay okulda başlayıp Londra'dan misafir olarak gelen Mary ve Beyza arasında farklı durumlarda ve mekânlarda gündelik yaşamda karşılaşılacak tanışma, misafir karşılama ve ağırlama, birlikte şehir turu yapılması, geleneksel yiyecek ve içeceklerin tadılması, hediyeleşme ve vedalaşma konusu üzerinde yoğunlaşmıştır. Beyza'nın gelecek olan misafir öğrenci arkadaşı için beklerken duyduğu sabır, merak ve heyecan okuyucuda da aynı heyecanı uyandırmaktadır.

Dolayısıyla metin kurgusunun çocuğun kitaba duyduğu merak ve ilgi çerçevesinde olayların doğrusal ilerleyen zaman akışı içinde verildiği görülmüştür.

Mekân, çevre, ortam

Hikâyede mekân olarak somut ve açık mekân olarak adlandırabileceğimiz çocukların yaş grubuna hitap edebilecek nitelikte okul, sınıf, havaalanı, ev, çocuğun kendi odası, lokanta, tarihi ve turistik yerler ile müzeler, kurs merkezi gibi somut mekânlara yer verilmiştir.

Zaman

Hikâye boyunca vaka zamanının aynen aktarılması ile birlikte zamanın sürekli ileriye doğru yani kronolojik olarak aktığı görülmüştür. Beyza'nın okulunda başlayan yabancı öğrencilerin Türkiye'ye gelmesi, evlerde misafir edilmesi, şehir turunun yapılması, okul etkinliklerinin tamamlanması ve vedalaşma şeklinde Olaylar, takvim zamanına bağlı olarak gelişmiştir.

Okuma Kolaylığı

Kitabın boyutu, kullanılan yazı tipi ve harf puntosu sebebiyle A1 seviyesindeki öğrencilere yönelik okuma kolaylığı sağladığı söylenebilir. Fakat resimler ve metinlerin yerleştirilmesi, bir önceki sayfada alta yer alan resim bir sonraki sayfada metin üstünde yer alırken 3.sayfada hiç görsele yer verilmemesi okuyucunun metinler arasında kaybolmasına ve metni anlamamasına sebep olabilir. Metinlerde çoğunlukla diyaloglara yer verilmesi, cümlelerin kısa olması da metni okuyan kişide okuduğunu anlama duygusunu geliştirebilir.

Kitap Sonu Etkinlikleri

Kitap sonu etkinliklerine bakıldığında toplam beş etkinliğe ve cevap anahtarına yer verildiği görülmektedir. Bu etkinlikler eşleştirme, cümledeki eksikleri tamamlama, doğru yanlış işaretleme, parçaya göre verilen cümledeki yanlışlıkları düzeltme ve okuduğunu anlama sorularını cevaplandırma şeklindedir.

Dil ve anlatım

Dil ve anlatımın yalın, kelimelerin gerçek ve somut anlamda kullanıldığı görülmektedir. Anlatımın sade ve anlaşılır olduğu görülmüştür. Anlamlarına göre ise olumlu cümlelerin yanında olumsuz cümleler ile soru cümlelerine de yer verilmiştir. Bu özelliklerin yanında, anlatımda günlük dilde yaygın olarak kullanılan kelimelerin geçtiği cümlelere yer verilmiştir. Anlatımda, açık ve anlaşılır bir dil kullanılmış, tek özneli ve yüklemle cümleler tercih edilmiştir. Somut sözcüklere soyut sözcüklerden daha çok yer verildiği görülmüştür.

Söz varlığı

Hikâyede geçen metinlere bakıldığında sözcüklerin günlük hayatta karşılaşılabilecek temel düzeyde ve basit olduğunu, kısa cümlelerin, kısa paragrafların yer aldığını, “sağ ol, teşekkür ederim, afiyet olsun” gibi kalıp ifadelerin kullanıldığını görülmüştür.

Cümle yapısı ve paragraf

Hikâyede geçen metinlerde çoğunlukla diyalog şeklinde cümleler yer almaktadır. Bu sebeple cümleler kısa ve nettir. Hikâye metni genelinde tek özneli basit cümlelere yer verilirken cümlelerin ortalama 7 veya 8 kelimeden oluştuğu görülmüştür. Çoğunlukla olumlu, kurallı ve basit yapıda fiil cümlelerine yer verilirken az sayıda birleşik cümlelerde yer almıştır. Ayrıca yeme içme, giyinme, başkalarıyla iletişim kurma biçimi gibi kültürün diğer özelliklerini benimsemesini sağlayan diyaloglara da yer verilmiştir. Lokantada geçen diyaloglarda Türk yemek ve içeceklerinin isimlerinin geçmesi, Ankara’da gezilebilecek yerlerin ve müzelerin neler olduğu belirtilmiştir. Okuyucuya Türkçeyi etkin, doğru ve güzel kullanabilmesi için kitapların özendirici ve teşvik edici bir modelde olması gerekmektedir (Sever, 2008; Güler, 2006). Bu bakımdan kitaptaki metinler, yazım ve noktalama bakımından Türkçe yazım ve imla kurallarını yansıtmaktadır.

Edebi Sanatlar

Metinde daha çok somut ve soyut anlamlı kelimeler, deyim kullanılırken atasözlerinin kullanılmadığı gözlemlenmiştir. “Selam vermek, fotoğraf çekmek, merak etmek, izin almak, parmak kaldırmak, piknik yapmak, uykusu gelmek gibi deyimler kullanılırken; kalıp sözler olarak ise tamam, lütfen, efendim, teşekkür ederim, hoş

bulduk, hoş geldiniz, sağ olun, afiyet olsun, iyi günler, teşekkür derim, buyurun, elbette, haydi iyi geceler” gibi kalıp ifadeler yer verilmiştir.

Tablo 5. Hakan’ın Günlüğü Adlı Hikâye Kitabının Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi

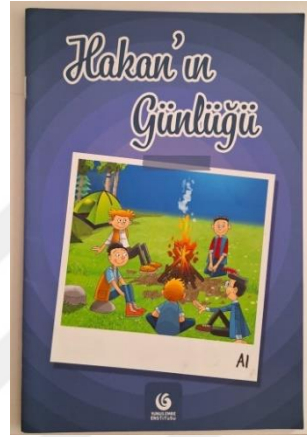
BOYUT	AÇIKLAMA
Şekil ve Büyüklük (Boyut)	Dikdörtgen, 23,8 x 15,9 cm
Kapak ve Ciltleme	İnce karton kapak, zımba ile sayfaları birleştirme (Ciltsiz)
Kâğıt Cinsi	Birinci hamur, mat ve beyaz kâğıt
Sayfa Düzenlemesi	Resimler metnin altında ve üstünde olarak yerleştirilirken bazı sayfalarda görsellere yer verilmemiştir.
Harfler ve Punto	Metin tipi harf karakteri, yazı fontu olarak sansa slab pro black ve 14 punto
Satır Aralıkları ve Uzunlukları	Satır uzunlukları 13-14 cm, aralıkları ise 1.50
Görseller	Karikatürize çizimler Düşük resim kalitesi

Tablo 5’te *şekil ve büyüklük, boyut* bakımından Hakan’ın Günlüğü adlı hikâye kitabı dikdörtgen şeklinde olduğu boyutlarının ise 23,8 x 15,9 cm olduğu görülmüştür. Orta boy olarak sınıflandırılabilen kitabın A1 seviyesine uygun boyutlarda olduğu görülmektedir.

Kapak ve Ciltleme

Kapak lacivert bir tonda olup hikâyenin başlığı el yazısı şeklinde verilmiştir. Kitabın kapağında, kamp ateşi etrafında oturan beş erkek arkadaşın sohbet anı resmedilmiştir. Kitap kapağının kitabın içeriği hakkında mesaj verecek şekilde düzenlenmiştir fakat başlığın Hakan’ın Günlüğü olması nedeniyle diğer günlerde

yapılan farklı görsellere de yer verilmesi bütünlüğü sağlayabilirdi. Kitabın adı, yayınevi, A1 seviyesi ön kapakta yer almaktadır. Arka kapakta, kitabın A1 seviyesinde olduğu ve ISBN numarasına yer verilmiştir. “Kitaplar çocukları okumaya isteklendirecek bir tasarım anlayışını yansıtmalı, çocuklar kendileri için üretilen bir araca verilen önemi, gösterilen saygıyı, kitabın dış yapı (biçimsel) özellikleriyle bütünleşmiş olan tasarım özeninde anlayabilmelidir” (Okuyan, 2009, s. 135-159). Bu bağlamda kitap kapağının kalın olmayan kuşe kâğıttan yapılmış olması yırtılmaya, yıpranmaya ve ıslanmaya karşı olumsuz bir özellik olarak nitelendirilebilir. Ciltleme tekniği olarak zımbalama tekniği kullanılmıştır.

Görsel 4. Hakan'ın Günlüğü

Kâğıt Cinsi

Hikâye kitabında birinci hamur, mat ve beyaz kâğıt kullanıldığı görülmüştür. Beyaz kâğıt okuyucunun gözünü yormakta, okumayı zorlaştırmaktadır. Düşük gramajlı kâğıt kullanıldığı için resimler kâğıdın arkasından görülmektedir. Kitap toplam yirmi üç sayfadan oluşmaktadır.

Sayfa Düzenlenmesi

Kitabın sayfa tasarımı, metin ve resimlerin sayfa üzerine konumlandırılırken sayfanın alt üst, sol sağ kenar ve satırlar arası boşlukları, kitabın kolay okunabilir ve gerektiğinde kenarına not alınabilir genişlikte tasarlanmalıdır. Bu bağlamda incelen kitapta resimler metnin altında ve üstünde olarak yerleştirilirken bazı sayfalarda görsellere yer verilmemiştir. Bu açıdan kitap okurda okuduğunu anlamada güçlük oluşturabilir ve resimle metnin bir bütünlük içerisinde olmamasına sebep olabilir. Metinler sola dayalı olmakla birlikte paragraf girişlerine sık yer verilmiştir. Sol marjın gözü yormaması açısından aynı hizadan başlaması gerekmektedir.

Harfler ve Punto

Kitap kapağına bakıldığında başlığın sunuş tipi harf olarak el yazısı şeklinde yazıldığını görüyoruz. Okuyucunun ilgisini çekmek ve okuyucuya günlük tutma ve el yazısı kullanma mesajı vermektedir. Başlığın harf ve puntosunun kitabın vermek istediği mesajı zenginleştirecek bir tipte olduğunu söyleyebiliriz. Metindeki yazılar zemin rengine zıt renkte siyah olarak yazılmıştır. Yazı fontu olarak sansa slab pro black tercih edilmiştir. Harf boyutu ise 14 puntodur. Seçilen yazı tipinin ve harf büyüklüklerinin okumayı kolaylaştırdığı söylenebilir.

Satır Aralıkları ve Uzunlukları

Satır aralıkları çoğunlukla 1.50 cm ve uzunlukları ise 13-14 cm'dir. Paragraflardan önce ve sonra yeteri kadar boşluklar bulunmaktadır. Dolayısıyla bunun okuyucuya kolaylık sağladığı söylenebilir. Kelimeler arası boşluklar da yeterli aralıktadır.

Görseller

Kapak resmi ile hikâyenin başlığı her ne kadar hikâyenin bütününe tamamlamasa da kapak görseli ile kitabın içeriği uyumludur. Kitap kapağındaki görsele bakıldığında gece kamp ateşi etrafında oturan beş erkek çocuğunun sohbet anı resmedilmektedir. Kitap ön ve arka kapak rengi olarak mavinin tonlarının kullanılması ilk etapta okuyucunun ilgisini çekmeyebilir. Kitap içindeki görseller metinle uyumlu olarak üçüncü sayfanın üst kısmında yer alıp bir sonraki sayfada ise metnin alt tarafında yer almıştır. Devamındaki beşinci sayfaya ise görsel eklenmemiş ve altıncı sayfada görsel metnin üst tarafında yer almıştır. İlerleyen sayfalarda ise bu şekilde devam etmiş ve on ve on birinci sayfalarda görsel metnin altında yer alırken on dördüncü ve on beşinci sayfalarda görseller sayfanın ve metnin üst kısmında yer almıştır. Kitap boyunca toplam on bir görsele yer verilmiştir.

Tablo 6. Hakan'ın Günlüğü Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Konu –tema	Günlük rutin işler, tekrarlanan durumlar, bir öğrencinin okul rutini, günlük hayatta yapılan sosyal ve kültürel faaliyetler
Ana Düşünce	Karakterlerin birlikte etkinlikler düzenlemesi, hediyeler alınması, ortak oyunların oynanması, yardım kampanyalarının düzenlenmesi, beraber kamp çadırlarının kurulması, kahvaltının hazırlanması, yardımlaşma, iş birliği
Kahramanlar, Karakterler, Tip Varlıklar	Hakan'ın yakın çevresi, ailesi, okul arkadaşları, öğretmenleri, servis şoförü, arkadaşlarının kuzenleri
Eğitsel İletiler	Duygudaşlık, paylaşma, dürüstlük, sorumluluk, arkadaşlık, dayanışma, çevre bilinci gibi değerler
Kurgu-Olay Örgüsü	Metnin kurgusu yalın bir anlatım çizgisiyle oluşturulmuştur. Hikâyenin olay kurgusunda, abartılmış merak duygusundan kaçınılmıştır. Kitaptaki olaylar dizisi çocuğun gülmesi, heyecanlanması ve düş kurmasına olanak sağlamaktadır.
Mekân-Çevre-Ortam	Okul, sınıf, Şeyma'nın evi, Haldun Taner Tiyatrosu, Hakan'ın odası, kamp alanı, çadır, göl
Zaman	Zaman akışı gün gün ve kısa kısa olarak günlük tutma ilkesine uygun ilerlemiştir.
Okuma kolaylığı	Kitabın boyutu ve kapağı, hafif olması, yazı tipi ve puntosunun yeterli

	büyükte ve kalınlıkta olması, satır Aralığının 1.50 cm olması, paragrafların kısa olması, çoğunlukla diyalogların yer alması sayfa kenarındaki boşluklar
Kitap sonu etkinlikleri	Etkinliklere bakıldığında eşleştirme, doğru kelimeyi yuvarlak içine alma, yardım olarak verilen kıyafet isimlerini işaretleme, cümle tamamlama, karışık halde verilen kelimelerden anlamlı bir cümle yazma, metin sorularına cevap verme
Dil ve Anlatım	Anlatım duru, akıcı ve içten cümlelerle yapılmıştır. Noktalama ve yazım kurallarına uyulmuştur.
Söz varlığı	Sözcük gruplarından en çok isim, fiil, sıfat zarf, edat ve bağlaç grubuna yer verilmiştir.1623 sözcük kullanılmıştır.
Cümle yapısı ve paragraf	Metinde geçen cümleler yüklemine göre fiil, isim, cümlenin yerine göre kurallı, anlamlarına göre olumlu, olumsuz, ünlem ve soru cümlesinden oluşmaktadır.
Edebi Sanatlar	Ad aktarması ve deyimler, kalıp sözler

Tablo 6 incelendiğinde *konu –tema* olarak Hakan’ın Günlüğü adlı hikâye kitabında konu olarak günlük rutin işler, tekrarlanan durumlar, bir öğrencinin okul rutini, günlük hayatta yapılan sosyal ve kültürel faaliyetler ele alınmıştır. Hikâye kahramanın okul kulüplerini ve faaliyetlerini tanıtmayı, okul dışında arkadaşlarını doğum günü kutlamayı, tiyatro oyunlarına gidilmesi, ihtiyaç sahiplerine yardım kampanyası yapılması, kampa gidilmesi ve kamp etkinlikleri hikâyede geçen konu ve durumlara örnektir. Tema olarak ise bir öğrencinin günlük hayatta olan biten etkinliklere katılıp kendi içerisinde bunları duygu ve düşünceler bazında ele alarak günlük tutması kişinin hayatını anlamlı kılma bakışı kazandırması olarak ifade

edilebilir. Temanın basit ve açık olması konunun anlaşılabilirliği açısından faydalı olacaktır.

Ana Düşünce

Ana düşünce olarak ise hikâyede geçen karakterlerin birlikte etkinlikler düzenlemesi, hediyeler alınması, ortak oyunların oynanması, yardım kampanyalarının düzenlenmesi, beraber kamp çadırlarının kurulması, kahvaltının hazırlanması, herkesin bir görev ve sorumluluk alması neticesinde yardımlaşmanın ve arkadaşlar arası iş birliğini ve birliktelik duygusunun ön plana çıktığı görülmektedir.

Kahramanlar-Karakterler-Tip-Varlıklar

Hikâyede öncelikle başlık isminden de anlaşıldığı üzere Hakan adlı karakter göze çarpmaktadır. Ayrıca hikâyede Hakan'ın yakın çevresi, ailesi, okul arkadaşları, öğretmenleri, servis şoförü, arkadaşlarının kuzenleri gibi farklı kişilerde bulunmaktadır. Geliştirilen karakter çerçevesi insan ve yaşam gerçekliğinin anlaşılmasına dönük ipuçları sunmaktadır.

Çocuğun özdeşim kurması için kitaptaki kahramanın sayısı uygundur. Kahraman, çocuğun özdeşim kurabileceği özellikler taşımaktadır. Kahraman, ulaştığı başarıları gerçekten hak etmiştir. Kahramanın davranışlarında abartıya kaçılmamıştır. Kahramanın amaca ulaşması rastlantıya bırakılmamıştır. Kahramanın yaşadığı çevre, olay kurgusuyla bütünleştirilmiştir.

Eğitsel İletiler

Hikâye boyunca geçen eğitsel iletiler arasında empati, paylaşma, dürüstlük, sorumluluk, arkadaşlık, dayanışma, çevre bilinci gibi değerler bulunmaktadır. Bunun yanı sıra problem çözme becerileri, hayal gücü gelişimi, özsaygı, saygı, çalışkanlık gibi konular da vurgulanmaktadır. İletiler çocuğun duygu ve düşünce evrenine uygundur. Metnin iletisi çocuğa yeni yaşantılar kazandırıcı özelliktedir.

Kurgu –Olay Örgüsü

Metinde ele alınan konu düzeye uygundur. Metnin kurgusu yalın bir anlatım çizgisiyle oluşturulmuştur. Hikâyenin olay kurgusunda, abartılmış merak duygusundan kaçınılmıştır. Kitaptaki olaylar dizisi çocuğun gülmesi, heyecanlanması

ve düş kurmasına olanak sağlamaktadır. Doğum günü partisinde herkesin mutlu ve neşeli olması, yardım kıyafetlerinin toplanması sonucu Onur Bey'in çok mutlu olması, öğrencilerin sınav notlarını heyecanla beklemeleri, kamp aktivitesinde yardımlaşma ve iş birliği sonucu çocukların çok eğlenmeleri, gülmeleri olay kurgusunun, çocuğun okuma isteğini canlı tutacak özellikte olduğunu göstermektedir.

Mekân-Çevre-Ortam

Hikâyede olaylar ilk olarak okul, sınıf, Şeyma'nın evi, Haldun Taner Tiyatrosu, Hakan'ın odası, kamp alanı, çadır, göl gibi somut mekânlara yer verilmiştir.

Zaman

Hikâyede olaylar, Hakan isimli kahramanın günlük hayatta yaptığı etkinlikleri ve durumları bir günlük tutarak betimlemesi üzerine gelişmektedir. "*Sevgili Günlük, bugün çok güzel geçti. Sevgili Günlük, cumartesi günü erkenden uyandım. "* gibi cümlelerden zaman akışının gün gün ve kısa kısa sağlandığını söyleyebiliriz. Böylece okurda olayların oluş sırasını açık ve net bir şekilde kavramasına katkı sağlayabilir.

Okuma Kolaylığı

Kitabın boyutu ve kapağı ilk etapta göze çarpan özelliklerdendir. Kitabın hafif olması, yazı tipi ve puntosunun yeterli büyüklükte ve kalınlıkta olması, satır Aralığının 2 cm olması, paragrafların kısa olması, çoğunlukla diyalogların yer alması sayfa kenarındaki boşluklar, okuma kolaylığını etkileyen etmenler olarak görülmektedir.

Kitap Sonu Etkinlikleri

Kitap sonu etkinlikleri altı bölümden oluşmakta ve cevap anahtarını sonraki sayfada barındırmaktadır. Etkinliklere bakıldığında eşleştirme, doğru kelimeyi yuvarlak içine alma, yardım olarak verilen kıyafet isimlerini işaretleme, cümle tamamlama, karışık halde verilen kelimelerden anlamlı bir cümle yazma, metin sorularına cevap verme gibi bilişsel düzey sorularının yer aldığı görülmektedir.

Dil ve Anlatım

Türkçe'nin anlatım gücü ve olanakları, çocuğun dilsel düzeyine uygun bir yaklaşımla sezdirilmiştir. Anlatım duru, akıcı ve içten cümlelerle yapılmıştır. Noktalama ve yazım kurallarına uyulmuştur. Anlatım çocuğun beş duyusunu devindirici özelliktedir. Metin bir bütün olarak çocuğa öykülenebileceği düzgün bir dil

çevresi sunmaktadır. Metin bir bütün olarak çocuğun kavramsal gelişimini desteklemektedir. Ayrıca noktalama işaretleri ve yazım kurallarına uyulduğu görülmüştür.

Söz varlığı

Hikâye metni toplamda 1714 sözcükten oluşmaktadır. Cümlelerdeki sözcük sayıları çocuğun dil düzeyine uygundur. Çocuğun dilsel düzeyine uygun Türkçenin söz varlığından yararlanılmıştır. Sözcük gruplarından en çok isim, fiil, sıfat zarf, edat ve bağlaç grubuna yer verilmiştir. Metinde çoğunlukla isim tamlamalarına, deyimlere yer verilirken atasözüne yer verilmediği görülmüştür.

Cümle yapısı ve paragraf

Metinde geçen cümleler yüklemine göre fiil, isim, cümlenin yerine göre kurallı, anlamlarına göre olumlu, olumsuz, ünlem ve soru cümlesinden oluşmaktadır. Yapılarına göre ise basit cümleler çoğunlukta olduğu görülmüştür. Paragraflar çoğunlukla diyalog şeklinde olup ortalama üç, dört ve en çok beş ile altı cümleden oluşmaktadır. Cümleler kısa ve basit yapıdadır.

Edebi sanatlar

Metinde daha çok somut ve soyut anlamlı kelimeler kullanılırken mecaz anlamda kelimelerin kullanılmadığı gözlemlenmiştir. Ad aktarması olarak ise “*İrem kaç bekliyorsun?*” Cümlesinde öğretmen öğrenciden kaç puan beklediğini sormaktadır. Deyim olarak ise *kamp yapmak, merak etmek, faydalı olmak, fotoğraf çekmek, hazır olmak, konser vermek, sergi açmak, telefon etmek, yola çıkmak* ”deyimleri örnek verilebilir. Kalıp sözlere ise; “*tebrik etmek, teşekkür etmek, aferin, iyi geceler, lütfen*” sözcükleri örnek gösterilebilir.

Tablo 7. Tatil Planı Adlı Hikâye Kitabının İncelenmesi (A2) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi

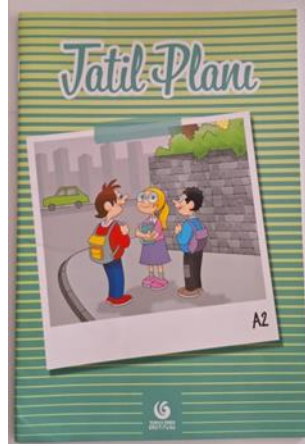
BOYUT	AÇIKLAMA
Şekil ve Büyüklük	Dikdörtgen, 23,8 x 15,9 cm
Kapak ve Ciltleme	İnce karton kapak, zımba ile sayfaları birleştirme (Ciltsiz)
Kâğıt Cinsi	Birinci hamur, mat ve beyaz kâğıt
Sayfa Düzenlemesi	Metinler ve görseller birbirinin zıttı şeklinde yer alırken, paragrafların arasına yerleştirilmiş görseller de bulunmaktadır.
Harfler ve Punto	Metin tipi harf karakteri ve 14 punto
Satır Aralıkları ve Uzunlukları	Satır uzunlukları 13-14cm ve aralıkları ise 1.50 ve 2 cm
Görseller	Karikatürize çizimler Düşük resim kalitesi

Tablo 7 incelendiğinde *şekil ve büyüklük (Boyut)* bakımından Tatil Planı adlı hikâye kitabı dikdörtgen şeklinde olup boyutları 23,8 x 15,9 cm'dir. Orta boy olarak sınıflandırılabilen kitabın, seslendiği yaş düzeyine ve A2 seviyesine uygun boyutlarda olduğu görülmektedir.

Kapak ve Ciltleme

Kitap kapağı yeşil tonlarında bir renge sahip olup kitap görselinde üç arkadaşın sokağın köşesinde durup sohbet ettikleri an olarak resmedilmiştir. Ön kapakta hikâyenin adı el yazısı şeklinde verilmiştir. Başlık ile ilgili hayal gücünü geliştiren ilgi çekici bir tatil görseli kullanılabilirdi. Kitap kapağı kalın olmayan kuşe kâğıttan yapılmış olup parlak, karton kapakta yırtılmaya, yıpranmaya ve ıslanmaya karşı plastik

kaplama kullanılması tavsiye edilebilir. Ciltleme tekniği olarak zımbalama tekniği kullanılmıştır.

Görsel 5. Tatil Planı

Kâğıt Cinsi

Hikâye kitabında birinci hamur, mat ve beyaz kâğıt kullanıldığı görülmüştür. Beyaz kâğıt okuyucunun gözünü yormakta, okumayı zorlaştırmaktadır. Düşük gramajlı kâğıt kullanıldığı için resimler kâğıdın arkasından görülmektedir. Kitap toplam on dört sayfadan oluşmaktadır.

Sayfa Düzenlemesi

Metinler ve görseller birbirinin zıttı şeklinde yer alırken A1 seviyesindekinden farklı olarak paragrafların arasına yerleştirilmiş görseller de bulunmaktadır.

Harfler ve Punto

Kitap kapağına bakıldığında başlığın sunuş tipi harf olarak el yazısı şeklinde yazıldığını görüyoruz. Okuyucunun ilgisini çekmek ve okuyucuya günlük tutma ve el yazısı kullanma mesajı vermektedir. Başlığın harf ve puntosunun kitabın vermek istediği mesajı zenginleştirecek bir tipte olduğunu söyleyebiliriz. Metindeki yazılar zemin rengine zıt renkte siyah olarak yazılmıştır. Yazı fontu olarak sansa slab pro black tercih edilmiştir. Harf boyutu ise 14 puntodur. Seçilen yazı tipinin ve harf büyüklüklerinin okumayı kolaylaştırdığı söylenebilir.

Satır Aralıkları ve Uzunlukları

Satır Aralıkları 2 cm olup okuyucunun cümleleri rahatlıkla takip edebilmesine imkân sağlamaktadır. Satır uzunlukları 13-14 cm ve cümle uzunlukları ortalama beş veya altı sözcükten oluşmaktadır. Metinlerin sayfa alt ve üst kısmında yeterli boşluklar vardır.

Görseller

Kitaptaki ilk görsel ile kitap kapağında karşılaşılmaktadır. Bu görselde ikisi erkek biri kız olmak üzere üç arkadaş kaldırımında okul çıkışı sohbet etmektedirler. Kaldırımında yüksek bir duvar ve duvar arkasındaki çalılık niteliğinde bir yeşillik ve sokakta yolda yeşil bir araba ile şehrin silueti yükselmektedir. Kitabın başlığı düşünüldüğünde bu görselin plan yapmaktan ziyade bu arkadaşların ayaküstü bir şekilde tatil planı hakkında konuştukları izlenimi verilmektedir. Ayrıca kitap kapağındaki görselde tatil çağrıştıran herhangi bir görsele yer verilmemiştir. Kitabın ön ve arka kapağında yeşil ve tonlarında kullanılmıştır. Kitapta kullanılan görsellere bakıldığında toplamda dokuz adet resme yer verildiği görülmektedir. İlk sayfada görsele metnin üstünde yer verilirken diğer sayfalarda yine metnin üstünde ve farklı olarak 7. 11. ve 14. sayfalarda ise ilk paragrafın altında yer aldığı görülmüştür. Özer’e (2007, s. 427) göre resim “önce bakılan, sonra görülen ve duyumsanan, daha sonra ise iletisini izleyiciye taşıyan ve bu ileti üzerinde düşündüren bir sanat” biçimidir. Bu bağlamda kullanılan görsellerim metnin içeriğini taşıdığı görülürken kullanılan resimlerin çizim ve nitelik olarak daha dikkat çekici görsellere yer verilmesi okuyucunun ilgisini daha çok çekebilir. Bununla birlikte bazı resimlerin alt tarafa ve ortaya yerleştirilmesi olumsuz bir durum olarak değerlendirilebilir.

Tablo 8. Tatil Planı Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Ana Düşünce	Mutluluk, sevgi saygı dolu bir aile ortamı, doğayı sevme, neşeli olma ve heyecanlı bir hayat gibi duygular

Kahramanlar, Karakterler, Tip Varlıklar	Üç ana karakter kuzenler olmakla birlikte, aile ve akrabalar, büyük aile, babaanne, dede kütüphane görevlisi, spor salonu görevlisi, yeni arkadaşlar
Eğitsel İletiler	Ortaklaşa karar alma, birbiri ile iyi geçinme, tatili çeşitli faaliyetler ile değerlendirmek, sevgi saygı gibi eğitsel iletiler
Kurgu-Olay Örgüsü	Olaylar zaman sırasına göre anlatılmış, olayların takibi ve anlaşılması da daha kolay olmuştur.
Mekân-Çevre-Ortam	Fatih'in ailesinin evi, okul, spor salonu, kütüphane, sinema, büyük ailenin köyü yer almaktadır. Hikâyede geçen mekânlar ve kuzenler arası iletişim, amca, hala, yenge gibi toplumsal çevreyi temsil eden ortamlar
Zaman	Zaman nesnel ve somut bir biçimde ele alınmıştır. Hikâye boyunca gelişen olaylar anlatma zamanına bağlı olarak anında aktarılmıştır.
Okuma kolaylığı	Kitabın boyutu ve ağırlığı, satır aralıkları ve uzunlukları, sayfa başları ve yanlarındaki boşluklar okumayı kolaylaştıran unsurlardır.
Kitap sonu etkinlikleri	Sıralama, Tamamlama ve İşaretleme Soru Yazma, Eşleştirme
Dil ve Anlatım	Anlatımda, açık ve anlaşılır bir dil kullanıldığını, tek özne ve yüklem kullanıldığı cümlelerin tercih edildiğini, somut sözcüklere soyut sözcüklerden daha çok yer verildiğini söyleyebiliriz.

Söz varlığı	Hikâye metninde toplam 1452 sözcüğe yer verilmiştir Kelime gruplarından en çok isim, fiil, sıfat, zarf ve zamir türlerine yer verilmiştir.
Cümle yapısı ve paragraf	Cümlelerin ortalama 8 veya 9 kelimeden oluştuğunu, cümlelerin anlamına, yüklemine yeri ve türüne göre farklılık içerdiği görülmektedir.
Edebi Sanatlar	Deyim ve kalıplaşmış ifadeler yer verilirken atasözü kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 8'e göre Tatil Planı adlı kitabı *konu ve tema* bakımından incelendiğinde Betül, Semih ve Fatih isimli üç kuzenin okulların kapanması sebebiyle tatilde neler yapmak istedikleri ve hangi aktivitelere kimlerle ve nasıl karar verdikleri üzerine gelişen olaylardan oluştuğu görülmektedir. Konu olarak tatil ve tatil aktiviteleri öne çıkarken, tema olarak akrabalık ilişkileri, yakın arkadaşlık, iş birliği, ortak kararlar alma, birbirine yardımcı olma, ailece birlikte vakit geçirme ve mutluluk temaları yer almaktadır.

Ana Düşünce

Hikâye metninin genelinde mutluluk, sevgi saygı dolu bir aile ortamı, doğayı sevme, neşeli olma ve heyecanlı bir hayat gibi duyguların işlendiği görülmüştür.

Kahramanlar-Karakterler-Tip-Varlıklar

Hikâyede öne çıkan üç ana karakter kuzenlerdir. Ayrıca hikâyede aile ve akrabalar, büyük aile, babaanne, dede, kütüphane görevlisi, spor salonu görevlisi, yeni arkadaşlar gibi karakterlere de yer verilmektedir.

Eğitsel İletiler

Konu ve tema ile uyumlu olarak hikâye genelinde çocuğun ve okurun kişilik gelişimini destekleyen ortaklaşa karar alma, birbiri ile iyi geçinme, tatili çeşitli faaliyetler ile değerlendirmek, sevgi saygı gibi eğitsel iletilere yer verildiği

görülmüştür. Aile büyüklerine değer vermek, görgü kurallarına uymak, büyüklerimize danışmak, akrabalık ilişkileri yeni arkadaşlar edinmek gibi toplumsal gelişimi destekleyen iletilere de yer verilmiştir.

Kurgu –Olay Örgüsü

Bu hikâye metnine bakıldığında üç kuzenin yaz tatili için planları hakkında fikirler oluşturmaya ve karar vermeye yönelik olayların geliştiği görülmektedir. Kuzenler ve ailelerinin bir araya gelmesi, herkesin önerilerini sunması, ortak kararların alınması, fikir birliğinin sağlanması, okulların tatil olması, kuzenlerin tatil sürecinde spor salonunu, kütüphaneyi ziyaret etmesi, olayların oluş sırasındaki aileler arası iletişim ve diyaloglar görülmektedir. Yaz tatilinin sonuna doğru gelindikçe hep birlikte akrabalar ile köydeki büyük aileye yapılan ziyaret gibi olaylar akış sırasıyla gerçekleşmiştir. Olaylar zaman sırasına göre anlatılmış, olayların takibi ve anlaşılması da daha kolay olmuştur.

Mekân-Çevre-Ortam

Hikâyede mekân olarak Fatih'in ailesinin evi, okul, spor salonu, kütüphane, sinema, büyük ailenin köyü yer almaktadır. Hikâyede geçen mekânlar ve kuzenler arası iletişim, amca, hala, yenge gibi toplumsal çevreyi temsil eden ortamlar yer almaktadır.

Zaman

Hikâyede zaman nesnel ve somut bir biçimde ele alınmıştır. Hikâye boyunca gelişen olaylar anlatma zamanına bağlı olarak anında aktarılmıştır.

Okuma Kolaylığı

“Cümlelerin kısa, net ve basit olması, tam ve tek anlam ifade etmesi, belleğe kolay yerleştirilmesini sağlamakta ve okunabilirliği artırmaktadır” (Güneş, 2000, s. 337). Satır aralıkları ve uzunlukları, sayfa başları ve yanlarındaki boşluklar okumayı kolaylaştıran unsurlardır. Bu çalışmada satır aralık ve uzunlukları A1 seviyesindeki öğrenciler için okuma kolaylığı sağlamaktadır. Bununla birlikte görseller ile metinlerin uyumu okumayı kolaylaştırırken görsellerin bulunmadığı sayfalardaki metinler okuyucuda zorluk algısı oluşturabilir. İncelenen bu hikâyede görsel ve metinlerin birbiriyle uyumlu olarak yer alması sayesinde A1 seviyesindeki öğrencilere

okuma kolaylığı sağladığı görülmektedir. Ayrıca hikâyede kullanılan yazı stili ve puntosu A2 seviyesi öğrencisi için uygundur.

Kitap Sonu Etkinlikleri

Dört temel dil becerisinden okuma ve yazma becerilerine dönük alıştırmaların yer aldığı görülmüştür. “*Sıralama, Tamamlama ve İşaretleme*” etkinlikleri ile metni anlam bütünlüğü içinde düşünme becerisi kazandırılmaya çalışılmıştır. “*Soru Yazma*” alıştırmaları ile okuyucunun akıl yürütmesine, algısal yeteneğini geliştirmesine yardımcı olmaktadır. Son olarak “*Eşleştirme*” etkinliği ile cümle tamamlama kurma becerisi geliştirilmeye çalışılmıştır.

Dil ve Anlatım

Karatay (2011) çalışmasında kitaplarda sade bir dilin kullanılmasının, kitapların somut ifadelerle zenginleştirilmesinin, yazım ve noktalama kurallarına özen gösterilmesinin, Türkçe sözcüklerin tercih edilmesinin önemini vurgulamıştır. Ayrıca, çocuğun seviyesine uygun cümle uzunluklarına dikkat edilmesi, uzun ve karmaşık cümlelerin çocuğun ilgisini azaltabileceği gibi, kısa ve basit cümlelerin de gelişim özelliklerini göz önünde bulundurarak seçilmesi önerilmektedir. Bu açıdan incelenen hikâyede açık, yalın ve anlaşılır bir dil kullanıldığı görülmüştür. Tatil Planı adlı hikâye kitabında kullanılan dil, anlatım bakımından çocukların anlayabileceği günlük hayattaki gibi doğal ifadelerden ve cümlelerden oluşmaktadır. Kelimeler farklı gruplardan somut olarak hikâyede yer almaktadır. Örneğin diyaloglarda “*hoş geldiniz, hoş bulduk, teşekkür ederim, rica ederim, selam söyle, sağ olun*” gibi kalıp ifadelerle yer verilmektedir. Anlatımda, açık ve anlaşılır bir dil kullanıldığını, tek özne ve yüklem kullanıldığı cümlelerin tercih edildiğini, somut sözcüklere soyut sözcüklerden daha çok yer verildiği görülmektedir. Ayrıca noktalama işaretleri ve yazım kurallarına uyulduğu görülmüştür.

Söz Varlığı

Hikâye genelinde metinlerde toplam 1512 sözcüğe yer verilmiştir. Dolayısıyla kelime gruplarından en çok isim, fiil, sıfat, zarf ve zamir türlerine yer verilmiştir. Metinde sözcük türlerine göre en çok kullanılan kelimeler şunlardır:

Fiiller; “*gelmek, başlamak, öğrenmek, yapmak, vermek, sormak, çıkmak*, sıfatlar; *bir, iyi, güzel, uzun, hangi vb.* türemiş kelimeler; *hızlı, hazırlık, düşünce, tatlı, konuşma, görevli vb.* isimler; *okul, tatil, plan, spor, kurs, araba, film, aile vb.* zarflar; *akşam, yaz,*

içeri, çok, biraz, nasıl, niçin vb. bağlaçlar ve ile ki de vb. edatlar; gibi, kadar, sanki” olarak karşımıza çıkmaktadır.

Cümle Yapısı ve Paragraf

Hikâye metnine bakıldığında cümlelerin ortalama 8 veya 9 kelimeden oluştuğunu, cümlelerin anlamına, yüklemine yeri ve türüne göre farklılık içerdiği görülmektedir. Cümlelerdeki sözcük sayıları A2 seviyesi dil düzeyine uygundur. Yapısına göre cümle türlerinden en çok basit cümlelere yer verildiği görülmüştür.

Edebi Sanatlar

İncelenen hikâye metninde mecaz anlam, atasözü, benzetme vb. edebi sanat kullanılmamıştır. Deyim olarak “*karar vermek, selam söylemek, vakit geçirmek, yola çıkmak, baş sallamak, davet etmek, fikir almak, geç kalmak, hazırlık yapmak iyi mola vermek, söz almak, sürpriz yapmak, tatil olmak* ve kalıplaşmış ifade olarak *teşekkür ederim, rica ederim, hoş bulduk*” gibi deyimlere yer verildiği görülmüştür.

Tablo 9. Doğum Günü Adlı Hikâye Kitabının (A2) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi

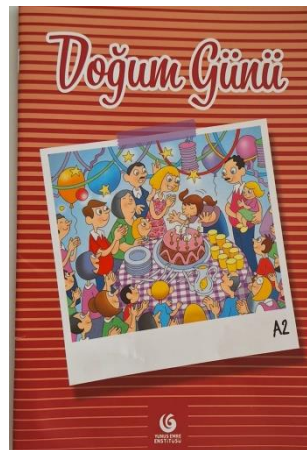
BOYUT	AÇIKLAMA
Şekil ve Büyüklük	Dikdörtgen, 23,8 x 15,9 cm
Kapak ve Ciltleme	İnce karton kapak, zımba ile sayfaları birleştirme (Ciltsiz)
Kâğıt Cinsi	Birinci hamur, mat ve beyaz kâğıt
Sayfa Düzenlemesi	Görsellere bakıldığında resimler, sayfada genellikle üstte konumlandırılmıştır. Ancak bazı resimlerin alt tarafa ve ortaya yerleştirildiği görülmüştür.
Harfler ve Punto	Metin tipi harf karakteri ve 14 punto

Satır Aralıkları ve Uzunlukları	Satır uzunlukları 13-14 cm ve Aralıklar 2 cm'dir.
Görseller	Karikatürize çizimler, daha canlı renkler, kültürel öğeler Düşük resim kalitesi

Tablo 9 incelendiğinde Doğum Günü adlı (A2) hikâye *şekil ve büyüklük (boyut)* bakımından dikdörtgen şeklinde olup boyutları 23,8 x 15,9 cm'dir. Orta boy olarak sınıflandırılabilen kitabın, seslendiği A2 seviyesine uygun boyutlarda olduğu görülmektedir. Kitap boyutunun çocuğun yaşına uygun, elinde rahatça tutup sayfalarını çevirebileceği özellikte olduğu, kitabın kenarlarının kucaktan taşacak kadar büyük boyutta olmadığı görülmüştür.

Kapak ve Ciltleme

Doğum günü adlı hikâye kitabının kapağı kırmızı ve turuncu tonlarında bir renge sahip olup kitap görselinde doğum günü kutlayan arkadaşlar ve aileler olarak resmedilmiştir. Ön kapakta hikâyenin adı el yazısı şeklinde verilmiştir. Başlık ile ilgili hayal gücünü geliştiren ilgi çekici bir doğum günü partisi görseli kullanılmıştır. Kitabın adı, yazarı, yayınevi ön kapakta yer almaktadır. Arka kapakta, kitabın A1 seviyesinde olduğu ve ISBN numarasına yer verilmiştir. Kitap kapağı olarak ince parlak ve kuşe kâğıt tercih edilmiştir. Ciltleme tekniği olarak sırttan zımbalama kullanılmıştır. Sağlamlık ve çekicilik bakımından çocuk okuyucuya göre daha uygun olan karton kapak kullanılabilir.

Görsel 6. Doğum günü

Kâğıt Cinsi

Hikâye kitabında birinci hamur, mat ve beyaz kâğıt kullanıldığı görülmüştür. Beyaz kâğıt okuyucunun gözünü yormakta, okumayı zorlaştırmaktadır. Düşük gramajlı kâğıt kullanıldığı için resimler kâğıdın arkasından görülmektedir. Kitap toplam yirmi üç sayfadan oluşmaktadır.

Sayfa Düzenlemesi

Metnin ve ona ait resmin aynı sayfada görülmesi kitapta resmin dörtte üç, yazının dörtte bir orana sahip olması çocuğun resmi ve ona ait yazıyı aynı anda resim ve yazıların birbirinin içine girmemesi önemlidir. İncelenen hikâye kitabındaki görsellere bakıldığında resimler, sayfada genellikle üstte konumlandırılmıştır. Ancak bazı resimlerin alt tarafa ve ortaya yerleştirilmesi olumsuz bir durum olarak ifade edilir.

Harfler ve Punto

İncelen hikâye kitabında metinleri oluşturan harfler metin tipi harf karakteri ve 14 punto ile oluşturulmuştur. Hikâye deki metinlerin harf karakterleri ve puntosu A1-A2 seviyesindeki öğrencilere okuma kolaylığı sağlamaktadır. Ayrıca hikâye kitabının ön kapağındaki başlığın el yazısı şeklinde olması başlığa vurgu yapılmasını sağlamıştır. Bununla Birlikte metinlerdeki harf kalınlıkları izleme-okuma isteğini uyandırıcı niteliktedir.

Satır Aralıkları ve Uzunlukları

İncelenen hikâye kitabı metinlerinde gözlenen satır aralıkları 2 cm ve uzunlukları 13-14 cm'dir.

Görseller

Kitabın ön kapağında doğum günü kutlama anı görseli bulunmaktadır. Bu görselin aynısı kitapta 16. ve 17. sayfaların alt tarafını kaplayacak şekilde yer verilmiş ve bu görselin üst tarafında da görsel ile ilgili metnin yer aldığı görülmüştür. Şu ana kadar incelen hikâye kitaplarındaki görsellere sayfanın ya alt ya da üst kısmında birer sayfa ara ile yer verilirken bu kitapta her iki sayfayı da kaplayan görseller mevcuttur. Ayrıca kitabın konusu ile görseller uyum içerisinde olup kullanılan renkler canlı ve dikkat çekicidir.

Tablo 10. Doğum Günü Adlı (A2) Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Ana Düşünce	Yardımseverlik, misafirperverlik, hediyeleşme ve sürprizler.
Kahramanlar, Karakterler, Tip Varlıklar	Aile üyeleri anne Şeyda Hanım, baba Kenan Bey, çocukları Zeynep ve Safiye, akrabalar, arkadaşlar, garson, pastacı
Eğitsel İletiler	Aile bireylerinin birbirine olan sevgisi değer vermesi, misafirperverlik, hediyeleşme ve sürpriz yapma
Kurgu-Olay Örgüsü	Yaklaşan doğum günü kutlaması için hazırlıklar aşama ve zaman sırasına uygun olarak ilerlemektedir. Hazırlıklar için öncelik sonralık sıralaması hissettirilmekte ve okuyucunun olayı tahmin ve takip etmesine imkân tanımaktadır.
Mekân-Çevre-Ortam	Park, pastane ev, evin salonunun süslemesi, kahvaltı için gidilen dışarıdaki yeşil bir bahçe, okul, saatçi
Zaman	Nesnel ve somut bir biçimde ele alınmıştır. Hikâye boyunca gelişen olaylar anlatma zamanına bağlı olarak anında aktarılmıştır.
Okuma kolaylığı	Kitabın boyutu, satır Aralıklarının 2cm ve metin uzunluklarının kısa olması
Kitap sonu etkinlikleri	Sıralama, Soru Yazma, Eşleştirme ve İşaretleme
Dil ve Anlatım	Hikâye metninde açık ve anlaşılır cümlelere yer verildiği, noktalama işaret

	ve yazım kurallarına uyulduğu, kullanılan dilin sade, açık ve anlaşılır olduğu görülmüştür.
Söz varlığı	Hikâye metni 1376 sözcükten oluşmaktadır. Sözcükler isim, sıfat, fiil, zarf, bağlaç, edat olarak farklı gruplardan oluşmaktadır. Deyim ve kalıplaşmış ifade kullanılmıştır. Toplamda 1237 kelime kullanılmıştır.
Cümle yapısı ve paragraf	Anlamına göre olumlu, olumsuz, ünlem ve soru cümleleri, yüklemine türüne göre fiil, yüklemine yerine göre kurallı cümleler kullanılırken yapılarına göre ise çoğunlukla basit cümlelere yer verilmiştir.
Edebi Sanatlar	Deyim ve kalıplaşmış ifadeler kullanılırken atasözüne rastlanmamıştır.

Tablo 10'a göre *konu–tema* olarak incelenen hikâyede Safiye adlı kahramanın doğum günü kutlanmaktadır. Dolayısıyla konu olarak kutlama ve partiye hazırlık, görev paylaşımı gibi konulara yer verildiğini söyleyebiliriz.

Ana Düşünce

Hikâye de doğum günü hazırlıklarına herkesin katılımı, yardımseverlik duygusu ön plana çıkmaktadır. Ayrıca misafirperverlik, hediyeleşme ve sürprizler, metni daha neşeli ve mutlu bir atmosferde sunuyor.

Kahramanlar-Karakterler-Tip-Varlıklar

Hikâyede geçen karakterler aile üyeleri anne Şeyda Hanım, baba Kenan Bey, çocukları Zeynep ve Safiye başta olmak üzere hikâye boyunca doğum gününe katılan pek çok davetli vardır. Akrabalar, arkadaşlar, garson, pastacı gibi farklı karakterlere yer verilmiştir.

Eğitsel İletiler

Herkesin doğum günü hazırlıklarına dayanışma içinde katılması yardımseverlik duygusunun yoğun olarak işlenmesini sağlamıştır. Ayrıca aile bireylerinin birbirine olan sevgisi, değer vermesi, misafirperverlik, hediyeleşme ve sürpriz yapmanın mutluluğu metinde hissettirilmeye çalışılmıştır.

Kurgu –Olay Örgüsü

Metinde geçen olaylar günlük hayatta karşılaşılabilecek durum ve duygular çerçevesinde ele alınmıştır. Olaylar yaşamın bütünlüğü içinde çok sık rastlanan doğum günü temasının çerçevesinde gelişmiştir. Yaklaşan doğum günü kutlaması için hazırlıklar aşama ve zaman sırasına uygun olarak ilerlemektedir. Hazırlıklar için öncelik sonralık sıralaması hissettirilmekte ve okuyucunun olayı tahmin ve takip etmesine imkân tanımaktadır. Hikâye boyunca giderek bir heyecan duygusunun hissettirildiği doğum gününün kimlerle ve nerede kutlanacağı, kimlerin davet edileceği ve davetiye kartlarının hazırlanması, hediyelerin alınması, pasta siparişinin verilmesi gibi durumlar okuyucunun dikkatini canlı tutmasına imkân sağlamaktadır.

Mekân-Çevre-Ortam

Hikâye boyunca doğum günü temasına bağlı olarak okuyucunun günlük hayatta karşılaşılabileceği somut ve çeşitli mekânlara yer verilmiştir. Parkta başlayan doğum günü planlaması ilerleyen sayfalarda pastane ev, evin salonunun süslemesi, kahvaltı için gidilen dışarıdaki yeşil bir bahçe, okul, saatçi gibi farklı mekânlara yer verildiği görülmüştür.

Zaman

Hikâyede zaman nesnel ve somut bir biçimde ele alınmıştır. Hikâye boyunca gelişen olaylar anlatma zamanına bağlı olarak anında aktarılmıştır.

Okuma Kolaylığı

Kitabın boyutu, satır aralıklarının genişliği ve metin uzunluklarının kısa olması okuma kolaylığı sağlayan unsurlardır. Bununla birlikte metinlerde bolca diyaloglara yer verilmesi okuyucuya okuduğunu anlama ve metni çabuk bitirme kolaylığı da sağlamaktadır. Hikâye deki görsel ve metin ilişkisi incelendiğinde metin ve görsellerin

birbiriyle uyumlu olduğu ve bu durumun A1-A2 seviyesi öğrenci için okuma kolaylığı sağladığı görülmüştür.

Kitap Sonu Etkinlikleri

Hikâye kitabının sonundaki alıştırmalar, okuma ve yazma becerilerini geliştirmeye yöneliktir. "*Sıralama, Soru Yazma, Eşleştirme ve İşaretleme*" etkinlikleri, metin hâkimiyeti, okuyucu motivasyonu, sebep-sonuç ilişkisi kurma ve tamlama bilgisini ölçme amacını taşımaktadır.

Dil ve Anlatım

Safiye'nin doğum günü için anne Şeyda Hanım, baba Kenan Bey ve kız kardeşi Zeynep'in yaptıkları hazırlıklar, samimi diyaloglar halinde verilmiştir. Hikâye metninde amaç-sonuç, karşılaştırma ve koşul cümleleri tespit edilememişken neden-sonuç cümlesine "*Safiye çok heyecanlıydı. Bu yüzden akşam sık sık gidip salona baktı.*" ya da "*Biliyorsunuz resim yapmayı çok seviyorum. Bu yüzden boya kalemi istiyorum.*" cümlesi örnek verilebilir. Ayrıca isim tamlaması ve sıfat tamlamalarına yer verildiği görülmüştür. İncelenen hikâye metninde açık ve anlaşılır cümlelere yer verildiği, metinlerin noktalama işaret ve yazım kurallarına göre hazırlandığı görülmüştür. Kitapta kullanılan dilin sade, açık ve anlaşılır olması olumlu bir durum olarak değerlendirilebilir.

Söz Varlığı

Hikâye metni 1376 sözcükten oluşmaktadır. Sözcükler isim, sıfat, fiil, zarf, bağlaç, edat olarak farklı gruplardan oluşmaktadır. Deyim ve kalıplaşmış ifade olarak "*teşekkür ederim, eline sağlık, hoş geldin*" söylenebilir. Hikâye metninde atasözüne rastlanmazken metinde A2 düzeyindeki bir okuyucuya hitap edebilecek şekilde somut kavramlara ağırlık verilmiştir.

Cümle Yapısı ve Paragraf

Hikâyede geçen cümleler çoğunlukla anlamına göre olumlu, olumsuz, ünlem ve soru cümleleri olarak görülürken yüklemine göre fiil, yüklemine yerine göre kurallı olarak görülmektedir. Yapılarına göre ise çoğunlukla basit cümlelere yer verilirken az da olsa birleşik cümleye yer verildiği görülmüştür.

Edebi Sanatlar

İncelenen hikâye metninde deyim olarak “*teşekkür ederim, rica ederim, hoş geldin hoş bulduk*” gibi deyimlere verildiği görülürken, kalıplaşmış ifade olarak *peki, teşekkür ederim haydi, afiyet olsun, doğum günün kutlu olsun, elbette, eline sağlık, hoş geldin*” gibi ifadeler kullanılırken atasözüne rastlanmamıştır.

4.2. OXFORD READ AND IMAGINE İNGİLİZCE ÇOCUK HİKÂYE KİTAPLARININ İNCELENMESİ

Tablo 11. The New Glasses Adlı Hikâye Kitabının (A1) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Şekil ve Büyüklük (Boyut)	Dikdörtgen, 21x14.8 cm
Kapak ve Ciltleme	Kapak kalın parlak kartondan yapılmış olup ciltleme tekniği olarak ise iplik ile sayfalar birleştirilmiştir.
Kâğıt Cinsi	Orta kalınlıkta yarı mat kuşe kâğıt
Sayfa Düzenlemesi	Sayfa düzenindeki öğelerin resim, fotoğraf, yazı, rakam, satır boşlukları birbiriyle uyumludur.
Harfler ve Punto	Plantin MT Schlbk (Regular) fontu ve 16 punto
Satır Aralıkları ve Uzunlukları	Satır Aralıkları 2 cm ve uzunlukları 11-12 cm’dir.
Görseller	Renkli, canlı, çözünürlüğü yüksek, gerçekçi resimler kullanılmıştır

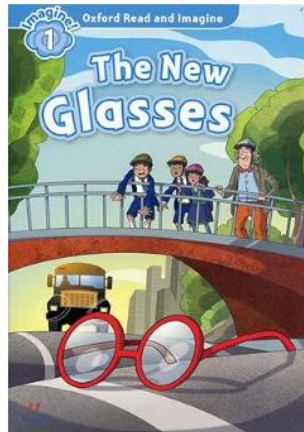
Tablo 11’e göre The New Glasses adlı hikâye kitabının (A1) *şekil ve büyüklük (boyut)* bakımından boyutu 21x14.8 cm’dir. Orta boy olarak sınıflandırılabilen kitabın,

hacim ve ağırlığı A1 seviyesindeki öğrenci yaş düzeyine uygun boyutlarda olduğu görülmektedir.

Kapak ve Ciltleme

Kitabın kapağı kalın parlak kartondan yapılmış olup ciltleme tekniği olarak iplik ile kitabın sayfaları birleştirilmiştir.

Kitabın ön kapağında hikâyenin ismi ve hikâyeden bir görsel ile birlikte yayınevinin adı ve kitabın seviyesine yer verilmiştir. Kitap sırtında ise yine kitap seviyesi başta olmak üzere kitabın seri adı, ortada hikâyenin başlığı ve altta yayınevinin adına yer verilmiştir. Kitabın arka kapağında ise hikâye ile ilgili özet bilgi ve kaç kelimeden oluştuğunu gösteren bir künye bilgisi ile Read and Imagine serisinin seviye görseli ile CEFR (Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni) a göre dil seviyeleri verilmiştir. Ayrıca arka kapakta kitabın ISBN numarasının yayında yayınevi adına, internet sitesine ve başka bir öneri kitap görseline yer verilmiştir. Kitabın ilk kapağını açtığımızda ise hikâyenin başlığı, seviyesi, ait olduğu seri ve yazarı ile kim tarafından görselleştirildiği bilgisine yer verilmiştir. Ayrıca içindekiler başlığı altında hikâye metninin, aktivitelerinin, projesinin, resimli sözlüğün, kitap seri bilgisinin ve cevap anahtarının hangi sayfada olduğuna bu bölümde yer verilmiştir. Kapağın görsel etkisi, çocuğun okuma ve izleme etkisini artırmaktadır.

Görsel 7. The New Glasses

Kâğıt Cinsi

Kitap sayfaları orta kalınlıkta yarı mat kuşe kâğıttan oluşmaktadır. Okumayı kolaylaştırıcı nitelikte resimleri net olarak yansıtan birinci hamur kâğıt kullanılmıştır.

Kullanılan kâğıt cinsi hem metnin anlaşılmasını hem de kitabın uzun süre korunmasına olanak sağlamaktadır.

Sayfa Düzenlemesi

Hikâye kitabı toplamda 32 sayfadan oluşmakta ve tam sayfa görsel olarak 2.ile3.sayfada hikâyede geçen kişilerin kısa tanıtımı verilmektedir. Sayfa düzenindeki öğelerin resim, fotoğraf, yazı, rakam birbiriyle uyumu estetik bir etki sağlamaktadır. Sayfa kenarlarındaki boşluklar izleme-okuma rahatlığı sağlamaktadır.

Harfler ve Punto

Harf olarak Plantin MT Schlbk (Regular) fontu ve 16 punto büyüklüğünde harfler tercih edilmiştir. Harfler zemin rengine zıt renkte kullanılmıştır bu sayede harflere vurgu yapılarak öğrencinin dikkatinin çekilmesi sağlanmıştır.

Satır Aralıkları ve Uzunlukları

Satır aralıkları 2 cm ve uzunlukları 11-12 cm'dir.

Görseller

Yüksek kaliteli resimli kitapların metin ve görselleri, çocukları heyecanlandıran ve şaşırtan, güldüren, meraklandıran ve düşündüren zengin hikâyeler örer. Her sayfayı çevirmek büyüye başka bir unsur katar. Resimler ister fotoğraf ister siyah-beyaz çizimler, ister sıra dışı tasarımlar, tablolar, gravürler veya kolajlar olsun, görsel sanat formu genç izleyicileri heyecanlandırır. Metin ister gerçek ister kurgusal ister tarihi ister dinleyicinin kolayca tanıyabileceği ister başka bir kültüre ait olsun, hikâyeler küçük çocukları çok sayıda fikir, kelime ve soruyla doldurur (Summer, 2007). Bu bağlamda hikâye kitabındaki görseller incelendiğinde kullanılan görsellerin okuyucunun gerçek hayatta karşılaşılabileceği olay ve durumlara yönelik olduğu görülmüştür. Kitabın görselleri Fabiano Fiorin (1964, Venedik) Venedik Güzel Sanatlar Enstitüsü'nden mezun İtalyan grafiker, illüstratör tarafından çizilmiştir. Her sayfada görsellere yer verilirken kullanılan görseller sayfanın sırasıyla bir alt ve bir üstü olarak konumlandırılmıştır. Resimlerdeki nesne ve varlıklar, sanatçının yorumlarıyla çizilmiştir. Resimlerde çocukların duygu durumları net olarak çizilmiştir, ayrıca kitaplardaki resimler, çocukların seviyelerine uygun olduğu görülmüştür.

İncelenen kitaplarda renkli resimlere büyük oranda yer verilmesi kitapların ilgi çekici olması bakımından olumlu bir durum olarak değerlendirilebilir.

Bununla birlikte kitaplarda yer alan resimlerin gerçekçi, robotun ise hayali olduğu ve kitapların büyük çoğunluğunda resim-metin ilişkisinin bulunduğu tespit edilmiştir. Resimler, metnin çocuğunun belleğinde canlandırılmasına katkı sağlamaktadır. Resim-metin ilişkisinin kitaplarda kapladığı yer bakımından A1 A2 seviyesi öğrenciler için uygun olduğu görülmüştür. Hikâye deki görsellerin çocuğun düş ve düşünce serüvenine çıkmasına, eğlenmesine katkı sağlayacak özellikler taşıdığı söylenebilir.

Tablo 12. The New Glasses (A1) Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Ana Düşünce	Karakterlerin birbirinin sevincine ve üzüntüsüne değer vermeleri, birbirini önemsemeleri
Kahramanlar, Karakterler, Tip Varlıklar	Ben, Roise, Grandpa, Robot Clunk, Kamyonet, Max, oyun alanında bir erkek çocuk, gözlük
Eğitsel İletiler	Aile ve arkadaşların bir problem karşısında yardımcı olması ve üzüntüyü, neşeyi paylaşması
Kurgu-Olay Örgüsü	Kurgudaki olaylar neden sonuç ilişkisi ve doğrusal ilerleyen zaman akışı içinde verilmiştir.
Mekân-Çevre-Ortam	Okul bahçesi, sınıf, ev, bisiklet yolu, köprü, yol
Zaman	Zaman nesnel olarak akıp vaka zamanı ile hikâyede geçen olaylar ve durumlar eş zamanlı olarak ilerlemiştir. Olaylar doğal akış içerisinde başlayıp gelişip ve sonuçlanmıştır.

Okuma kolaylığı	Kitap boyutu, kâğıt cinsi ve sayfa düzeni ile harf puntosu, satır aralıkları okuma kolaylığı sağlayan etmenlerdir.
Kitap sonu etkinlikleri	Görseli ve harfleri verilen kelimelerin doğru yazılışını soran, metinde geçen cümlelerin iki yarısıyla eşleştirilmesi, cümlede verilen iki kelimedenden doğru olanının yuvarlak içine alınması, doğru yanlışı, okuduğunu anlama, konuşma soruları, cümle kurma gibi çeşitli etkinliklere yer verilmiştir.
Dil ve Anlatım	Kısa, net ve açık cümlelere yer verilmiştir. Anlatımda mecaz anlamdan kaçınılmış ve kelimeler gerçek anlamda somut olarak kullanılmıştır.
Söz varlığı	Sözcük gruplarından çoğunlukla isim, fiil, sıfat, zamir ve bağlaçlara az da olsa zarflara yer verildiği görülmüştür. 588 kelimeye yer verilmiştir.
Cümle yapısı ve paragraf	Cümle uzunluklarının kısa olduğu, ortalama yedi veya sekiz kelimedenden oluştuğu görülmektedir. Basit, birleşik, kurallı cümleler çoğunluktadır.
Edebi Sanatlar	Benzetme sanatı olarak Clunk isimli robotun kişileştirildiği, ihtiyaç anında süper kahraman gibi yardımcı olduğu görülmektedir.

Tablo 12'ye göre The New Glasses (A1) adlı hikâye kitabının *konu* olarak Ben isimli çocuğun gözlük edinmesi ve bu gözlüğün düşüp kırılması ve dedesi tarafından tamir edilmesi ile gözlüğün başına gelen olaylar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tema olarak yeni bir gözlüğe sahip olmanın heyecanı, sevinci ve üzüntü, aile bireyleri arasındaki ilgi ve sevgi, arkadaşlık olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ana Düşünce

Hikâye metnini incelediğimizde Ben isimli çocuğun yeni gözlüğe sahip olmasının sevinci ile devamında gözlüğünün kırılması ve Benin üzülmeye üzerine dedesinin gözlüğü eskisinden daha sağlam hale getirmesi dikkat çekmektedir. Ben'in kız kardeşi Rosie ve arkadaşı Max'ın da gözlüğün kırılması üzerine Ben için duydukları endişe birbirlerine değer verdiklerinin göstergesidir.

Kahramanlar-Karakterler-Tip-Varlıklar

Hikâyenin 2. sayfasında karakterler kendilerini tanıtmakta 3.sayfada ise hikâyede geçen kişiler resimleri ile tanıtılmaktadır. Çocuk kitaplarında karakterler, bazen fiziksel, bazen davranışsal bazen de yazarın doğrudan yorumuyla gelişir. Yazar karakterleri düz anlatım yoluyla, diyaloglar içinde, başkalarının ya da kendi düşüncesiyle veya olaylar içinde tanıtabilir. Bu hikâyede karakterler kendi ağızlarından kendilerini ve birbirlerini hikâye başlamadan önce tanıtmışlardır. Okuyucu bu hikâyede kahramanlarda kendi yaşadığı duyguları ya da davranışları bulabilir. Alışılmışın dışında sıra dışı kahramanlar da kullanılabilir. Bu yaklaşımdan hareketle hikâyede geçen kişilerden farklı olarak Grandpa'nın kamyoneti ve robotu da dikkat çekmektedir. Robot Clunk Ben'in gözlüğü yola düştüğünde onu almak için yola inmektedir.

Eğitsel İletiler

Hikâye metni incelendiğinde metnin, bir çocuğun günlük hayatta yaşayabileceği yeni bir eşya alındığında hissettiği duygu, sevinç ve üzüntünün çocuğa göre ilkesi ile uyumlu olduğu görülmektedir. Aile ve arkadaşların bir problem karşısında yardımcı olması ve üzüntüyü, neşeyi paylaşması gibi iletilere rastlanmaktadır. İletilerin çocuğun duygu ve düşünce evrenine uygun olduğu görülmüştür.

Kurgu –Olay Örgüsü

Hikâye metninde geçen olaylar, Ben isimli karakterin ve onun yeni gözlüğünün başına gelen durumlar üzerinden ilerlemektedir. Ben yeni gözlüğü ile okula gittiğinde

arkadaşının Ben'e top atması ve topun gözlüğe gelip kırılması üzerine gelişmiştir. Kurgudaki olaylar neden sonuç ilişkisi ve doğrusal ilerleyen zaman akışı içinde verilmiştir. Bir sonraki adımda ne olacağını merak etme, kitapta geçen olaylara ilgi duyma çocukta kitap okuma isteğini daha da artırır. Hikâyede geçen olayların çocukların ilgi alanlarına giren konu, kahramanlar iyi kurgulandığı ve bunun okuma ilgisini canlı tuttuğu söylenebilir.

Maltepe'ye (2009) göre kitaplar, çocuğun yaşına, ilgi ve gereksinmelerine uygun olarak insan ve yaşam gerçekliğini anlamasına katkı sağlamalı, ayrıca çocuk ile yaşam arasında güçlü bir bağ oluşturmalıdır. Buradan hareketle çeşitli olaylara yer verilmesi çocuğun günlük yaşamla bağ kurması açısından olumlu bir durum olarak yorumlanabilir.

Hikâye boyunca çatışmanın yavaş yavaş tırmandırıldığı, nasıl çözümleneceğine ilişkin çocukların merak duygusu geliştirdiği, kurguda abartılı çatışmalardan kaçınıldığı görülmüştür. Kronolojik olay örgüsü kullanılmıştır.

Mekân-Çevre-Ortam

Hikâye ilk olarak okul bahçesinde başlayıp ilerleyen süreçte sınıfta, evde, bisiklet yolunda, köprüde, yolda olmak üzere gerçek hayatta karşımıza çıkabilecek mekân türleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Kahramanın yaşadığı çevre, olay kurgusuyla bütünleştirilmiştir.

Zaman

Hikâye boyunca zaman nesnel olarak akıp vaka zamanı ile hikâyede geçen olaylar ve durumlar eş zamanlı olarak ilerlemiştir. Olaylar doğal akış içerisinde başlayıp gelişip ve sonuçlanmıştır. Ben adlı kahramanın yeni gözlüğüne kavuşması, gözlüğün kırılması, dedesi tarafından tamir edilmesi fakat gözlüğün ikinci kez yola düşüp kırılma riski taşıması gibi olaylardan anlaşılacağı üzere hikâyede aynen aktarma akışına uyulduğu görülmüştür.

Okuma Kolaylığı

Hikâye kitabının gerek boyutu gerek kâğıt cinsi ve sayfa düzeni ile harf puntosu, satır aralıklarıyla okuma kolaylığı sağlayan unsurları taşıdığı söylenebilir.

Ayrıca her sayfada görsellere yer verilmesi metin ile anlam bütünlüğünü kolaylaştırmış, metinde yer verilen diyaloglar kısa, basit ve anlaşılır yapıdadır.

Kitap Sonu Etkinlikleri

Kitap sonu etkinliklerine bakıldığında etkinliklerin aslında hikâye metni kadar önem arz ettiğini etkinlik sayısı türü ve hitap ettiği beceriler yönünden zenginliğinden anlayabiliriz. Etkinlikler eğitim yazarı ve içerik düzenleyicisi Hannah Fish tarafından oluşturulmuştur. Ayrıca hikâye kitabının sayfalarında o etkinlik ile ilgili etkinlik sayfalarına “go to page ...” şeklinde yönlendirme yapılmaktadır. Böylelikle hangi sayfanın hangi etkinlik ile ilişkili olduğu ve sağladığı bütünlük anlaşılmaktadır. Etkinliklere bakıldığında görseli ve harfleri verilen kelimelerin doğru yazılışını soran, metinde geçen cümlelerin iki yarısıyla eşleştirilmesi, cümlede verilen iki kelimeden doğru olanın yuvarlak içine alınması gibi çeşitlerin kullanıldığını görmekteyiz. Ayrıca cümlelerin verilen resme göre doğru olup olmadığına işaret konulması gibi, metne göre paragrafı doldurma, doğru yanlış, verilen kelimelerden anlamlı bir cümle oluşturma gibi okuduğunu anlama, yazma gibi becerileri geliştirici etkinliklere yer verilmiştir. Etkinliklerin ilgili sayfalara göre düzenlenmesinin yanında her etkinlikte “Talk” bölümünde okuyucunun konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik hikâye ile ilgili kişiselleştirilmiş sorular bulunmaktadır.

Her sayfaya yönelik farklı ve çeşitli etkinliklerin yanında ayrıca resimli görsel sözlüğe ve karakterleri tanımlayan hatırlatan sorulara ve yazma ve resim çizme olarak ayrıca “Draw” bölümü etkinliklerde yer almıştır. Etkinliklerin her sayfada geçen olay ve duygulara yönelik hazırlanması kelimelerin ve kullanılan yapının daha iyi kavranmasına imkân sağlamaktadır. Bununla birlikte hikâye kitabının son sayfasında da belirtildiği üzere etkinlikler Cambridge Young Learner Starters Sınav hazırlığını destekler niteliktedir.

Dil ve Anlatım

Hikâye metninde İngilizce anlamayı kolaylaştıran kısa, net ve açık cümlelere yer verilmiştir. Anlatımda mecaz anlamdan kaçınılmış ve kelimeler gerçek anlamda somut olarak kullanılmıştır. İngilizcenin kurallara göre kullanıldığı, günlük yaşam dilinin kullanıldığı, kısa ve yalın cümle yapılarının kullanıldığı, canlı ve hareketli bir

anlatım biçiminin kullanıldığı, betimlemelerin kısa verildiği, resimlerle anlatımın ağırlıklı olduğu görülmüştür.

Söz Varlığı

Sözcükler basitten karmaşığa, somuttan soyuta doğru seçilmelidir (Güleç ve Gönen, 1997). Sözcük gruplarından çoğunlukla isim, fiil, sıfat, zamir ve bağlaçlara az da olsa zarflara yer verildiği görülmüştür. İsim olarak “*glasses, ball, friend, bike, game*”; fiil olarak *play, fall, break, run*” gibi kelimelere yer verilmiştir. Ayrıca sıfat olarak “*broken, big, strong, new, happy, fantastic*” gibi kelimeler kullanılırken zarf olarak *quick, close* kullanılmış ve zamir olarak “*he, they, she, it, we*” zamirleri görülmüştür. Edat olarak ise “*under, in front of, on, at*” gibi edatlara yer verildiği görülmüştür. Modals grubundan ise “*can, can’t*” yardımcı fiillerine yer verilmiştir. Dolayısıyla farklı kelime gruplarından sözcüklere yer verilerek okuyucunun kelime dağarcığını geliştirmek hedeflenmiştir.

Cümle Yapısı ve Paragraf

Cümle uzunluklarının kısa olduğu, ortalama yedi veya sekiz kelimeden oluştuğu görülmektedir. Cümle anlamına göre olumlu, olumsuz, soru ve ünlem cümlelerine yer verilirken yüklem türüne göre fiil ve isim cümlelerine yer verilmiştir. Yüklem yerine göre kurallı cümlelere rastlanırken devrik ve eksiltili cümleye rastlanmamıştır. Yapılarına göre ise çoğunlukla basit cümlelere yer verilirken and, but bağlaçlarının kullanıldığı Compound Sentence denilen birleşik cümlelere rastlanmıştır.

Edebi Sanatlar

Hikâye metnine bakıldığında benzetme olarak Clunk isimli robotun kişileştirildiği, ihtiyaç anında süper kahraman gibi yardımcı olduğu görülmektedir. Onun haricinde mecaz anlam, abartma, ironi gibi söz sanatlarına rastlanmamıştır.

Tablo 13. On Thin Ice adlı hikâye kitabının (A1) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi

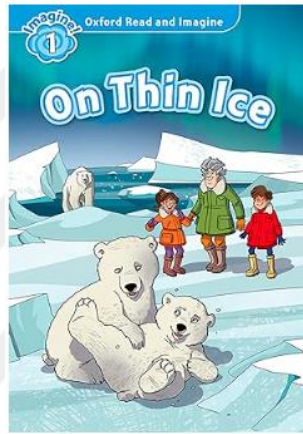
BOYUT	AÇIKLAMA
Şekil ve Büyüklük	Dikdörtgen, 21x14.8 cm
Kapak ve Ciltleme	Kapak kalın parlak kartondan yapılmış olup ciltleme tekniği olarak ise iplik ile sayfalar birleştirilmiştir.
Kâğıt Cinsi	Orta kalınlıkta yarı mat kuşe kâğıt
Sayfa Düzenlemesi	Hikâye kitabı toplam 32 sayfadan oluşmaktadır. Sayfa düzenindeki öğelerin resim, fotoğraf, yazı, rakam, satır boşlukları birbiriyle uyumludur.
Harfler ve Punto	Plantin MT Schlbk (Regular) fontu ve 16 punto
Satır Aralıkları ve Uzunlukları	Aralıkları 2 cm ve uzunlukları 11-12 cm'dir.
Görseller	Renkli, canlı, çözünürlüğü yüksek, gerçekçi resimler kullanılmıştır.

Tablo. 13'e göre On Thin Ice adlı hikâye kitabının (A1) *şekil ve büyüklük (boyut)* bakımından kitap dikdörtgen şeklinde olup boyutları 21x14.8 cm'dir. Orta boy olarak sınıflandırılabilen kitabın, hacim ve ağırlığının A1 düzeyine uygun boyutlarda olduğu görülmektedir.

Kapak ve Ciltleme

Kitabın kapağı kalın parlak kartondan yapılmış olup ciltleme tekniği olarak iplik dikiş ile sayfalar birleştirilmiştir. Parlak, karton kapakta yırtılmaya, yıpranmaya ve ıslanmaya karşı ince plastik kaplama kullanılmıştır. Kitabın ön kapağında hikâyenin ismi ve hikâyeden bir görsel ile birlikte yayınevinin adı ve kitabın seviyesine yer verilmiştir. Kitap sırtında ise yine kitap seviyesi başta olmak üzere kitabın seri adı, ortada hikâyenin başlığı ve altta yayınevinin adına yer verilmiştir. Kitabın arka

kapağında ise hikâye ile ilgili özet bilgi ve kaç kelimeden oluştuğunu gösteren bir künye bilgisi ile Read and Imagine serisinin seviye görseli ile CEFR (Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni) a göre dil seviyeleri verilmiştir. Ayrıca arka kapakta kitabın ISBN numarasının yayında yayınevi adına, internet sitesine ve başka bir öneri kitap görseline yer verilmiştir. Kitabın ilk kapağını açtığımızda ise hikâyenin başlığı, seviyesi, ait olduğu seri ve yazarı ile kim tarafından görselleştirildiği bilgisine yer verilmiştir. Ayrıca içindekiler başlığı altında hikâye metninin, aktivitelerinin, projesinin, resimli sözlüğün, kitap seri bilgisinin ve cevap anahtarının hangi sayfada olduğuna bu bölümde yer verilmiştir. Kapağın görsel etkisi, çocuğun okuma ve izleme etkisini artırmaktadır.

Görsel 8. On Thin Ice

Kâğıt Cinsi

Kitap sayfaları orta kalınlıkta yarı mat kuşe kâğıttan oluşmaktadır. Okumayı kolaylaştırıcı nitelikte resimleri net olarak yansıtan birinci hamur kâğıt kullanılmıştır. Kullanılan kâğıt cinsi hem metnin anlaşılmasını hem de kitabın uzun süre korunmasına olanak sağlamaktadır.

Sayfa Düzenlemesi

Hikâye kitabı toplam 32 sayfadan oluşmaktadır. Her sayfadaki metin ile ilgili etkinlikler kısmında farklı etkinlikler mevcuttur ve her sayfada ilgili etkinliğin sayfa numarası verilmiştir. Bununla birlikte bazı sayfalarda resim bir sayfada metin bir sayfada birbirleriyle karşılıklı olacak şekilde tasarlanmış, bazı sayfalarda da metin ve resim iç içedir. Sayfa düzenindeki öğelerin resim, yazı, rakam vd. birbiriyle uyumu,

estetik bir etki sağlamaktadır. Metin resmin üzerinde, resim tasarımında kullanılan renkten farklı bir renkle verilmiş, böylelikle görseller üzerine yerleştirilen metin için seçilen yazı rengi, zemin olarak yerleştirildiği kısmın rengi ile zıtlık oluşturduğundan dolayı metni okumak kolaylaşmıştır.

Harfler ve Punto

Metin tipi harf kullanılmış olup harf olarak Plantin MT Schlbk (Regular) fontu ve 16 punto büyüklüğünde harfler tercih edilmiştir. Harfler zemin rengine zıt renkte kullanılmıştır. Harflerin puntosu A1ve A2 düzeye uygundur. Harf kalınlıkları izleme ve okuma isteği uyandırıcı niteliktedir.

Satır Aralıkları ve Uzunlukları

Geniş satır aralıklarına yer verilmiş olup cümle başları ve sonlarında yeterli boşluklar mevcuttur. Satır Aralıkları 2 cm ve uzunlukları 11-12 cm'dir. Sayfa kenarındaki boşluklar, izleme okuma rahatlığı sağlamaktadır.

Görseller

Kitap kapağına bakıldığında hikâye başlığı ile örtüşen görsellerin bulunduğu görülmektedir. Kapağın görsel etkisi okurun izleme ve okuma isteğini artırmaktadır. Görselde hikâyenin kahramanları olan dede ve torunları ile hikâyedeki diğer varlıklar olan kutup ayıları buzlar üstünde resmedilmiştir. Görselde canlı renkler kullanılmış olup resimler hikâyede merak uyandırıcı niteliktedir.

Kitabın görselleri Fabiano Fiorin (1964) Venedik Güzel Sanatlar Enstitüsü'nden mezun İtalyan grafiker, illüstratör tarafından çizilmiştir. Her sayfada görsellere yer verilirken kullanılan görseller sayfanın sırasıyla bir alt ve bir üstü olarak konumlandırılmıştır.

Resimler metinde işlenen konu, durum ve düşünceleri açıklığa kavuşturmak için tasarlanmışlardır. Görsellerdeki şekiller bazı kelimelere karşılık gelmektedir. Örneğin anne ayının buzun üzerine uzanması ve yavrusunun onu taklit etmesinin resimlenmesi lie down, crawl gibi fillerin hatırd kalmasını kolaylaştırmaktadır.

Metni açıklamaya yönelik resimler, okumayı öğrenme aşamasında, anlatımı somutlaştırmaya yarar. Düşünceyi, kavramı ve nesneyi sözcüklerle birlikte açıklama görevi üstlenir, böylece öğrenmeyi hızlandırır. Resimler, metne, görsel dilin anlatım gücüyle yeni yorumlar katmaktadır. Resimler, çocuğun düş ve düşünce serüvenine çıkmasına, buz üzerinde kaymasına, kutup ayısından kaçmaya gibi unsurlarla eğlenmesine katkı sağlayacak özellikler taşımaktadır.

Tablo 14. On Thin Ice (A1) Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Ana Düşünce	Hayvan sevgisi
Kahramanlar, Karakterler, Tip Varlıklar	Ben, kız kardeşi Rosie, Anne Mom ve dedeleri Grandpa' nın yanında dedenin robotu ve kamyoneti
Eğitsel İletiler	Hikâyede anne kutup ayısının yavrularına duyduğu ve annelerin çocuklarına duyduğu sevgi vurgulanmaktadır.
Kurgu-Olay Örgüsü	Kitaptaki olaylar dizisi çocuğun gülmesi, heyecanlanması ve düş kurmasına olanak sağlamaktadır.
Mekân-Çevre-Ortam	Kutup noktası, ev, mutfak, yol
Zaman	Zaman nesnel olarak akıp vaka zamanı ile hikâyede geçen olaylar ve durumlar eş zamanlı olarak ilerlemiştir.
Okuma kolaylığı	Kitabının boyutu, kâğıt cinsi ve sayfa düzeni ile harf puntosu, satır aralıkları okuma kolaylığı sağlayan unsurlardır.
Kitap sonu etkinlikleri	Kitap etkinlikleri her okuma sayfası için ayrı olarak hazırlanmış, resimle

eşleştirme, yazma becerisine yönelik verilen kelimelerden anlamlı ve kurallı cümle oluşturma, boşluk doldurma, soruları cevaplandırma, doğru kelimeyi yuvarlak içine alma, resim çizme gibi çeşitli etkinliklere yer verilmiştir.

Dil ve Anlatım

Anlatım akıcı, duru ve içten cümlelerle yapılandırılmıştır. Hikâye kitabında kullanılan dil, anlatım bakımından çocukların anlayabileceği günlük hayattaki gibi doğaldır. Noktalama ve yazım kurallarına uyulmuştur.

Söz varlığı

Hikâye metninde toplam 596 kelime mevcuttur. En çok rastlan sözcük grupları isim, fiil, sıfat olarak yer zamirlere verilirken zarf olarak quick kelimesi haricinde yer verilmemiştir.

Cümle yapısı ve paragraf

Somut anlamda cümlelerin olması çocukların okuduğunu anlama düzeyini iyi etkileyeceği söylenebilir. Cümleler anlamına göre olumlu, olumsuz, soru ve ünlem cümlesi olarak yer alırken, yüklemine yerine göre kurallı ve yüklemine türüne göre ise fiil, yapılarına göre ise basit cümleler çoğunluktadır.

Edebi Sanatlar

Robot Clunk'ın konuşabilmesi, insan gibi hareket edip tepkiler verebilmesi vb. kişileştirme sanatına örnek verilebilir.

Tablo 14'e göre On Thin Ice (A1) Adlı hikâye kitabının *konu* olarak Ben, Rosie ve dedeleri Grandpa' nın kutupta ince buzlar üzerinde macerası anlatılmaktadır. Dolayısıyla konunun ilgi çekici olduğu söylenebilir.

Tema olarak anne sevgisinin yanında mevsime uygun giyinmek, hayvanları koruma, yaşam alanlarına zarar vermeme gibi değerler karşımıza çıkmaktadır. Tema, çocuğa; yaşam, insana, doğaya özgü durumları duyumsatmaktadır.

Ana Düşünce

Hikâye metnine bakıldığında ana düşünce olarak hayvan sevgisi görülmektedir. Kutupta yaşayan hayvanlar fok balıkları, kutup ayıları ve yavrularının kendilerine ait doğal bir yaşamlarının olduğunu ve onlara zarar vermemek gerektiğinin vurgulandığını görülmektedir.

Kahramanlar-Karakterler-Tip-Varlıklar

Hikâyede geçen kişiler olan Ben, kız kardeşi Rosie, Anne Mom ve dedeleri Grandpa' nın yanında dedenin robotu ve kamyoneti de dikkat çekmektedir. Kişiler okuyucunun günlük yaşamında sahip olabileceği gerçek karakterlerden seçilmiştir. Ayrıca hikâyede geçen diğer varlıklar ise fok balığı, Anne kutup ayısı ve yavruları da okuyucunun farklı çevrelerden bulunan varlıklara dair fikir edinmelerini sağlamaktadır. Robot Clunk'ın konuşabilmesi ve onun da tepkilere sahip olması önemli bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Çocuğun özdeşim kurması için kitaptaki kahraman sayısı uygundur.

Eğitsel İletiler

Metnin teması ve konusu, çocuğun gülerек, düşünerek ve duyarak yaşantı kazanmasına olanak sağlayıcı özelliktedir. Göze çarpan ilk ileti sevgidir. Hikâyede anne kutup ayısının yavrularına duyduğu ve annelerin çocuklarına duyduğu sevgi vurgulanmaktadır. İleti, insana ve yaşama ilişkin yeni duyarlılıklar oluşturacak özelliktedir. İletiler çocuğun duygu ve düşünce evrenine uygundur. Metnin iletisi çocuğa yeni yaşantılar kazandırıcı özelliktedir. İletiler insana ve yaşama ilişkin yeni duyarlılıklar oluşturacak özelliktedir.

Kurgu –Olay Örgüsü

Kitapta çocuklar dedesi ile kutba gitmekte orada kutup hayvanlarını görmekte, onlarla ilgili gözlemler yapıp çıkarımda bulunma ve bu esnada kendi hareketlerinin sonucundaki olaylar çerçevesinde deneyimler yaşamaktadır. Anne ayının kovalaması, çocukların kaçması gibi durumlar okurda heyecan uyandırmaktadır. Kitaptaki olaylar dizisi çocuğun gülmesi, heyecanlanması ve düş kurmasına olanak sağlamaktadır. Metnin kurgusu yalın bir anlatım çizgisiyle oluşturulmuştur. Anlatılan olaylar, sebep sonuç; sonuç sebep ilişkilerine dayanıyor ve konu mantıklı bir olay örgüsü ile gelişmektedir.

Mekân-Çevre-Ortam

Hikâye kahramanlarının evden çıkıp dedelerini kamyoneti ile soğuk bir yere kutba gitmeleri ile devam etmiştir. Hikâye sonunda çocuklar eve annelerinin yanına dönmüşlerdir. Kahramanın yaşadığı çevre, olay kurgusuyla bütünleştirilmiştir.

Zaman

Hikâye boyunca zaman nesnel olarak akıp vaka zamanı ile hikâyede geçen olaylar ve durumlar eş zamanlı olarak ilerlemiştir. Olaylar doğal akış içerisinde başlayıp gelişip ve sonuçlanmıştır. Kahramanların farklı bir yere kutba gitmeleri, oradaki hayvanların hareketleri, çocukların gözlemleri ve olaylar karşısında verdikleri tepkilerden anlaşılacağı üzere hikâyede aynen aktarma akışına uyulduğu görülmüştür.

Okuma Kolaylığı

Hikâye kitabının gerek boyutu gerek kâğıt cinsi ve sayfa düzeni ile harf puntosu, satır aralıklarıyla okuma kolaylığı sağlayan unsurları taşıdığı söylenebilir. Ayrıca her sayfada görsellere yer verilmesi metin ile anlam bütünlüğünü kolaylaştırmış, metinde konuşma baloncuklarında yer verilen cümleler okurda anlamı daha iyi kavramasına olanak sağlamaktadır.

Kitap Sonu Etkinlikleri

Kitap etkinlikleri her okuma sayfası için ayrı olarak hazırlanmış ve farklı becerilere yönelik kavramlar ve yapılara yer verilmiştir. Etkinlikler eğitim yazarı ve içerik düzenleyicisi Hannah Fish tarafından oluşturulmuştur. Her bir sayfanın amacı o etkinlik ile pekiştirilmiştir. Örneğin hikâye metninin başladığı 5.sayfa için sayfa 20.de

iki farklı etkinliğe yer verilmiştir. Bu etkinliklerde verilen cümlelerin doğru ya da yanlış olmasına göre tik ya da çarpı işareti konmasını gerektiren ile hikâyede geçen cümlelere “*evet ya da hayır*” yazmalarını gerektiren türdendir. Buradaki etkinliklerde okuduğunu anlama test edilmeye çalışılmıştır. Diğer sayfalar içinse resimle eşleştirme, yazma becerisine yönelik verilen kelimelerden anlamlı ve kurallı cümle oluşturma, boşluk doldurma, soruları cevaplandırma, doğru kelimeyi yuvarlak içine alma, resim çizme gibi çeşitli etkinliklere yer verilmiştir. Bunun yanı sıra konu ile ilgili olarak “*Do you like this story? Talk to a friend*” gibi konuşma becerisine yönelik sorulan sorular da dikkat çekmektedir. Diğer bir dikkat çeken etkinlik ise okuyucuya proje görevlerinin verilmesidir, böylelikle okuyucuda gerek anlamsal gerek dilbilimsel anlamda bütünlük oluşturulması beklenmektedir.

Dil ve Anlatım

Anlatımın akıcı, duru ve içten cümlelerle yapılandırıldığı görülmüştür. Hikâye kitabında kullanılan dil, anlatım bakımından çocukların anlayabileceği günlük hayattaki gibi doğaldır. Noktalama ve yazım kurallarına uyulmuştur. Cümlelerdeki sözcük sayıları çocuğun dil düzeyine uygundur. Çocuğun dilsel düzeyine uygun olarak İngilizcenin söz varlığından yararlanılmıştır. Anlatım, çocuğun beş duyusunu devindirici özelliktedir. Ayrıca anlatıda aksiyonun var oluşu hikâye akıcılığı sağlamaktadır.

Söz Varlığı

İncelenen yapının tamamında çocuğun dil gelişimini destekleyen farklı söz ve sözcük öbeklerine yer verildiği saptanmıştır. Bu hikâye metninde toplam 596 kelime mevcuttur. En çok rastlan sözcük grupları isim, fiil, sıfat olarak yer zamirlere verilirken zarf olarak *quick* kelimesi haricinde yer verilmemiştir. Öğretilmek istenen kelime grupları kitabın etkinlikler kısmında resimli sözlük olarak verilmiştir. Sıfatlardan “*angry, hot, cold, dangerous, quick, thick, thin, close*” görülürken, isimlerden “*Artic, boots, coat, cub, game, ice, mother, place, polar bear, sea, sound*” kelimelerine yer verilmiştir. Ayrıca en çok karşımıza çıkan fiiller ise “*crack, crawl, fight, learn, lie down, protect, roar, shout, slide, smile, turn*” olarak karşımıza çıkmaktadır. İncelenen hikâyede sözcüklerin çocuğun sözcük dağarcığını geliştirici nitelikte olduğu, metinlerde yazım ve noktalama uyulduğu görülmüştür.

Cümle Yapısı ve Paragraf

Dile dayalı anlatımın temel yapılarını sözcük ve cümleler oluşturur. İncelenen hikâye metninde kullanılan cümlelerin uzunluğu, sözcüklerin türü, uzunlukları, günlük hayatta kullanım sıklıkları, gerçek anlamda olmaları çocukların okuduğunu anlama düzeyini iyi etkileyeceği söylenebilir. Cümleler anlamına göre olumlu, olumsuz, soru ve ünlem cümlesi olarak yer alırken, yüklem yerine göre kurallı ve yüklem türüne göre ise fiil, yapılarına göre ise basit cümleler çoğunluktadır.

Ayrıca paragraflar ortalama 5 veya 6 cümlelerden oluşmakta cümlelerde kullanılan sözcükler gerçek anlam taşımakta ve çocukların metni daha kolay anlamasına katkı sağlamaktadır.

Edebi Sanatlar

Hikâye metni incelendiğinde mecaz anlam, ironi gibi temel söz sanatlarına rastlanmazken hikâyede geçen varlıkların bazı özellikleri kişileştirilmiştir. Örneğin robotun konuşabilmesi, insan gibi hareket edip tepkiler verebilmesi vb. kişileştirme sanatına örnek verilebilir.

Tablo 15. The Treehouse Adlı Hikâye Kitabının (A1) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Şekil ve Büyüklük	Dikdörtgen, 21x14.8 cm
Kapak ve Ciltleme	Kapak kalın parlak kartondan yapılmış olup ciltleme tekniği olarak ise iplik ile sayfalar birleştirilmiştir.
Kâğıt Cinsi	Orta kalınlıkta yarı mat kuşe kâğıt
Sayfa Düzenlemesi	Hikâye kitabı toplam 32 sayfadan oluşmaktadır. Görseller bazen metnin altına bazen metnin üstüne

	yerleştirilirken her iki sayfada da görsellere tam olarak yer verilmiştir. Sayfa düzenindeki öğelerin resim, fotoğraf, yazı, rakam, satır boşlukları birbiriyle uyumludur.
Harfler ve Punto	Plantin MT Schlbk (Regular) fontu ve 16 punto
Satır Aralıkları ve Uzunlukları	Satır Aralıkları 2 cm ve uzunluklar ise 11-12 cm'dir.
Görseller	Renkli, canlı, çözünürlüğü yüksek, gerçekçi resimler kullanılmıştır. Görsellerde canlı renkler tercih edilirken metin ile uyumu söz konusudur. Metinde geçen olayları betimler nitelikte çizimler kullanılmış olup kitabı resmeden ayrı bir kişidir.

Tablo. 15'e göre The Treehouse Adlı hikâye kitabının (A1) *şekil ve büyüklük (boyut)* bakımından hikâye kitabı dikdörtgen şeklinde olup boyutları 21x14.8 cm'dir. Orta boy olarak sınıflandırılabilen kitabın, hacim ve ağırlığı seslendiği yaş düzeyine uygun boyutlarda olduğu görülmektedir.

Kapak ve Ciltleme

Kitabın kapağı kalın parlak kartondan yapılmış olup ciltleme tekniği olarak iplik dikiş ile sayfalar birleştirilmiştir. Parlak, karton kapakta yırtılmaya, yıpranmaya ve ıslanmaya karşı ince plastik kaplama kullanılmıştır. Kitabın ön kapağında hikâyenin ismi ve hikâyeden bir görsel ile birlikte yayınevinin adı ve kitabın seviyesine yer verilmiştir. Kitap sırtında ise yine kitap seviyesi başta olmak üzere kitabın seri adı, ortada hikâyenin başlığı ve altta yayınevinin adına yer verilmiştir. Kitabın arka kapağında ise hikâye ile ilgili özet bilgi ve kaç kelimeden oluştuğunu gösteren bir künye bilgisi ile Read and Imagine serisinin seviye görseli ile CEFR (Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni) a göre dil seviyeleri verilmiştir.

Ayrıca arka kapakta kitabın ISBN numarasının yayında yayınevi adına, internet sitesine ve başka bir öneri kitap görseline yer verilmiştir. Kitabın ilk kapağını açtığımızda ise hikâyenin başlığı, seviyesi, ait olduğu seri ve yazarı ile kim tarafından görselleştirildiği bilgisine yer verilmiştir. Ayrıca içindekiler başlığı altında hikâye metninin, aktivitelerinin, projesinin, resimli sözlüğün, kitap seri bilgisinin ve cevap anahtarının hangi sayfada olduğuna bu bölümde yer verilmiştir. Kapağın görsel etkisi, çocuğun okuma ve izleme etkisini artırmaktadır.

Görsel 9. The Treehouse

Kâğıt Cinsi

Kitap sayfaları orta kalınlıkta yarı mat kuşe kâğıttan oluşmaktadır. Okumayı kolaylaştırıcı nitelikte resimleri net olarak yansıtan birinci hamur kâğıt kullanılmıştır. Kullanılan kâğıt cinsi hem metnin anlaşılmasını hem de kitabın uzun süre korunmasına olanak sağlamaktadır.

Sayfa Düzenlemesi

İncelenen hikâye kitabının her sayfasında metinler ve görsellere yer verilmiştir. Görseller bazen metnin altına bazen metnin üstüne yerleştirilirken her iki sayfada da görsellere tam olarak yer verilmiştir. Metinlerin sola dayalı olması okumayı kolaylaştırmaktadır. Paragraflar kısa cümlelerden oluşmakta ve satır Aralıkları 2 cm'dir. Sayfa düzenindeki öğelerin resim, fotoğraf, yazı, rakam birbiriyle uyumu, estetik bir etki sağlamaktadır. Sayfa kenarındaki boşluklar, izleme okuma rahatlığı sağlamaktadır.

Harfler ve Punto

Hikâye kitabında metin yazı türü Plantin MT Schlbk (Regular) kullanılmış ve büyüklük olarak 16 punto kullanılmıştır.

Satır Aralıkları ve Uzunlukları

Sayfa kenarlarında 2cm genişlikte boşluklar bırakılmış ve sayfalar normal aralıklı satırlarla dizilmiştir. Yazının başladığı kısım her sayfada aynı hizada sola dayalıdır.

Görseller

Hikâye ön kapağında başlayan görseller hikâye metni ve etkinlikleri boyunca devam etmiştir. Kapak resmi ilgi çekicidir. Görsellerde canlı renkler tercih edilirken metin ile uyumu söz konusudur. Metinde geçen olayları betimler nitelikte çizimler kullanılmış olup kitabı resmeden ayrı bir kişidir. Kitabın görselleri Fabiano Fiorin (1964) Venedik Güzel Sanatlar Enstitüsü'nden mezun İtalyan grafikçi, illüstratör tarafından çizilmiştir.

Resimler, metne, görsel dilin anlatım gücüyle yeni yorumlar katmaktadır. Metne dayalı olarak kullanılan resimler, çocuğun düş ve düşünce serüvenine çıkmasına, eğlenmesine katkı sağlayacak özellikler taşımaktadır. Bir ağaç evin inşa süreci görselleri okuyucu da hayal gücünü canlı tutabilir.

Tablo 16. The Treehouse (A1) Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Konu ve Tema	Ağaç sevgisi, ağaç ev, tema ise doğa ve hayvan sevgisi
Ana Düşünce	Hayvan sevgisi. Hayvanlara olan sevgi ve saygı, onların yaşam alanlarına zarar vermemek gibi durumlar ana düşünceye örnek teşkil etmektedir.

Kahramanlar, Karakterler, Varlıklar	Ben, kız kardeşi Rosie, Anne Mom ve dedeleri Grandpa' nın yanında dedenin robotu ve kamyoneti, arkadaşlar Alice ile Max ve Alice'nin kedisi karşımıza çıkmaktadır.
Eğitsel İletiler	Hayvan sevgisi, onlara saygı duyma ve değer verme, yaşam alanlarını koruma gibi değerler karşımıza çıkmaktadır.
Kurgu-Olay Örgüsü	Kitaptaki olaylar dizisi çocuğun gülmesi, heyecanlanması ve düş kurmasına olanak sağlamaktadır.
Mekân-Çevre-Ortam	Hikâyede ev, arka bahçe, ağaç ev, çalılık gibi çevresel ortamlara yer verilmiştir.
Zaman	Zaman nesnel olarak akıp vaka zamanı ile hikâyede geçen olaylar ve durumlar eş zamanlı olarak ilerlemiştir.
Okuma kolaylığı	Kitabının boyutu, kâğıt cinsi ve sayfa düzeni ile harf puntosu, satır aralıkları okuma kolaylığı sağlayan unsurlardır.
Kitap sonu etkinlikleri	Kitap etkinlikleri her okuma sayfası için ayrı olarak hazırlanmış, resimle eşleştirme, yazma becerisine yönelik verilen kelimelerden anlamlı ve kurallı cümle oluşturma, boşluk doldurma, soruları cevaplandırma, doğru kelimeyi yuvarlak içine alma, resim çizme gibi çeşitli etkinliklere yer verilmiştir. Ayrıca hikâye konusu ile ilgili olarak bir araştırma ödevine de yer verilmiştir.
Dil ve Anlatım	Anlatım akıcı, duru ve içten cümlelerle yapılandırılmıştır. Hikâye kitabında

	kullanılan dil, anlatım bakımından çocukların anlayabileceği günlük hayattaki gibi doğaldır. Noktalama ve yazım kurallarına uyulmuştur.
Söz varlığı	Hikâye metninde toplam 610 kelime mevcuttur. En çok rastlan sözcük grupları isim, fiil, sıfat olarak yer zamirlere verilirken zarf olarak verilmiştir.
Cümle yapısı ve paragraf	Kısa paragraflara yer verilmiştir. Cümleler anlamına göre olumlu, olumsuz, soru ve ünlem cümlesi olarak yer alırken, yüklem yerine göre kurallı ve yüklem türüne göre ise fiil, yapılarına göre ise basit cümleler çoğunluktadır.
Edebi Sanatlar	Robot Clunck 'ın konuşması ve Kedi Bobby'nin sinirlenmesi gibi durumlar için kişileştirme sanatından faydalandığı söylenebilir.

Tablo 16'ya göre The Treehouse (A1) adlı hikâye kitabının metnine bakıldığında konu ile ilgili olarak çocukların bahçede bir ağaç ev inşası, bunun için gerekli malzemeler, bahçede ve ağaçta bulunan hayvanlar dikkat çekmektedir. Tema olarak ise hayvan sevgisi ön plana çıkmaktadır.

Ana Düşünce

Ağaç ev hikâyesinde çocukların ev yaparken ve yaptıktan sonra bahçede ve ağaçta bulunan hayvanları gözlemlerler. Ve bahçeye gelen hayvanları korkutmamaya, onlara iyi davranmaya çalışırlar. Ayrıca bahçedeki kedinin diğer hayvanları ürkütmemesi için Dedeleri kedi Bobby' e bir zil takmıştır. Hayvanlara olan sevgi ve

saygı, onların yaşam alanlarına zarar vermemek gibi durumlar ana düşünceye örnek teşkil etmektedir.

Kahramanlar-Karakterler-Tip-Varlıklar

Hikâyede geçen kişiler Ben, Kız kardeş Rosie, Dede Granpa, arkadaşlar Alice ile Max olarak karşımıza çıkmaktadır. Hikâyede geçen diğer varlıklar ise Büyükbabanın kamyoneti, robot Clunk ile Alice in kedisi Bobby bulunmaktadır. Sever'e (2003) göre kitaplardaki kahramanlar çocukların yeni düşsel arkadaşlar edinmesini sağlar, çünkü çocuklar kahramanlar sayesinde kendileri gibi duyan, düşünen veya onlar gibi davranan başka çocukların da olduğunu ya da olabileceğini anlar, böylelikle güven duyguları gelişir. Bu bağlamda bu hikâyede robot Clunk ve kedi Bobby hikâyede rol alan önemli varlıklardır.

Eğitsel İletiler

Hikâye metni ve görselleri incelendiğinde ağaç ev isimli hikâyede hayvan sevgisi, onlara saygı duyma ve değer verme, yaşam alanlarını koruma gibi değerler karşımıza çıkmaktadır.

Kurgu –Olay Örgüsü

Tekşan ve Çelenk'e (2018) göre çocuk kitaplarında duygu, düşünce, olaylar veya durumlar belirli bir düzen içinde verilmelidir. Çocuk kitaplarında bu düzene uyulmalı ve gereksiz ayrıntılara yer vererek çocukların zihninde karışıklığa neden olmaktan kaçınılmalıdır. Bu bağlamda incelenen hikâye kitabında ağaç ev yapımına başlayan karakterler iş birliği içerisinde çalışmaktadır. Dedesi ve robotu yine yardımcı çocuklara yardımcı olmaktadır. Ağaç evden hayvanları gözlemleyen çocuklar o esnada hayvanlar arası olayları takip etmektedirler. Fakat Rosie'nin kedisi Bobby bahçeye gelen hayvanları yakalamaya çalışmakta ve onları korkutmaktadır. Alice kedisi adına üzgün olduğunu belirtir ve buna bir çözüm yolu ararlar. Dede Grandpa çözümü kedi Bobby' nin boynuna bir zil takmakla bulur ve bu sayede diğer hayvanlar kedi gelmeden önce haberdar olup korkmayacaklardır. Ağaç evin hangi amaçla yapıldığı, hayvanları gözlemlerken onların bazı davranışları neden yaptıkları, kedinin hayvanları yakalamak istemesi gibi neden sonuç ve amaca dayalı cümlelere yer verilmiştir. İncelenen hikâye kitabında kurguda geri dönüşlerden kaçınılmış olaylar neden sonuç ilişkisi içinde doğrusal olarak ele alınmış böylelikle okuyucunun kitaba olan ilgisini canlı tutmak hedeflenmiştir.

Mekân-Çevre-Ortam

Hikâye karakterlerin evinin bahçesinde ağaç evde geçmektedir. Hikâyede ev, arka bahçe, ağaç ev, çalılık gibi çevresel ortamlara yer verilmiştir. Böylece somut ortamlar kullanılmış olup, çocuğun günlük hayatta bulunabileceği ortamlar seçilmiştir.

Zaman

Hikâye boyunca zaman nesnel olarak akıp vaka zamanı ile hikâyede geçen olaylar ve durumlar eş zamanlı olarak ilerlemiştir. Olaylar doğal akış içerisinde başlayıp gelişip ve sonuçlanmıştır. Kahramanların ağaç evden bahçeye gelen hayvanların gözlemlmeleri, hareketleri ve olaylar karşısında verdikleri tepkilerden anlaşılacağı üzere hikâyede aynen aktarma akışına uyulduğu görülmüştür.

Okuma Kolaylığı

Hikâye kitabının gerek boyutu gerek kâğıt cinsi ve sayfa düzeni ile harf puntosu, satır aralıklarıyla okuma kolaylığı sağlayan unsurları taşıdığı söylenebilir. Ayrıca her sayfada görsellere yer verilmesi metin ile anlam bütünlüğünü kolaylaştırmış, metinde konuşma baloncuklarında yer verilen cümleler okurda anlamı daha iyi kavramasına olanak sağlamaktadır.

Kitap Sonu Etkinlikleri

Etkinlikler eğitim yazarı ve içerik düzenleyicisi Hannah Fish tarafından oluşturulmuştur. Hikâye kitabının sayfaları incelendiğinde o sayfada geçen kelime ve yapılara özel olarak hazırlanmış etkinlikler karşımıza çıkmaktadır. Örneğin, sayfa 5'te yer alan paragraf için sayfa 20 ye gidilmesi gerektiği sayfanın sağ alt köşesinde yer almaktadır. 20. sayfaya gidildiğinde iki farklı aktiviteye yer verildiği görülmektedir. Bunlar resimleri ve harfleri verilen kelimelerin neler olduğun doğru yazılmasını gerektiren bir eşleştirme ile karışık halde olan kelimelerden anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulması beklenen aktivitelerdir. Diğer etkinliklere bakıldığında ise yine ilgili sayfada verilen kelimeler ve yapıya yönelik “boşluk doldurma, evet-hayır, işaretleme, doğru kelimeyi yuvarlak içine alma” konuşma becerisine yönelik ilgili sorular sorma, soru cevap şeklinde olduğu görülmektedir. Ayrıca hikâye konusu ile ilgili olarak bir araştırma ödevine de yer verilmiştir. Bu ödev bir proje olarak nitelendirilip verilen hayvan isimlerini iki farklı kategoriye ayırma, okuyucunun bu hayvanlar ile ilgili neler bildiklerini anlatma, görsel çizim ve bu çizime ait bilgileri arkadaşına anlatma ve dinleme üzerine farklı etkinliklerden oluşmaktadır. Bununla

birlikte etkinliklerin devamı niteliğinde resimli görsel sözlüğe yer verilmiştir. Bu sayede gerek etkinlikler gerek verilen görsellerle kelimeler okuyucuda kalıcı öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Genel itibarıyla hikâye kitaplarında etkinlik türlerinde çeşitlilik sağlanmış, öğrencinin yaratıcı tarafı harekete geçirilmeye çalışılmış, dili işlevsel olarak kullandırmaya çalışılarak mekanik tekrarlardan ve ezbercilikten uzak durulduğu gözlemlenmiştir.

Dil ve Anlatım

Öyküde kullanılan dil açık, anlaşılır ve dil bilgisi açısından doğrudur. Eserin anlatımında seçilen kelime ve cümleler, ifadeler çocuğun gündelik hayatında rastladığı kelimelerden seçilmiştir. İncelenen eserde beş duyu organından dördüne hitap eden bir anlatımla üslup canlı kılınmıştır. Yazım kurallarının yanı sıra noktalama işaretleri kullanılırken de aynı özen gösterilmiştir.

Söz Varlığı

İncelenen hikâye metninde somut sözcüklere soyut sözcüklerden daha çok yer verildiği, kelimelerin gerçek anlamda kullanıldığı, sözcük türlerinden isim, sıfat, fiil, zamir, bağlaç ve zarfa yer verildiği görülmektedir. Hikâye metninde isim olarak “*animals, backyard, beetle, bell, brench, collar, floor, hammer, idea, ground, nest, noise, notebook, nut, plank, roof, squirrel, summer, tail, trampoline, trashcan, treehouse, wall, winter, wood*” çoğunlukla karşımıza çıkmaktadır. Sıfat olarak “*big, fantastic, scared, good, great, fast, close, angry*” kullanılırken zamir olarak “*i, you, we, they, he, she, it*” kelimelerine yer verilmiştir. Zarf kullanımına rastlanmazken edat olarak “*in, on, behind, up, down, from, at*” gibi çeşitli edatlar yer almıştır. Bağlaç olarak ise çoğunlukla “*and, with, but*” bağlaçlarına yer verilmiştir.

Cümle Yapısı ve Paragraf

Hikâye metninde kullanılan cümlelerin kısa ve basit olması, yapının okunabilirliğini artırmaktadır. Cümlelerin kısa, net ve basit olması, tam ve tek anlam ifade etmesi, belleğe kolay yerleştirilmesini gerçekleştirmektedir.

Edebi Sanatlar

Kelimeler daha çok somut ve gerçek anlamda kullanılırken mecaz anlamlı sözcüklere rastlanmamıştır. Robot Clunck'ın konuşması ve Kedi Bobby'nin sinirlenmesi gibi durumlar için kişileştirme sanatından faydalandığı söylenebilir.

Tablo 17. In The Big City adlı hikâye kitabının (A2) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Şekil ve Büyüklük (Boyut)	Dikdörtgen, 21x14.8 cm
Kapak ve Ciltleme	Kapak kalın parlak kartondan yapılmış olup ciltleme tekniği olarak ise iplik ile sayfalar birleştirilmiştir.
Kâğıt Cinsi	Orta kalınlıkta yarı mat kuşe kâğıt
Sayfa Düzenlemesi	Hikâye kitabı toplam 40 sayfadan oluşmaktadır. Görseller bazen metnin altına bazen metnin üstüne yerleştirilirken her iki sayfada da görsellere tam olarak yer verilmiştir. Sayfa düzenindeki öğelerin resim, fotoğraf, yazı, rakam, satır boşlukları birbiriyle uyumludur.
Harfler ve Punto	Plantin MT Schlbk (Regular) fontu ve 16 punto
Satır Aralıkları ve Uzunlukları	Satır Aralıkları 2 cm ve uzunlukları 11-12 cm
Görseller	Renkli, canlı, çözünürlüğü yüksek, gerçekçi resimler kullanılmıştır. Görsellerde canlı renkler tercih edilirken metin ile uyumu söz konusudur. Metinde

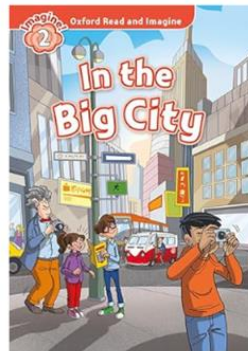
geçen olayları betimler nitelikte çizimler kullanılmış olup kitabı resmeden ayrı bir kişidir.

Tablo. 17'e bakıldığında In The Big City adlı (A2) hikâye kitabının *şekil ve büyüklük (boyut)* bakımından dikdörtgen şeklinde olup boyutları 21x14.8 cm'dir. Orta boy olarak sınıflandırılabilen kitabın, hacim ve ağırlığı seslendiği yaş düzeyi ve seviyeye uygun boyutlarda olduğu görülmektedir.

Kapak ve Ciltleme

Kitabın kapağı kalın parlak kartondan yapılmış olup ciltleme tekniği olarak iplik dikiş ile sayfalar birleştirilmiştir. Kitabın ön kapağında hikâyenin ismi ve hikâyeden bir görsel ile birlikte yayınevinin adı ve kitabın seviyesine yer verilmiştir.

Kitap sırtında ise yine kitap seviyesi başta olmak üzere kitabın seri adı, ortada hikâyenin başlığı ve altta yayınevinin adına yer verilmiştir. Kitabın arka kapağında ise hikâye ile ilgili özet bilgi ve kaç kelimeden oluştuğunu gösteren bir künye bilgisi ile Read and Imagine serisinin seviye görseli ile CEFR (Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni) a göre dil seviyeleri verilmiştir. Ayrıca arka kapakta kitabın ISBN numarasının yayında yayınevi adına, internet sitesine ve başka bir öneri kitap görseline yer verilmiştir. Kitabın ilk kapağını açtığımızda ise hikâyenin başlığı, seviyesi, ait olduğu seri ve yazarı ile kim tarafından görselleştirildiği bilgisine yer verilmiştir. Ayrıca içindekiler başlığı altında hikâye metninin, aktivitelerinin, projesinin, resimli sözlüğün, kitap seri bilgisinin ve cevap anahtarının hangi sayfada olduğuna bu bölümde yer verilmiştir. Kapağın görsel etkisi, çocuğun okuma ve izleme etkisini artırmaktadır.

Görsel 10. In the Big City

Kâğıt Cinsi

Kitap sayfaları orta kalınlıkta yarı mat kuşe kâğıttan oluşmaktadır. Okumayı kolaylaştırıcı nitelikte resimleri net olarak yansıtan birinci hamur kâğıt kullanılmıştır. Kullanılan kâğıt cinsi hem metnin anlaşılmasını hem de kitabın uzun süre korunmasına olanak sağlamaktadır.

Sayfa Düzenlemesi

İncelenen hikâye kitabının her sayfasında metinler ve görsellere yer verilmiştir. Görseller bazen metnin altına bazen metnin üstüne yerleştirilirken her iki sayfada da görsellere tam olarak yer verilmiştir. Metinlerin sola dayalı olması okumayı kolaylaştırmaktadır. Paragraflar kısa cümlelerden oluşmakta ve satır Aralıkları 2 cm'dir. Sayfa düzenindeki öğelerin resim, fotoğraf, yazı, rakam birbiriyle uyumu, estetik bir etki sağlamaktadır. Sayfa kenarındaki boşluklar, izleme okuma rahatlığı sağlamaktadır.

Harfler ve Punto

Metin türü yazı fontu seçilmiş ve punto olarak 16 büyüklük kullanılmıştır.

Satır Aralıkları ve Uzunlukları

Sayfa kenarlarında 2cm genişlikte boşluklar bırakılmış ve sayfalar normal aralıklı satırlarla dizilmiştir. Yazının başladığı kısım her sayfada aynı hizada sola dayalıdır. Satır uzunlukları ortalama 11-12 cm'dir.

Görseller

Hikâye ön kapağında başlayan görseller hikâye metni ve etkinlikleri boyunca devam etmiştir. Kapak resmi ilgi çekicidir. Görsellerde canlı renkler tercih edilirken metin ile uyumu söz konusudur. Metinde geçen olayları betimler nitelikte çizimler kullanılmış olup kitabı resmeden ayrı bir kişidir. Kitabın görselleri Fabiano Fiorin (1964) Venedik Güzel Sanatlar Enstitüsü'nden mezun İtalyan grafikçi, illüstratör tarafından çizilmiştir.

Resimler, metne, görsel dilin anlatım gücüyle yeni yorumlar katmaktadır. Metne dayalı olarak kullanılan resimler, çocuğun düş ve düşünce serüvenine çıkmasına, eğlenmesine katkı sağlayacak özellikler taşımaktadır. Resimlerdeki nesne

ve varlıkların sanatçının yorumlarıyla oluşturulduğu görülmektedir. Resimlerin genelinin hareketlilik özelliğine sahip olması, olayların okuyucunun zihninde daha iyi canlandırılmasını sağlamaktadır.

Tablo 18. In the Big City (A2) Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Konu –tema	İncelenen hikâyede olaylar büyük bir şehirde geçmektedir. Çocuklar dedelerinin fantastik karavanı ile şehir merkezine gelmişlerdir.
Ana Düşünce	Macera, hırsızlık, pişmanlık
Kahramanlar, Karakterler, Tip Varlıklar	Ben, Rosie, Max, Grandpa ve onun karavanı ile robotu ve iki hırsız ve polisten oluşmaktadır.
Eğitsel İletiler	
Kurgu-Olay Örgüsü	Kitaptaki olaylar dizisi çocuğun gülmesi, heyecanlanması ve düş kurmasına olanak sağlamaktadır. Çatışmalardaki merak ögesi, okuma ilgi ve isteği uyandırabilecek niteliktedir.
Mekân-Çevre-Ortam	Şehir merkezi, dağ, gökyüzü, ay, nehir ve nehir altı
Zaman	Zaman nesnel olarak akıp vaka zamanı ile hikâyede geçen olaylar ve durumlar eş zamanlı olarak ilerlemiştir.
Okuma kolaylığı	Kitabının boyutu, kâğıt cinsi ve sayfa düzeni ile harf puntosu, satır aralıkları okuma kolaylığı sağlayan unsurlardır.

Kitap sonu etkinlikleri

Kitap etkinlikleri her okuma sayfası için ayrı olarak hazırlanmış, resimle eşleştirme, yazma becerisine yönelik verilen kelimelerden anlamlı ve kurallı cümle oluşturma, boşluk doldurma, soruları cevaplandırma, doğru kelimeyi yuvarlak içine alma, resim çizme gibi çeşitli etkinliklere yer verilmiştir. Ayrıca hikâye konusu ile ilgili olarak bir araştırma ödevine de yer verilmiştir. Toplamda 43 farklı etkinliğe yer verilmiştir.

Dil ve Anlatım

Anlatım akıcı, duru ve içten cümlelerle yapılandırılmıştır. Hikâye kitabında kullanılan dil, anlatım bakımından çocukların anlayabileceği günlük hayattaki gibi doğaldır. Noktalama ve yazım kurallarına uyulmuştur.

Söz varlığı

Hikâye metninde toplam 693 kelime mevcuttur. En çok rastlan sözcük grupları isim, fiil, sıfat olarak yer zamirlere verilirken zarf olarak quick kelimesi haricinde yer verilmemiştir.

Cümle yapısı ve paragraf

Kısa paragraflara ve diyaloglara yer verilmiştir. Cümleler anlamına göre olumlu, olumsuz, soru ve ünlem cümlesi olarak yer alırken, yüklemine göre kurallı ve yüklemine türüne göre ise fiil, yapılarına göre ise basit cümleler çoğunluktadır.

Edebi Sanatlar	Robot Clunck 'ın konuşması durumlar için kişileştirme sanatından faydalandığı söylenebilir.
-----------------------	---

Tablo 18'e göre In the Big City (A2) adlı hikâye kitabında olaylar büyük bir şehirde geçmektedir. Çocuklar dedelerinin fantastik karavanı ile şehir merkezine gelmişlerdir. Çocuklar ve dedeleri şehrin en yüksek binasını gezerken o sırada karavanda kalan robot Clunk karavana iki hırsız girdiğini ve karavanı çaldığını hissetmemiştir. Bunun ardından hırsızlar karavandaki bilgisayarın farklı yerlerine tıklayarak bulundukları yerden çok farklı yerlere dağlara, gökyüzüne, nehir ve hatta aya kadar yolculuk yapmışlardır. Bu yolculukta tam bir tren ile çarpışacaklarken karavandaki robot Clunck olayın farkına varır ve karavanı şehir merkezine geri getirir. Hırsızlar yaptıkları bu yolculuktan korkar ve karavandan kaçarlar. Polise bir daha hırsızlık yapmayacaklarını söylerler. Bu esnada şehirde gezen çocuklar ve dedeleri karavanın yokluğunu fark ederler. Clunck karavanın kapılarını açtığında herkes ona nerede olduklarını sorar, robot Clunck ise her yerde olduğunu söyler. Hikâye metni ve görselleri incelendiğinde olaylar normal seyrinden maceraya doğru evrilmiş, heyecan ve korku dolu bir yolculuk yapılmıştır.

Ana Düşünce

Hikâyede macera konusu üzerinden karavanı çalan fakat hiç beklemedikleri bir yolculuğa çıkan iki hırsızın başına gelenler daha çok sezdirilmiş olup hırsızlığın kötü bir eylem olduğu ve ayrıca her maceranın iyi sonuçlanmayabileceğinin vurgulanmaktadır.

Kahramanlar-Karakterler-Tip-Varlıklar

Hikâye metni ve görselleri incelendiğinde bu hikâyede geçen kahramanlar sayfa 3'te tanıtılmıştır. Bunlar Ben, Rosie, Max, Grandpa ve onun karavanı ile robotu ve iki hırsızdan oluşmaktadır. Hikâyede geçen varlıklardan robot ve karavanın olağanüstü özelliklere sahip olması en az diğer karakterler kadar dikkat çekicidir. Ayrıca iki adet hırsızın ve polisin de hikâyede yer alması karakterlerin günlük hayat ile bağlantılı olduğunun bir göstergesi olarak kabul edilir.

Eğitsel İletiler

Hikâye metni incelendiğinde büyük bir şehirdeki yaşam, binalar, etkinlikler ile hırsızlar tarafından kaçırılan karavanın dağ, nehir, uzay gibi farklı yerlere gittiği farklı çevrelerin tanıtıldığı görülmektedir. Bu bağlamda metnin iletisi çocuğa yeni yaşantılar kazandırıcı özelliktedir.

Kurgu –Olay Örgüsü

İncelenen eserde olaylar karakterlerin büyük bir şehir merkezine gezmek için gelmesi ile başlamaktadır. Robot Clunck'ın şehirdeki insanlar tarafından dikkat çekmesi üzerine karavanda kalmaya karar verilmesi fakat karavanın hırsızlar tarafından kaçırılması ve farklı yerlere gitmeleri üzerine heyecan uyandıran bir olay örgüsü üzerine kurulmuştur. Hırsızlıkların yaşadığı merak, korku ve heyecan hissettirilmiştir. Ayrıca bu esnada şehrin en yüksek binasını gezen çocuklar karavanın yerinde olmadığını görmüşler ve merak etmişlerdir. Bu bağlamda olay kurgusu çocuğun okuma isteğini canlı tutacak özelliktedir. Çatışmalardaki merak ögesi, okuma ilgi ve isteği uyandırabilecek niteliktedir. Kitaptaki olaylar dizisi çocuğun gülmesi, heyecanlanması ve düş kurmasına olanak sağlamaktadır.

Mekân-Çevre-Ortam

Hikâye boyunca büyük bir şehir merkezi ve oradaki yapılar, binalar dikkat çekerken hırsızlar tarafından çalınan karavanın bilgisayarına basılması ve her defasında hırsızların kendilerini farklı bir yerde bulmaları dikkat çekmektedir. Bu yer bazen bir gökyüzü veya dağ bazen bir nehir ve hatta aya kadar gidilen bir yolculuğu kapsamaktadır. Hikâyede şehir merkezi gibi somut ve günlük hayatta karşılaşılabilecek mekânlar göze çarparken bir taraftan da uzay, gökyüzü, nehrin altı gibi soyut ve hayal kurmayı sağlayan hayali mekânlar bulunmaktadır. Kahramanın yaşadığı çevre, olay kurgusuyla bütünleştirilmiştir.

Zaman

Hikâye boyunca nesnel zaman kullanılmış, olaylar cereyan ettiği vaka anından aktarılmıştır. Hikâyede geçen olaylar daha olup bitmekteyken anlatılmıştır.

Okuma Kolaylığı

Kitabın boyutu, hacmi ve ağırlığı taşıma ve okuma kolaylığını sağlayan ilk etmenler olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca hikâye metni başlamadan önce verilen karakterlerin tanıtım sayfası metni anlamayı kolaylaştırmaktadır.

Kitap Sonu Etkinlikleri

İncelen hikâye kitabının etkinliklerine bakıldığında yine hikâye sayfalarına göre düzenlenmiş özel etkinlikler mevcuttur. Etkinlikler eğitim yazarı ve içerik düzenleyicisi Hannah Fish tarafından oluşturulmuştur. Etkinlikler en az hikâye metni kadar önemli ve çeşitlidir. Toplamda 43 farklı etkinliğe yer verilirken bu etkinlikler şu şekildedir: resmi verilen görselin İngilizce karşılığını yazma, ilgili sayfada geçen olaya yönelik doğru, yanlış, verilen cümledeki yanlışları bulup düzeltme, okuduğunu anlama soruları, okura özgü yöneltilen konuşma soruları, doğru eşleştirmeleri işaretleme, doğru kelimeyi yuvarlak içine alma, boşluk doldurma, olayları oluş sırasına göre sıralama, cümle oluşturma, çoktan seçmeli, resim çizme, kendi hikâyesini yaz' olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca hikâye etkinliklerinin sonunda resimli görsel sözlüğü de yer verilmiştir.

Dil ve Anlatım

İncelenen hikâye metninde kullanılan dili açık anlaşılır ve duru olduğu görülmektedir. Farklı türde kelimelere yer verilmiş ve genellikle kısa cümleler kullanılmıştır. Kullanılan kelimeler kısa uzunlukta ve günlük dilde karşılaşılan türde kelimelerdir.

Hikâyede geçen olayların anlatımı sade, kısa ve yalın cümlelerle yapılandırılmıştır. Metinde geniş zaman kurallarına uyulurken hikâyenin sonunda Robot Clunk'a yöneltilen sorularda simple past kalıplarına yer verilmiştir. Hikâyelerin genellikle olay ağırlıklı olması öyküleyici anlatımı ön plana çıkarmıştır fakat bunun yanında betimleme ve karşılaştırma gibi farklı anlatım yöntemleri de kullanılmıştır. Noktalama işaretlerinin doğru ve düzenli kullanımı akıcı bir okuma sağladığı gibi hedef kitlenin okuma becerisini geliştirmesine de yardımcı olacağı söylenebilir.

Söz Varlığı

Hikâyede farklı türde kelimelere yer verilmiştir. Bunlar isim, sıfat, zarf, zamir, bağlaç, edat olarak karşımıza çıkmaktadır. Sözcükler basitten karmaşığa, somuttan soyuta doğru seçilmiştir.

Cümle Yapısı ve Paragraf

Cümleler anlamına göre olumlu, olumsuz, soru ve ünlem cümlesi olarak yer alırken, yüklem yerine göre kurallı ve yüklem türüne göre ise fiil, yapılarına göre ise basit cümleler çoğunluktadır.

Ayrıca paragraflar ortalama 5 veya 6 cümlelerden oluşmakta cümlelerde kullanılan sözcükler gerçek anlam taşımakta ve çocukların metni daha kolay anlamasına katkı sağlamaktadır. Hikâye metninde kullanılan cümlelerin kısa ve basit olması, yapının okunabilirliğini artırmaktadır. Cümlelerin kısa, net ve basit olması, tam ve tek anlam ifade etmesi, belleğe kolay yerleştirilmesini gerçekleştirmektedir.

Edebi Sanatlar

Kelimeler daha çok somut ve gerçek anlamda kullanılırken mecaz anlamlı sözcüklere rastlanmamıştır. Robot Clunck'ın konuşması gibi durumlar için kişileştirme sanatından faydalandığı söylenebilir.

Tablo 19. The Big Storm adlı hikâye kitabının (A2) Dış Yapı (Biçimsel Özellikler) Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Şekil ve Büyüklük (Boyut)	Dikdörtgen, 21x14.8 cm
Kapak ve Ciltleme	Kapak kalın parlak kartondan yapılmış olup ciltleme tekniği olarak ise iplik ile sayfalar birleştirilmiştir.
Kâğıt Cinsi	Orta kalınlıkta yarı mat kuşe kâğıt
Sayfa Düzenlemesi	Hikâye kitabı toplam 40 sayfadan oluşmaktadır. Görseller bazen metnin

	altına bazen metnin üstüne yerleştirilirken her iki sayfada da görsellere tam olarak yer verilmiştir.
	Sayfa düzenindeki öğelerin resim, fotoğraf, yazı, rakam, satır boşlukları birbiriyle uyumludur.
Harfler ve Punto	Plantin MT Schlbk (Regular) fontu ve 16 punto
Satır Aralıkları ve Uzunlukları	Satır Aralıkları 2 cm ve satır uzunlukları 11 veya 12 cm'dir.
Görseller	Renkli, canlı, çözünürlüğü yüksek, gerçekçi resimler kullanılmıştır. Görsellerde canlı renkler tercih edilirken metin ile uyumu söz konusudur. Metinde geçen olayları betimler nitelikte çizimler kullanılmış olup kitabı resmeden ayrı bir kişidir.

Tablo 19'a göre The Big Storm adlı hikâye kitabı (A2) *Şekil ve Büyüklük (Boyut)* bakımından dikdörtgen şeklinde olup boyutları 21x14 cm'dir. Orta boy olarak sınıflandırılabilen kitabın, hacim ve ağırlığı seslendiği seviyeye uygun boyutlarda olduğu görülmektedir.

Kapak ve Ciltleme

Kitabın kapağı kalın parlak kartondan yapılmış olup ciltleme tekniği olarak iplik dikiş ile sayfalar birleştirilmiştir. Parlak, karton kapakta yırtılmaya, yıpranmaya ve ıslanmaya karşı plastik kaplama kullanılması tavsiye edilebilir. Kitabın ön kapağında hikâyenin ismi ve hikâyeden bir görsel ile birlikte yayınevinin adı ve kitabın seviyesine yer verilmiştir.

Kitap sırtında ise yine kitap seviyesi başta olmak üzere kitabın seri adı, ortada hikâyenin başlığı ve altta yayınevinin adına yer verilmiştir. Kitabın arka kapağında ise hikâye ile ilgili özet bilgi ve kaç kelimeden oluştuğunu gösteren bir künye bilgisi ile Read and Imagine serisinin seviye görseli ile CEFR (Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni) a göre dil seviyeleri verilmiştir.

Ayrıca arka kapakta kitabın ISBN numarasının yayında yayınevi adına, internet sitesine ve başka bir öneri kitap görseline yer verilmiştir. Kitabın ilk kapağını açtığımızda ise hikâyenin başlığı, seviyesi, ait olduğu seri ve yazarı ile kim tarafından görselleştirildiği bilgisine yer verilmiştir. Ayrıca içindekiler başlığı altında hikâye metninin, aktivitelerinin, projesinin, resimli sözlüğün, kitap seri bilgisinin ve cevap anahtarının hangi sayfada olduğuna bu bölümde yer verilmiştir. Yapılan literatür taramasına göre kapağın görsel öğeleri, çocuğun okuma ve izleme etkisini artırmaktadır.

Görsel 11 .The Big Storm

Kâğıt Cinsi

Kitap sayfaları orta kalınlıkta yarı mat kuşe kâğıttan oluşmaktadır. Okumayı kolaylaştırıcı nitelikte resimleri net olarak yansıtan birinci hamur kâğıt kullanılmıştır.

Kullanılan kâğıt cinsi hem metnin anlaşılmasını hem de kitabın uzun süre korunmasına olanak sağlamaktadır.

Sayfa Düzenlemesi

İncelenen hikâye kitabının her sayfasında metinler ve görsellere yer verilmiştir. Görseller bazen metnin altına bazen metnin üstüne yerleştirilirken her iki sayfada da görsellere tam olarak yer verilmiştir. Metinlerin sola dayalı olması okumayı kolaylaştırmaktadır. Paragraflar kısa cümlelerden oluşmakta ve satır Aralıkları 2 cm'dir. Sayfa düzenindeki öğelerin resim, fotoğraf, yazı, rakam birbiriyle uyumu, estetik bir etki sağlamaktadır. Sayfa kenarındaki boşluklar, izleme okuma rahatlığı sağlamaktadır.

Harfler ve Punto

Metin türü yazı fontu olarak Plantin MT Schlbk (Regular) seçilmiş ve punto olarak 16 punto büyüklük tercih edilmiştir.

Satır Aralıkları ve Uzunlukları

Sayfa kenarlarında 2cm genişlikte boşluklar bırakılmış ve normal aralıklı satırlarla dizilmiş sayfalar tercih edilmiştir. Satır uzunlukları ortalama 11-12 cm'dir. Yazının başladığı kısım her sayfada aynı hizada sola dayalıdır.

Görseller

Hikâye ön kapağında başlayan görseller hikâye metni ve etkinlikleri boyunca devam etmiştir. Kapak resmi ilgi çekicidir. Görsellerde canlı renkler tercih edilirken metin ile uyumu söz konusudur. Metinde geçen olayları betimler nitelikte çizimler kullanılmış olup kitabı resmeden ayrı bir kişidir. Kitabın görselleri Fabiano Fiorin (1964) Venedik Güzel Sanatlar Enstitüsü'nden mezun İtalyan grafikçi, illüstratör tarafından çizilmiştir. Resimler, metne, görsel dilin anlatım gücüyle yeni yorumlar katmaktadır. Metne dayalı olarak kullanılan resimler, çocuğun düş ve düşünce serüvenine çıkmasına, eğlenmesine katkı sağlayacak özellikler taşımaktadır.

Resimlerdeki nesne ve varlıkların sanatçının yorumlarıyla oluşturulduğu görülmektedir. Resimlerin genelinin hareketlilik özelliğine sahip olması, olayların

okuyucunun zihninde daha iyi canlandırılmasını sağlamaktadır. Resimler, metne görsel dilin anlatım gücüyle yeni yorumlar katmaktadır.

Tablo 20. The Big Storm (A2) Adlı Hikâye Kitabının İç Yapı (içerik) Özellikleri Bakımından İncelenmesi

BOYUT	AÇIKLAMA
Konu –tema	Piknik yapma, doğa olayları, yağmur, şimşek fırtına, gök gürültüsü gibi konuların ele alındığı görülmektedir. Tema olarak ise doğa olayları ve fizik kuralları göze çarpmaktadır.
Ana Düşünce	Yaşam, insana, doğaya özgü durumları duyumsattığı görülmektedir.
Kahramanlar, Karakterler, Tip Varlıklar	Ben, kız kardeş Rosie, Dede Grandpa, Ben'in arkadaşı Max, Dede'nin Robotu Clunk ve Karavanı olarak karşımıza çıkmaktadır.
Eğitsel İletiler	Doğaya saygı ve uyum
Kurgu-Olay Örgüsü	Olay kurgusu, çocuğun okuma isteğini canlı tutacak özelliktedir. Çatışmalardaki merak ögesi, okuma ilgi ve isteği uyandırabilecek niteliktedir.
Mekân-Çevre-Ortam	Dağ, piknik alanı, doğal çevre
Zaman	Hikâye metni incelendiğinde gelişen olayların nesnel zaman akışı içerisinde ileriye dönük olarak işlendiği görülmektedir.
Okuma kolaylığı	Her sayfada metinleri betimleyen resimlerin yer alması, cümlelerin ve paragrafların kısa olması ve satır aralıklarında yeterli boşlukların

	bulunması okuma kolaylığı sağlamaktadır.
Kitap sonu etkinlikleri	Etkinlikler resimlerle eşleştirme, boşluk doldurma, cümleleri sıralama, okuduğunu anlama, hataları düzeltme, doğru yanlış, talk konuşma bölümlerinde okuyucuya yönelik sorular sorma, resim çizme ve resimli sözlükten oluşmaktadır.
Dil ve Anlatım	Diyalogların anlatımda sıklıkla kullanılması eserdeki tekdüzeliği ortadan kaldırmıştır. Eserde beş duyu organına hitap eden bir anlatımla üslup canlı kılınmıştır.
Söz varlığı	Sözcük gruplarından isim, sıfat, zamir, zarf ve bağlaçlara yer verilmiştir.689 kelime kullanılmıştır.
Cümle yapısı ve paragraf	Cümleler anlamına göre olumlu, olumsuz, soru ve ünlem cümlesi olarak yer alırken, yüklemine yerine göre kurallı ve devrik, yüklemine türüne göre ise fiil, yapılarına göre ise basit cümleler çoğunluktadır.
Edebi Sanatlar	Kelimeler daha çok somut ve gerçek anlamda kullanılırken mecaz anlamalı sözcüklere ise cümle içerisinde büyük harflerle yer verilmiştir. Robot Clunk'ın kendini fantastic hissetmesi anlatıma abartı katmaktadır.

Tablo 20'e bakıldığında The Big Storm (A2) adlı hikâye kitabının konusu olarak kahramanların bu kez dağlara piknik yapmaya gittiği ve orada başlarına havanın bozması, Robot Clunck'ın onları almaya geç kalması, geldiğinde fırtına çıkması ile karavanın uçurumun kenarında asılı kalması gibi çeşitli olayların geldiği görülmüştür. Hikâye metnine ve görsellerine bakıldığında piknik yapma, doğa olayları, yağmur, şimşek fırtına, gök gürültüsü gibi konuların ele alındığı görülmektedir. Tema olarak ise doğa olayları ve fizik kuralları göze çarpmaktadır. Şimşekten elektrik elde etme, metallerin elektriği iletmesi, robotun bataryaya ihtiyaç duyması gibi elektrik ve problemlere çözüm üretme gibi temalar dikkat çekmektedir. Yapılan alan yazın incelemesine göre tema ile konunun uyum içerisinde olduğu ve çocuğun gülerken, düşünerek ve duyarak yaşantı kazanmasına olanak sağlayıcı özellikte oldukları görülmektedir.

Ana Düşünce

Hikâye metni incelendiğinde konu ile uyumlu olarak ana düşüncenin çocuğa; yaşam, insana, doğaya özgü durumları duyumsattığı görülmektedir.

Kahramanlar-Karakterler-Tip-Varlıklar

Hikâyede bulunan kahramanlar Ben, kız kardeş Rosie, Dede, Ben'in arkadaşı Max, Dede'nin Robotu Clunk ve Karavanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Serinin diğer kitaplarında olduğu gibi yine bu altı karakterin birlikte maceraya atıldıkları ve her bir macerada yardımlaştıkları görülmektedir. Geliştirilen karakter çerçevesi insan ve yaşam gerçekliğinin anlaşılmasına dönük ipuçları sunarken Robot Clunk sahip olduğu özellikler ve üstün yetenekler bakımından dikkat çekmektedir. Ana kahramanlar genellikle açık ve devingen karakter özelliği göstermektedir.

Eğitsel İletiler

Hikâye metnini konusu ve teması dikkate alındığında hikâyede işlenen iletilerin çocuğun duygu ve düşünce evrenine uygun, çocuğa yeni yaşantılar kazandırıcı özellikte olduğu görülmektedir.

Kurgu –Olay Örgüsü

Karakterlerin macera dolu bir pikniğe gitmeleri ve orada fırtınaya yakalanmaları, karşılaştıkları problemlere çözüm üretmeleri gibi sevinç, heyecan,

başarma duygusu çocukların düzeyine uygun konuların işlendiği, bunların da özgün ve tutarlı bir şekilde kurgulandığı anlaşılmaktadır. Olay kurgusu, çocuğun okuma isteğini canlı tutacak özelliktedir. Çatışmalardaki merak ögesi, okuma ilgi ve isteği uyandırabilecek niteliktedir. Hikâyede günlük hayatla ilişkili konulara yer verildiği görülmüş ve yardımlaşma, çaba, merak, özgürlük, gibi konularla çocuğun kişisel gelişimi desteklenmeye çalışılmıştır. Kurgulamada hareket unsuru göze çarpmaktadır. Merak ön planda tutulmuştur, bu durumun hikâyelerin akıcılığını artırdığı düşünülmektedir.

Mekân-Çevre-Ortam

Farklı bir çevre olarak hikâyede dağlara pikniğe giden kahramanlar doğada çeşitli doğa olaylarına maruz kalmışlardır. Rüzgârı, yağmuru, fırtınayı ve şimşegi deneyimlemişlerdir.

Zaman

Hikâye metni incelendiğinde gelişen olayların nesnel zaman akışı içerisinde ileriye dönük olarak işlendiği görülmektedir. Olaylar oluş sırasına göre öncelik sonralık düzenine uygun bir şekilde verilmektedir. Geriye dönük ve soyut zaman ibarelerine rastlanmamıştır.

Okuma Kolaylığı

Hikâye kitabının gerek boyutu, şekli gerek sayfa düzenlemesi, kalın ve büyük puntolu harflerin kullanılması okuma kolaylığını sağlayan etmenlerdendir. Ayrıca her sayfada metinleri betimleyen resimlerin yer alması, cümlelerin ve paragrafların kısa olması ve satır aralıklarında yeterli boşlukların bulunması okuma kolaylığı sağlamaktadır.

Kitap Sonu Etkinlikleri

Etkinlikler eğitim yazarı ve içerik düzenleyicisi Hannah Fish tarafından oluşturulmuştur. Etkinlikler her sayfa için ayrı olarak hazırlanmış ve sayfalarda ilgili etkinliğe yönlendirme yapılmıştır. Dört dil becerilerine yönelik okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinliklerine yer verildiği görülmüştür. Etkinlikler resimlerle eşleştirme, boşluk doldurma, cümleleri sıralama, okuduğunu anlama, hataları

düzeltilme, doğru yanlış, talk konuşma bölümlerinde okuyucuya yönelik sorular sorma, resim çizme ve resimli sözlükten oluşmaktadır.

Dil ve Anlatım

Hikâye metni incelendiğinde zaman olarak A1 seviyesinden farklı olarak geniş ve geçmiş zamana yer verildiği görülmüştür. Bununla birlikte cümle uzunluklarının ortalama 7 veya 8 kelimeden oluştuğu görülmektedir. Kurgulanacak hikâyelerde dil öğrencisinin günlük hayatta karşılaşabileceği sorunlar, durumlar vb. şeklinde tasarlandığında dil öğretiminin daha kolay olacağı da söylenebilir (Gün ve Şimşek, 2017). Bu bağlamda hikâyede kullanılan dil günlük hayatta kullanılan ifadeleri ve cümleleri içermektedir. Örneğin hikâyede ‘I am hungry, i do not know, where are you? Sit down gibi basit düzeyde iletişim için kullanılabilecek ifadeler yer almaktadır. Bağlamdan hareketle anlamının tahmin edilebileceği lightning, flash, thunder gibi okurun kelime hazinesini geliştirecek sözcük grubu da bulunmaktadır. Diyalogların anlatımda sıklıkla kullanılması eserdeki tekdüzeliği ortadan kaldırmıştır. Eserde beş duyu organına hitap eden bir anlatımla üslup canlı kılınmıştır.

Söz Varlığı

Sözcük gruplarından isim, sıfat, zamir, zarf ve bağlaçlara yer verilmiştir. İsim olarak “air, basket, blanket, battery, bounce, cliff, edge, electricity, flash, ground, lightning, machine metal, mountains, picnic, rock, store, storm, thunder, tie, top, umbrella, Wheel, wire” kelimelerine yer verilmiştir. Sıfat grubundan ise “close, dangerous, strong, nice, quiet, loud, windy, big, fast, fantastic, slow, great” sıfatlarına yer verilmiştir. Zamir olarak ise “i, you, we, they, he, she, it” zamirlerine yer verilmiştir. Zarflardan ise “always, here, suddenly, then, soon, later, now, down” kullanılırken edat olarak ise “through, in, on, with, at” kullanılmıştır. “And, but, because” ise en çok kullanılan bağlaçlardır.

Cümle Yapısı ve Paragraf

Cümleler anlamına göre olumlu, olumsuz, soru ve ünlem cümlesi olarak yer alırken, yüklemine göre kurallı ve devrik, yüklemine türüne göre ise fiil, yapılarına göre ise basit cümleler çoğunluktadır.

Ayrıca paragraflar ortalama 5 veya 6 cümlelerden oluşmakta cümlelerde kullanılan sözcükler gerçek anlam taşımakta ve çocukların metni daha kolay anlamasına katkı sağlamaktadır. Hikâye metninde kullanılan cümlelerin kısa ve basit olması, yapının okunabilirliğini artırmaktadır. Cümlelerin kısa, net ve basit olması, tam ve tek anlam ifade etmesi, belleğe kolay yerleştirilmesini gerçekleştirmektedir.

Edebi Sanatlar

Kelimeler daha çok somut ve gerçek anlamda kullanılırken mecaz anlamlı sözcüklere ise cümle içerisinde büyük harflerle yer verilmiştir. Robot Clunk'ın kendini fantastic hissetmesi anlatıma abartı katmaktadır. Robot Clunk'ın konuşması gibi durumlar için kişileştirme sanatından faydalandığı söylenebilir.

4.3. HİKÂYE KİTAPLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Tablo 21. Dış yapı özellikleri bakımından İngilizce ve Türkçe hikâye kitaplarının karşılaştırılması

BOYUT	AÇIKLAMA
<i>Dış Yapı Özellikleri</i>	Y.E.E Çocuk Hikâye O.R.I Çocuk Hikâye Kitapları Kitapları
Şekil ve Büyüklük(Boyut)	Dikdörtgen, 23,8 x 15,9 cm Dikdörtgen, 21x14.8 cm
Kapak ve Ciltleme	İnce parlak kâğıt Kalın parlak karton Zımbalama İplik dikiş
Kâğıt Cinsi	Birinci hamur mat beyaz kâğıt Yarı mat kuşe kâğıt
Sayfa Düzenlemesi	Metnin ve ona ait resmin aynı sayfada olduğu görülmüş, resim ve yazıların birbirinin içine girmemesi önemlidir. Görseller bazen metnin altına bazen metnin üstüne yerleştirilirken her iki sayfada da görsellere tam olarak

	Resimler çoğunlukla yer verilmiştir. Sayfa sırasıyla metnin alt ya da düzenindeki öğelerin üst kısmına resim, fotoğraf, yazı, rakam birbiriyle uyumu, estetik bir etki sağlamaktadır.	
Harfler ve Punto	Metin tipi harf karakteri ve 14 punto	Metin tipi harf karakteri ve 16 punto
Satır Aralıkları ve Uzunlukları	Satır Aralıkları 2 cm Uzunlukları ise ortalama 13 veya 14 cm'dir.	Sayfa kenarlarında 2cm genişlikte boşluklar bırakılmış ve normal aralıklı satırlarla dizilmiş sayfalar tercih edilmiştir. Satır uzunlukları 11 veya 12 cm'dir.
Görseller	Karikatürize çizimler kullanılmıştır. Resim kalitesi düşüktür.	Akıcı, gerçekçi resimler kullanılmıştır.

Tablo 21'e bakıldığında İngilizce ve Türkçe hikâye kitaplarının *şekil ve büyüklük (boyut)* bakımından Yunus Emre Enstitüsü çocuk hikâye kitapları boyutları 23,9x15,9cm büyük ebatta ve dikdörtgen şeklindedir. Çocuk kitaplarının kolay taşınabilir özellikte ve dikdörtgen veya kare biçiminde olması beklenir (Demircan, 2014, s. 14). Bu bağlamda Yunus Emre Enstitüsü A1-A2 seviyesi için hazırlanan çocuk hikâye kitaplarının boyut, şekil ve büyüklük bakımından uygun niteliklere sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca seride yer alan diğer kitapların hepsinin aynı boyutlarda olması çocuğun kitaplık oluşturma ve düzen kurma alışkanlıklarına katkı sağlaması bakımından çocuk edebiyatı kitaplarında bulunması gereken temel niteliklere uygun özellikleri taşıdığını göstermektedir.

Oxford Read and Imagine Çocuk Hikâye kitaplarının boyutları 21x14,8 cm orta ebatla ve dikdörtgen şeklindedir. Çer'e (2016) göre farklı yaş grubunda bulunan çocukların ilgileri, gereksinimleri ve bakış açıları değiştiği için kitabın boyutunun da değişmesi gerekmektedir. Bu bağlamda incelenen Oxford Read and Imagine serisi A1-A2 seviyesi için hazırlanan çocuk hikâye kitaplarının boyut, şekil ve büyüklük bakımından uygun niteliklere sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca seride yer alan diğer kitapların hepsinin aynı boyutlarda olması çocuğun kitaplık oluşturma ve düzen kurma alışkanlıklarına katkı sağlaması bakımından çocuk edebiyatı kitaplarında bulunması gereken temel niteliklere uygun özellikleri taşıdığını göstermektedir.

Kapak ve Ciltleme

Hikâye kitapları hangi yaş için olursa olsun kitapların dış kapakları çocukların ilgilerini çekecek biçimde, konusuyla uyumlu olmalıdır.

Y.E.E incelenen hikâye kitaplarına bakıldığında ön kapakta kitabın adı, yayınevi, A1 seviyesi ve bir görsel yer almaktadır. Arka kapakta, kitabın A1 seviyesinde olduğu ve ISBN numarasına yer verilmiştir. Kitapta iç kapak mevcut olup iç kapakta kitabın hangi yaş grubuna ait olduğu bilgisi, yazara ve yayınevine ilişkin bilgilerin yer aldığı görülmüştür. Kitap kapağı kalın olmayan kuşe kâğıttan yapılmıştır. Kitap kapağındaki resimler, görseller metinde işlenen konu, olay veya karakterlerle ilgilidir. Ciltleme tekniği olarak zımba ile birleştirmeden yararlanılmıştır. Kitabın zamanla sayfalarının kopma ve dağılma ihtimali vardır.

O.R.I İncelenen İngilizce hikâye kitaplarında kitabın kapağı kalın parlak kartondan yapılmış olup ciltleme tekniği olarak iplik dikiş cilt ile sayfalar birleştirilmiştir. Parlak, karton kapakta yırtılmaya, yıpranmaya ve ıslanmaya karşı plastik kaplama kullanılmıştır. Kitabın ön kapağında hikâyenin ismi ve hikâyeden bir görsel ile birlikte yayınevinin adı ve kitabın seviyesine yer verilmiştir. Kitap sırtında ise yine kitap seviyesi başta olmak üzere kitabın seri adı, ortada hikâyenin başlığı ve altta yayınevinin adına yer verilmiştir. Kitabın arka kapağında ise hikâye ile ilgili özet bilgi ve kaç kelimedenden oluştuğunu gösteren bir künye bilgisi ile Read and Imagine serisinin seviye görseli ile CEFR (Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni) a göre dil seviyeleri verilmiştir. Ayrıca arka kapakta kitabın ISBN numarasının yayında yayınevi

adına, internet sitesine ve başka bir öneri kitap görseline yer verilmiştir. Kitabın ilk kapağını açtığımızda ise hikâyenin başlığı, seviyesi, ait olduğu seri ve yazarı ile kim tarafından görselleştirildiği bilgisine yer verilmiştir. Ayrıca içindekiler başlığı altında hikâye metninin, aktivitelerinin, projesinin, resimli sözlüğün, kitap seri bilgisinin ve cevap anahtarının hangi sayfada olduğuna bu bölümde yer verilmiştir. Kapağın görsel etkisi, çocuğun okuma ve izleme etkisini artırmaktadır.

Kâğıt Cinsi

Y.E.E Türkçe hikâye kitaplarının tümünde birinci hamur, mat ve beyaz kâğıt kullanıldığı görülmüştür. Beyaz kâğıt okuyucunun gözünü yormakta, okumayı zorlaştırmaktadır. Düşük gramajlı kâğıt kullanıldığı için resimler kâğıdın arkasından görülmektedir. Kitaplar toplamda yirmi üç sayfadan oluşmaktadır.

O.R.I İngilizce hikâye kitap sayfaları orta kalınlıkta yarı mat kuşe kâğıttan oluşmaktadır. Okumayı kolaylaştırıcı nitelikte resimleri net olarak yansıtan birinci hamur kâğıt kullanılmıştır. Kullanılan kâğıt cinsi hem metnin anlaşılmasını hem de kitabın uzun süre korunmasına olanak sağlamaktadır. Kitaplar toplamda kırk sayfadan oluşmaktadır.

Sayfa Düzenlemesi

Y.E.E. Türkçe hikâye kitaplarında sayfa tasarımı ile ilgili olarak resimler metnin üstünde verildiyse bir sonraki sayfada metnin altında yer verilerek devam etmiştir. Bazı sayfalarda görsellere yer verilmezken bazı sayfalarda ise görseller her iki sayfada metnin altına ve üstüne karşılıklı şekilde yerleştirilmiştir. Görsellerin bulunmadığı sayfada hikâye metni okuma kolaylığı sağlamazken metnin alt ve üst boşlukların normal aralıklı olması okuma kolaylığı sağlayan unsurlardır. Sayfa numaraları kolaylıkla görülebilecek şekilde sağ(ön) sayfalarda tek sayılar, sol(arka) sayfalarda çift sayılar kullanılmıştır. Bu sonuçların alan yazında yer alan bilgilerle uyumlu çıktığı görülmüştür.

O.R.I. İngilizce hikâye kitaplarında sayfa tasarımı ile ilgili olarak farklı olarak ilk sayfada içindekiler kısmına yer verilmiştir. İkinci sayfada ise karakterleri tanıtan resimler ve açıklamaları verilmiştir. Daha sonra hikâye metnine geçilmiştir. Her sayfada metin ile uyumlu görsellere yer verilmiştir. Görseller canlı renkte ve dikkat

çekicidir. Hikâye metni uygun büyüklükte ve puntodadır. Sayfa numaraları kolaylıkla görülebilecek şekilde sağ(ön) sayfalarda tek sayılar, sol(arka) sayfalarda çift sayılar kullanılmıştır. Kitap sonu etkinliklerinde yazmak için bırakılan alanlar yeterli ve etkinlik sayfaları diğer sayfalardan farklı renktedir.

Harfler ve Punto

Y.E.E. Metin tip harfler kullanılmış olup yazı puntosu 14'tür. Başlıklar el yazısı ve koyu renkte yazılırken metin orta koyuluktadır.

O.R.I metin tip harfler kullanılmış olup yazı puntosu 16'dır. Başlıklar gölgeli ve renkli, vurgulanması gereken sözcükler büyük harflerle ve koyu renkte, metin ise orta koyuluktadır.

Satır Aralıkları ve Uzunlukları

Y.E.E. sayfaların kenar boşlukları en az 2 cm. ve satır aralıklarındaki boşluklar en az 1.15 satır olarak ayarlanmıştır. Paragraflar ve bölümler arasında uygun (1,5;2cm) boşluklar bırakılmıştır. Satır uzunlukları 13 veya 14 cm'dir.

O.R.I. sayfaların kenar boşlukları en az 2 cm. ve satır aralıklarındaki boşluklar en az 1.50 satır olarak ayarlanmıştır. Paragraflar ve bölümler arasında uygun (1,5;2cm) boşluklar bırakılmıştır. Satır uzunlukları ortalama 11 veya 12 cm'dir.

Görseller

Y.E.E. incelen eserdeki görsellere bakıldığında kullanılan görsellerin metin ile uyumlu olduğu söylenebilir fakat görseller metnin bütününden çok olaylardan alınan bir kesiti niteler şeklinde verilmiştir. Görseller metnin ya alt ya da üst kısmına yerleştirilirken bazı sayfalarda görsellere yer verilmemesi metin ve görsel bütünlüğünü etkilemekte ve okumayı zorlaştırmaktadır. Görsellerde farklı renklere yer verilmesine rağmen İngilizce kitaplarındaki kadar canlı ve estetik bir görüntü kalitesine ulaşamamıştır. İncelenen hikâyelerde görsellerin bazılarının hikâyenin üst kısmına yerleştirilirken bazılarının sayfanın altına konumlandırıldığı gözlemlenmiştir. Ancak, sayfanın alt kısmına yerleştirilen görsellerin okuyucu açısından olumsuz bir durum olduğu belirtilmiştir. Bu durumda, dil öğretiminde kullanılan nitelikli hikâye kitaplarında

görsel seçimi ve konumu konusunda dikkatli olunması gerektiği vurgulanmıştır. Genel olarak incelenen hikâyelerde bu şartlara uyulduğu ifade edilebilir.

O.R.I. Kullanılan görseller bir resimleyici tarafından metin ile uyumlu olarak çizilmiştir. Resimlerdeki nesne ve varlıklar sanatçının bakış açısı ile çizilmiştir. Görsellerde kullanılan renkler canlı ve dikkat çekicidir. Her sayfada görsellere yer verilmiştir. Kullanılan parlak renkler ve esnek çizgiler gerçeğe yakın resimler olarak tasarlanmıştır. Karşılıklı sayfalar görsel bütünlük oluşturacak şekilde tek bir kompozisyon olarak verilmiştir. Ayrıca görseller ve içinde kullanılan öğeler yüksek çözünürlükte ve kolay algılanabilecek büyüklüktedir. Resimler çocukların hayal gücünü ve yaratıcılıklarını harekete geçirecek niteliktedir. Resimler çocuğun düş ve düşünce serüvenine çıkmasını sağlayacak niteliktedir. Kitabın her sayfasında metinde yer alan olay özellik duygu durumu ve benzeri resimlere yansıtılarak özgün bir şekilde resmedilmiştir. Resimler, metne görsel dilin anlatım gücüyle yeni yorumlar katmaktadır. Fang (1996)'e göre resimli kitaplardaki illüstrasyonların amacı zevk vermek, dikkat çekmek, bir hikâyeyi güçlendirmek veya anlatmak, bir kavramı öğretmek ve çocuklarda takdir ve farkındalık geliştirmek. İllüstrasyonların resimli çocuk kitaplarında ve çocukların dil ve okuryazarlık gelişiminde oynadığı önemli rol göz önüne alındığında, öğretmenlerin, ders kitabı yazarlarının ve illüstratörlerin baskı, resim ve çocuk okuyucunun hassas etkileşimi yoluyla aktarılan bilgilere daha duyarlı olmaları zorunludur

Tablo 22. İçyapı özellikleri bakımından İngilizce ve Türkçe hikâye kitaplarının karşılaştırılması

BOYUT		AÇIKLAMA				
İç Özellikleri	Yapı	Y.E.E Kitapları	Çocuk	Hikâye	O.R.I Çocuk Hikâye Kitapları	
Konu -Tema		Misafirlik, arkadaş edinme, doğum günü ve parti planı.		Fırtına, yardımlaşma, fen bilgisi.	doğa olayları,	
Ana Düşünce		Yardımseverlik, mutluluk ve misafirperverlik, sevgi, saygı, doğayı sevmek,		Doğa olaylarını tanıma, doğayı sevmek, sorumluluk alma.		

	sorumluluk alma, dayanışma.	
Kahramanlar-Karakterler-Tip-Varlıklar	Aile üyeleri, arkadaşlar, saatçi, pastacı, market satış elemanı, garson gibi farklı kesimlerden kişilere yer verilmiştir.	Dede Grandpa, torunlar Ben ve Rosie, dedelerinin karavanı ve robot Clunk, arkadaşlar, hırsızlar, hayvanlar, gözlük gibi varlıklara da yer verilmiştir.
Eğitsel İletiler	Sevgi, saygı, hoşgörü, dürüstlük, çalışkanlık, doğruluk gibi değerler vardır.	Doğa sevgisi, doğaya ve doğa olaylarına karşı saygı, hazırlıklı olma, çalışkanlık, yardımseverlik gibi değerler vardır.
Kurgu –Olay Örgüsü	Kurgusu giriş gelişme ve sonuç şeklinde basit olarak ele alınmıştır. Olay örgüsü düz çizgi şeklinde gelişmektedir.	Neden sonuç ilişkisi vardır. Kişi ve doğa çatışması, olay kurgusu, çocuğun okuma isteğini canlı tutacak özelliktedir. Çatışmalardaki merak ögesi, okuma ilgi ve isteği uyandırabilecek niteliktedir.
Mekân-Çevre-Ortam	Park, pastane ev, evin salonu, dışarıda yeşil bir çay bahçesi, okul, saatçi	Açık alan dağ, şehir, okul, ev, bahçe, kutuplar, nehir, ağaç ev, sınıf, yol, köprü gibi mekânlara yer verilmiştir.
Zaman	Zaman nesnel ve somut olarak anında aktararak ilerlemiştir. Geriye gitmelere rastlanmamıştır.	Nesnel zaman akışı görülmüştür. Olaylar ileriye dönük, oluş sırası ile öncelik sonralık gözetilerek aktarılmıştır.
Okuma Kolaylığı	Kitap boyutu Yeterli satır aralıkları	Kitap boyutu, şekli Sayfa düzenlemesi Kalın ve büyük puntolu harfler.

		Metin uzunluklarının kısa olması Diyaloglar Metin ve görsel uyumu	Resimlerin yer alması, Cümlelerin ve paragrafların kısa olması Satır aralıklarında yeterli boşlukların bulunması
Kitap	Sonu	A. Bulalım.	1.Put a thick or cross in the box.
Etkinlikleri		B. Metne Uygun Kelimeyi işaretleyelim.	2.match
		C. Metne göre sıralayalım.	3. Circle the correct words.
		D. Soru yazalım.	4.Look at the pictures on page
		E. Eşleştirelim.	5. Answer the questions.
		F. Eşleştirelim.	6. Talk, Do you like picnics? Talk to a friend.
			7. write the words.
			8.Complete the sentences.
			9. Look at the pictures on page And say yes or no.
			10. Order the events.
			11.Circle the mistakes and then write the correct words.
			12. Choose and write the correct words.
			13.Who says this? Write correct names.
			14.Draw a place and answer the questions.
			18.Tell-Talk a friend about your
Dil ve Anlatım		Diyaloglar Neden-sonuç cümlesi İsim ve sıfat tamlamaları Açık ve anlaşılır cümleler. Noktalama işaret ve yazım kurallarına uyum Sade, açık ve anlaşılır bir dil	Ortalama 7 veya 8 kelimedenden oluşan cümle uzunlukları Diyaloglar Beş duyu organına hitap eden canlı bir anlatım Açık ve anlaşılır cümleler

		Noktalama işaret ve yazım kurallarına uyum Sade, açık ve anlaşılır bir dil
Söz varlığı	İsim, sıfat, fiil, zarf, bağlaç, edat, deyim ve kalıplaşmış ifade	İsim, sıfat, zamir, zarf ve bağlaçlar, kalıplaşmış ifade
Cümle yapısı ve paragraf	Olumlu, olumsuz, ünlem ve soru, fiil, kurallı ve basit cümleler görülmektedir. Paragraflar ortalama 3 veya 5 cümlelerden oluşmaktadır.	Olumlu, olumsuz, soru ve ünlem cümlesi olarak yer alırken, kurallı ve devrik, fiil, basit cümleler çoğunluktadır. Paragraflar ortalama 5 veya 6 cümlelerden oluşmaktadır.
Edebi sanatlar	Deyim ve kalıplaşmış ifade	Kişileştirme, kalıp ifade

Tablo. 22 incelendiğinde konu olarak Y.E.E. hikâye kitaplarının konu olarak misafirlik, arkadaş edinme, günlük tutma, doğum günü ve tatil planı gibi konuların işlendiği görülmektedir. Metinlerde ele alınan konular günlük hayat ile ilgili ve okurun seviyesine uygundur. Tema, çocuğa insana, yaşama, doğaya özgü durumları yansıtmaktadır.

O.R.I. İngilizce hikâye kitaplarına bakıldığında yeni gözlük, ağaç ev, ince buzun üzerinde, büyük bir şehirde geçen olaylar, fırtına gibi durumlar konu olarak ele alınmıştır. Metinlerde ele alınan konular günlük hayat ile ilgili ve okurun seviyesine uygundur. Kitaplardaki olaylar okurun gülmesi, heyecanlanması ve düş kurmasına olanak sağlamaktadır. Tema çocuğun gülerken, düşünerek, eğlenerek yaşantı kazanmasına olanak sağlamaktadır. Bununla birlikte Fırtına ve İnce Buz üzerinde isimli kitapların konusuna bakıldığında çocuğun merak ve keşfetme duygusunun gelişmesini sağlayacak, yaratıcılığına katkıda bulunacak, bilimsel okuryazarlığını geliştirecek yeni ve farklı konulara yer verildiği görülmüştür.

Ana Düşünce

Y.E.E. Hikâye kitaplarındaki konular ile bağlantılı olarak karşımıza çıkan ana düşünceler yardımseverlik, mutluluk ve misafirperverlik, sevgi, saygı, doğayı sevmek,

sorumluluk alma, farklı ülke ve milletlerden arkadaşla sahip olmanın o ülkenin dili, kültürü ve yaşam tarzı hakkında bilgi edilebileceğini gösterme, dayanışma duyguları yoğun olarak işlenmiştir.

O.R.I Hikâye kitaplarında ise doğa ve hayvan sevgisi, arkadaşlık ilişkileri, sorumluluk alma gibi değerler görülmektedir.

Kahramanlar-Karakterler-Tip-Varlıklar

Y.E.E Hikâye metinlerinde okurun ve çocuğun günlük hayatta yakın çevresinde bulunabilecek kahramanlar ve karakterler ele alınmıştır. Aile üyeleri, arkadaşlar, okul öğretmenleri, market satış elemanı, spor salonu ve kütüphane görevlileri, restoranda garson gibi farklı kesimlerden kişilere yer verilmiştir. Yazar, karakterleri farklı anlatım teknikleri ile düz anlatımla, diyalogların içinde, kendi düşüncesi ile olayların içinde okuyucuya tanıtıyor.

O.R.I. Hikâye kitaplarının tamamında esas karakterler dede, torunlar Ben ve Rosie ile birlikte dedenin karavanı ile robotu farklı maceralara atılmaktadırlar. Fakat her bir kitapta bu maceralara ortak olan farklı arkadaşlar ve varlıklar da mevcuttur. Bazen bunlar kutup ayıları, kedi, sincap, kuş, böcek gibi bir hayvan olabilirken bazen de bir doğa olayı fırtına vb. olarak karşımıza çıkmaktadır. Yazar anlatıda sıra dışı karakterler de işlemiştir. Hikâyelerde kahramanlar hayvanlardan ya da insan dışı diğer varlıklardan oluşturulmuştur.

Eğitsel İletiler

Y.E.E. İletilerin çocuğun duygu ve düşünce evrenine uygun niteliklere sahip olduğu görülmüştür. Kitapta sevgi, saygı, hoşgörü, dürüstlük, çalışkanlık, doğruluk gibi evrensel ve ahlaki değerlere yer verilmiştir.

O.R.I. İletilerin çocuğun duygu ve düşünce evrenine uygun niteliklere sahip olduğu görülmüştür. Kitapta sevgi, saygı, hoşgörü, dürüstlük, çalışkanlık, doğruluk gibi evrensel ve ahlaki değerlere yer verilmiştir.

Kurgu –Olay Örgüsü

Y.E.E. Kurgu, neden-sonuç ilişkilerine dayansa da, olayların ve olguların okuyucu tarafından kolaylıkla tahmin edilemez olması önemlidir. Aksi takdirde, okuyucunun merak duygusu azalabilir ve esere olan ilgisi azalabilir. Bu nedenle, kurgunun ilgi çekici ve merak uyandırıcı olması gerekmektedir.

İncelenen eserlerden Doğum Günü adlı hikâyenin okuyucuda merak ve ilgi uyandırdığı söylenebilirken diğerleri için aynı şey söz konusu olmayabilir. Aynı şekilde, okuyucuların olayların mantıklı ve inandırıcı olduğunu düşünmeleri için kurguda abartıdan kaçınılmalıdır. Bu dengeyi korumak, etkili bir kurgunun temelidir. Hikâyelerde geçen olaylar günlük hayattan, okurun veya çocuğun yakın çevresinden seçilmiştir.

O.R.I. Hikâyede geçen olaylar kurgu sayesinde okurda heyecan ve merak oluşturacak şekilde kurgulanmıştır. Hikâyede karakterler farklı maceralara atılmaktadırlar. Olaylarda geçen çatışmalar okurun anlama ve anlamlandırma seviyesine uygundur. Metnin kurgusu yalın bir anlatım çizgisi ile oluşturulmuştur. Çatışmalar okurun sevgi ve özgürlük gereksinimlerine uygundur. Hikâyede geçen olaylar abartı duygulardan uzaktır. Genel itibariyle İngilizce hikâye kitaplarında işlenen olaylar neden sonuç ilişkisi mantıklı bir örgü içinde gelişmiş, kitapta sıralanan olaylar ve düşünceler birbiriyle tutarlı, kitapta sıralanan olaylar veya düşünceler akıcı bir dille işlenmiştir.

Mekân-Çevre-Ortam

Y.E.E. kitaplarında geçen çevre ve mekânlar okurun seviyesine uygun olup günlük hayatta karşılığı olan ortamlardır.

O.R.I. incelenen hikâyelerde olaylar farklı çevre ve ortamlarda gerçekleşmiştir. Tercih edilen mekânlar daha somut ve günlük hayatta karşılaşılabilecek nitelikteyken bazı hikâyelerde robot kahramanın uzaya, deniz altına, dağlara gitmesi gibi okuyucuda hayal gücünü harekete geçiren niteliktedir.

Zaman

Y.E.E. Kitapta işlenen zaman doğrusal ilerliyor, çocuğun kronolojik zaman algısına dün, bugün, yarın sıralamasına uygundur. O.R.I Kitapta işlenen zaman doğrusal ilerliyor, çocuğun kronolojik zaman algısına uygundur.

Okuma Kolaylığı

Y.E.E. Hikâye kitaplarında okuma kolaylığı sağlayan niteliklerin kitap boyutu ve şekli, resimler ve diyalogların kullanılması, sol marjda yeterli boşlukların olması gibi özellikler söylenebilir.

O.R.I. İngilizce hikâye kitaplarında okuma kolaylığı sağlayan nitelikler şu şekildedir: Kâğıt dayanıklı, göz sağlığı açısından uygundur. Kapağın görsel etkisi, çocuğun okuma ve izleme etkisini artırmaktadır. Cilt dağılma ve kopma olmayacak şekilde hazırlanmıştır. Sayfa düzenindeki öğelerin (resim, fotoğraf, yazı, rakam vd.) birbiriyle uyumu estetik bir etki sağlamaktadır. Ayrıca sayfa kenarlarındaki boşluklar izleme-okuma rahatlığı sağlamaktadır.

Kitap Sonu Etkinlikleri

Y.E.E Hikâye kitaplarında okuduğunu anlamaya yönelik ve kısa cevaplar gerektiren veya doğru yanlış işaretleme gibi bilişsel düzeyde çoğunlukla hatırlama düzeyinde etkinliklere yer verilmiştir.

O.R.I. İncelen hikâye kitabı etkinliklerine bakıldığında etkinliklerin her sayfa için ayrı düzenlendiğinin ve farklı türde aktivitelere yer verildiği görülmektedir. Ayrıca etkinlikler alanına uzman tarafından düzenlenmiş olup İngilizce öğrenen bireyler için içerik ve dil öğrenme (CLIL) yaklaşıma yönelik hazırlanmıştır. Etkinlikler içerisinde temel dil becerilerine yönelik okuma, yazma, konuşmaya yönelik etkinliklere verilirken dinleme becerisine yönelik aktivitelere rastlanmamıştır. Fakat hikâye metninin dinleme becerisine yönelik olarak kitabın sesli versiyonu bulunmaktadır.

Dil ve Anlatım

Y.E.E. Hikâye kitaplarında yalın ve basit bir anlatım göze çarpmaktadır. Kelimeler basit ve somut anlamda daha çok kullanılırken basit düzeyde deyim ve kalıp

ifadelere yer verildiği görülmüştür. Cümleler de basit düzeyde anlamına göre olup olumlu, olumsuz ve soru cümlesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Çoğunlukla cümleler kurallı olup zaman bakımından geniş ve şimdiki zamana göre çekimlenmişlerdir.

O.R.I. Yazar kitapta öyküleyici anlatımın yanında betimleme, karşılaştırma gibi farklı anlatım tekniklerinden yararlanmıştır. Anlatımda kullanılan betimlemeler metinde işlenen olayın ve durumun zihinde canlanmasına katkıda bulunur.

Söz Varlığı

Y.E.E. İncelenen hikâyelerdeki dil seçiminin yeni bir dil öğrenen bireylere hitap ettiği ve Türk dilinde sıkça kullanılan kelimelerin tercih edildiği görülmüş ve bu doğrultuda, isimler, fiiller, sıfatlar, zarflar, edatlar, bağlaçlar seçiminde kelime hazinelerini artırıcı ve geliştirici bir etki sağladığı tespit edilmiş. Bu durum, dil öğrenme sürecinde önemli bir katkı sağlayabilir. Türkçe hikâye kitaplarında yazar çocukların gelişim düzeyine uygun, günlük hayatta sık kullanılan açık ve anlaşılır sözcükler kullanmıştır.

O.R.I. de ise yazar çocukların gelişim düzeyine uygun, günlük hayatta sık kullanılan açık ve anlaşılır sözcükler kullanmıştır.

Cümle Yapısı ve Paragraf

Y.E.E. hikâye kitaplarında cümleler genellikle 7 veya 8 kelimeden oluşmaktadır. Cümleler anlamına göre olumlu, olumsuz ve soru cümlesi olarak karşımıza çıkarken yüklemine yerine göre çoğunlukla kurallı ve yapısına göre ise basit cümlelerden oluşmaktadır. Bununla birlikte bileşik ve sıralı cümlelere az da olsa yer verildiği görülmüştür. Paragraflar ise çoğunlukla 6 veya 7 cümle uzunluklarındadır.

O.R.I hikâye kitaplarında ise cümleler ortalama 5 veya 6 kelimeden oluşmaktadır. Cümleler anlamına göre olumlu, olumsuz ve soru cümlesi olarak karşımıza çıkarken yüklemine türüne göre isim ve fiil cümlelerine rastlanmaktadır. Bununla birlikte az da olsa edat ve zarflara dikkat çekmek için devrik cümle (inverted sentence) kullanıldığı görülmüştür.

Edebi Sanatlar

Y.E.E kitaplarında abartılı bir anlatımdan kaçınılırken cümleler basit düzeyde ve kelimeler daha çok gerçek anlamda kullanılmıştır. Hikâyede geçen metinlere bakıldığında sözcüklerin günlük hayatta karşılaşılabilecek temel düzeyde ve basit olduğunu, kısa cümlelerin yer aldığını “*sağ ol, teşekkür ederim, afiyet olsun*” gibi kalıp ifadelerin kullanıldığını görüyoruz. Bir kitapta ise ad aktarmasına rastlanırken incelenen diğer hikâyelerin metinlerinde mecaz anlam, atasözü, benzetme vb. edebî sanat kullanılmamış olup deyim ve kalıplaşmış ifade olarak “*teşekkür ederim, rica ederim, hoş bulduk*” gibi deyimlere verildiği görülmüştür.

O.R.I hikâye kitaplarında ise kelimeler daha çok somut ve gerçek anlamda kullanılırken mecaz anlamlı sözcüklere ise cümle içerisinde büyük harflerle yer verilmiştir. Robot Clunk’ın kendini fantastic hissetmesi anlatıma abartı katmaktadır. Robot Clunck ‘ın konuşması gibi durumlar için kişileştirme sanatından faydalandığı söylenebilir. Hikâye metnine bakıldığında benzetme olarak Clunk isimli robotun kişileştirildiği, ihtiyaç anında süper kahraman gibi yardımcı olduğu görülmektedir. Onun haricinde mecaz anlam, abartma, ironi gibi söz sanatlarına rastlanmamıştır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Sonuç

Bu araştırmada; Yabancı Dil Olarak Türkçe ve İngilizce A1 ve A2 seviyesi Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâyeleri Dizisi 5 hikâye kitabı ile Oxford Read and Imagine serisinden 5 çocuk hikâye kitabı dış yapı ve içyapı özellikleri açısından incelenmiştir. Yapılan inceleme sonunda hikâye kitaplarının dış yapı ve içyapı özellikleri ile ilgili şu sonuçlara ulaşılmıştır. Birinci alt problem olan dış yapı özelliklerine ilişkin sonuçlara bakıldığında, her iki dildeki çocuk kitapları:

Şekil ve büyüklük bakımından alan yazında yapılan çalışmalara bakıldığında çocuk kitaplarının boyut olarak çeşitli yaş gruplarında değişkenlik gösterdiği belirtilse de çocuklar için genel olarak uygun olan 16 x 23 cm boyutundaki kitaplardır. Bu bakımdan incelenen her iki dildeki hikâye kitapları dikdörtgen şekilde olmaları bakımından benzerlik gösterirken büyüklükleri bakımından farklı özellikler taşımaktadırlar. Kitap kapağında, resmin dışında yazı olarak kitabın adı, yazarın adı veya yayınevinin adı verilmelidir. Bu bakımdan incelenen kitaplarda kitapların adı, yayınevi ve seviyelerinin belirtilmesi sebebiyle literatüre uygun özellikler taşıdığı söylenebilir.

Kitabın ciltlenmesi konusunda ise Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâye Kitaplarının sayfaları zımba ile birleştirilirken, Oxford Read and Imagine hikâye kitaplarının sayfaları iplik dikiş ile birleştirildiği görülmüştür. Daha dayanıklı olduğu için kitap ciltlemesinde formalama yöntemi, telle değil, iplikle (dikişli) tutturulması açısından yararlı olacağı düşünülmektedir.

Kâğıt cinsi bakımından İngilizce hikâye kitabında yarı mat kuşe kâğıt tercih edilirken Türkçe hikâye kitaplarında ise birinci hamur, mat ve beyaz kâğıt kullanıldığı görülmüştür. Kuşe kâğıt üzerinde görsellerin daha renkli ve canlı bir görünüm sağladığı görülmüştür. Beyaz kâğıt okuyucunun gözünü yormakta, okumayı zorlaştırmaktadır. Türkçe kitaplarda düşük gramajlı kâğıt kullanıldığı için resimler kâğıdın arkasından görülmektedir. Bu durum okuma açısından olumsuz bir özellik olarak değerlendirilebilir.

Sayfa düzenlemesi bakımından incelenen Türkçe hikâye kitaplarında çoğunlukla resim metin ilişkisi ve satır boşluklarına dikkat edilirken satır aralıklarının az olduğu ve paragrafların tam sayfayı kapladığı ve dolayısıyla okuru yoran bir durum olduğundan söz edilebilir. İngilizce hikâye kitabında ise görsel ve metin uyumunun daha farklı düzenlenmesi, yer yer konuşma baloncuklarına yer verilmesi, yeterli satır aralıkları ve boşluklarının kullanılması bakımından A1 ve A2 seviyesindeki öğrenciler için uygun olduğu söylenebilir.

Harfler ve punto bakımından ise Türkçe hikâye kitabında 14 punto büyüklüğünde metin türü yazı tipi tercih edilirken, İngilizce hikâye kitaplarında 16 punto ve metin türü yazı tipi tercih edilmiştir.

Satır uzunlukları ve aralıkları bakımından karşılaştırılan iki dildeki hikâye kitaplarının çoğunlukla 1.50 ve 2 cm satır aralıkları ve ortalama 11-14 cm satır uzunluklarına sahip olduğu görülmüştür. Karşılaştırılan her iki kitap ortalama 11-14 cm satır uzunlukları ile okura kolaylık sağlarken Türkçe hikâye kitaplarında çoğunlukla 1.50cm satır aralığı kullanılırken İngilizce hikâye kitaplarında 2 cm satır aralıkları kullanılmıştır.

Görseller bakımından incelenen İngilizce hikâye kitaplarında daha canlı renklerin kullanılması, resimlerin eğlenceli, neşeli ve çizimlerin daha net olması ile çözünürlüğün yüksek olması, metin ve resim ilişkisine uyumlu olması A1 ve A2seviyesi öğrenciler için motive edici nitelikte olduğu söylenebilir. Bununla birlikte Türkçe hikâye kitapları resim ve metin ilişkisi bakımından her ne kadar uyumlu olsa da düşük çözünürlükteki görseller de hikâye kitabında yer almaktadır. Özellikle bazı sayfalarda görsellerin yer almaması A1 ve A2 seviyesi öğrencileri için okuma kolaylığını güçleştiren bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

İkinci alt problem olan hikâye kitaplarının içyapı özellikleri bakımından değerlendirilmesinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Konu ve tema olarak her iki kitap serisinin çocuğa göre uygun olarak değerlendirilen doğa ve hayvan sevgisi, akraba ve aile ilişkileri, sorumluluk alma ve görev paylaşımı, macera gibi konu ve temalara yer vermesi açısından benzerlik taşıdığı görülmektedir.

Ana düşünce bakımından incelen kitaplar işledikleri sevgi, saygı, doğa, yardımlaşma gibi değerleri işlemeleri bakımından benzerlik göstermektedir.

Kahramanlar, karakterler ve varlıklar bakımından incelenen her iki dildeki çocuk hikâye kitapları günlük hayattan çeşitli karakterleri kapsarken İngilizce çocuk hikâye kitapları kamyonet ve robot gibi farklı varlıkları da barındırmaktadır. Bununla birlikte her iki dildeki kitaplar sahip oldukları karakter örnekleri iyiliği ve doğruluğu temsil etmesi, örnek kişilik özellikleri taşımaları bakımından benzer özellikler taşımaktadır. Bu açıdan da her iki dilde hazırlanan çocuk hikâye kitaplarının gerçek hayatta çocuğun karşılaşabileceği birey örneklerini barındırması sebebiyle hikâyelerde bu karakterlerin yer almasının faydalı olduğu söylenebilir.

Eğitsel iletiler bakımından her iki dildeki çocuk hikâye kitaplarının görev paylaşımı, sorumluluk alma, doğayı ve çevreyi koruma gibi benzer değerleri işlediği görülmüştür.

Kurgu ve olay örgüsü bakımından İngilizce hikâye kitaplarında kahramanların farklı maceralara atılması, tek düze bir anlatımdan ziyade olayların çocuğun merak ve keşif duygusunu canlandıracak nitelikte kurgulanması olumlu bir özellik olarak değerlendirilebilir. Bununla birlikte Türkçe hikâye kitaplarında olaylar tahmin edilebilir seviyede düzenlenmiş, kurguda merak uyandıracak nitelikte durumlara yer verilmediği gözlemlenmiştir.

Mekân, çevre ve ortam, her iki dildeki çocuk hikâye kitaplarında olayların geçtiği çevre açısından incelendiğinde, çevrenin, kahramanın yaşadığı toplumsal ve kültürel ortamın gerçekçi olarak yansıtılmasında ve iletinin aktarılmasında temel bir öge olarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Zaman bakımından her iki dildeki çocuk hikâye kitaplarında zamanın nesnel ve ileriye doğru aktığını, hikâyelerde yer alan diyaloglar sayesinde bazı olayların oluş esnasında aktarıldığı görülmüştür.

Okuma kolaylığı bakımından incelenen Türkçe hikâye kitaplarının tek bir, İngilizce hikâye kitaplarının da aynı şekilde tek bir yayınevinden yayımlaması ve İngilizce seride eserlerin resimlerinin aynı sanatçı tarafından yapılmış olması, eserlerin

tasarım ve resim bütünlüğü ve tutarlılığını sağlamıştır. Serideki kitapların kapak tasarımları ve iç illüstrasyonları benzer hatlara sahip olup eserlerin birbirinin devamı olduğunu göstermektedir. Ayrıca kitap boyutlarının incelenen tüm kitaplar için aynı olması, çocukların kitap rafları oluşturmalarına ve kitapları düzenlemesine yardımcı olması açısından olumlu bir özellik olarak değerlendirilebilir.

Çifci'nin (1998) çalışmasında belirttiği gibi, dil beceri alanlarının (okuma, yazma, dinleme ve konuşma) bir bütünlük taşıdığı eskiden beri kabul gören bir ilkedir. Bu açıdan kitap sonu etkinlikleri incelenen Türkçe hikâye kitaplarında okuduğunu anlama, kelime yapbozu, cümle kurma, eşleştirme, sıralama, soru yazma, tamamlama, işaretleme, doğru-yanlış gibi okuma ve yazma becerisi etkinliklerine yer verilirken Oxford Read and Imagine serisi İngilizce hikâye kitaplarında dört temel dil becerisini -yazma, okuma, dinleme, konuşma- geliştirmeyi hedefleyen etkinliklerin yer aldığı görülmüştür.

Dil ve Anlatım bakımından incelen her iki dilde çocuk hikâye kitaplarında yalın bir anlatım, kısa cümleler ve diyaloglara yer verildiği görülmüştür. Araştırmaya dâhil edilen kitapların oldukça sade ve akıcı bir üslupla yazıldığı, çoğunun düzenli cümle yapısı kullandığı görülmüştür. A1 ve A2 seviyesindeki yabancı dil öğrenenlerin dilin yapısına ilişkin teorik bilgileri yeni edinmeye başladıkları göz önüne alındığında, hikâye metinlerinin dil bilgisi kurallarına göre yazılması olumlu bir sonuç olarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda söz varlığı açısından ele alınan hikâye kitaplarında farklı türde kelime gruplarından yararlanıldığı görülmüştür. Her iki dildeki hikâye kitaplarında kalıp sözlere ve deyimlere yer verilirken atasözü kullanımına rastlanmamıştır.

Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce A1 ve A2 seviyesi çocuk hikâye kitapları içyapı ve dış yapı unsurları bakımından incelenmiştir. Genel olarak incelenen eserlerin ilgili yaş grubu ve seviyedeki çocuklara uygun olduğu tespit edilmiştir.

Tartışma

Özgider'in (2010) Türkiye ve İngiltere'de çok satılan çocuk kitaplarının biçimsel ve içerik özellikleri açısından karşılaştırılmasını yaptığı çalışmasında sonuç

olarak iki farklı kültürün çocuk kitaplarındaki iç yapı ve dış yapı özelliklerinin benzer nitelikte olduğu sonucuna varılmıştır. Bu çalışmada incelenen hikâye kitaplarının iç ve dış yapı özellikleri bakımından çoğunlukla benzer özellikler taşıdığı olduğu görülmüştür.

Gün (2017) benzer bir çalışmada A1-A2 düzeyindeki Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi Hikâye Seti bünyesindeki 12 hikâye kitabının alıştırma tiplerini, hedef kelimelerini, görsellerini, mizanpajını, kültür aktarımını vb. incelemiş ve hedef kelime listelerinin, alıştırma hikâyelerin temel seviyede Türkçe öğrenen kişilerin ihtiyaçlarına göre dizayn edildiği sonucuna ulaşmıştır. Bu bakımdan çalışmada incelenen kitapların, görsellerin geliştirilmesi ve kitap sonu etkinlikleri bakımından Gün'ün (2017) çalışması ile benzerlik taşımaktadır.

Akay (2019) benzer bir çalışmada Yunus Emre Enstitüsü Çocuk Hikâyeleri Dizisi'ni belirlenen 8 farklı kategoride incelemiş ve sonucunda, hikâye kitaplarının Türkçenin söz varlığına, kültür aktarım rolüne, bireyin dil becerilerini destekleyecek etkinliklerle tasarlandığını tespit etmiştir. Benzer şekilde Yunus Emre Enstitüsü çocuk hikâye kitabı serisinden eserlerin incelendiği bu çalışmada sahip olduğu söz varlığı ve okurun dil becerilerini geliştirebilecek nitelikte kitap sonu etkinlikleri bakımından Akay'ın (2019) çalışmasıyla benzer özellikler taşıdığı görülmektedir.

Başar (2020) mülteci çocuklar için hazırlanan Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi C1 seviyesindeki beş hikâye kitabını çocuk kitapları değerlendirme ölçütleri çerçevesinde incelemiş ve hikâye kitaplarının; tasarım özellikleri ve resimler, konu ve kurgu, eğitsel ilkeler, dil ve anlatım ile yabancı dil öğretim ilkeleri bağlamında kısmen yeterli olduğu sonucuna varmıştır. Bu çalışmada incelenen Türkçe ve İngilizce hikâye kitapları tasarım özellikleri bakımından farklılık gösterirken konu ve tema, eğitsel iletiler bakımından benzer sonuçlar taşımaktadır.

Bilgin (2020), “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Hikâye Kitaplarının Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi” adlı çalışmada söz varlığı unsurları ve kelime sıklığı açısından hikâye kitaplarını incelemiştir. Toplam sözcük sayısı bakımından; temel seviye olan A1 seviyesi hikâye kitaplarının, A2 seviyesi

hikâye kitaplarından daha zengin olduğu belirlenmiştir. Benzer şekilde bu çalışmada ise A1 ve A2 seviyesi Türkçe hikâye kitaplarının sözcük sayısı bakımından İngilizce hikâye kitaplarına göre daha çok sözcüğe sahip olduğu görülmüştür.

Göçen ve Aydın (2021) benzer bir çalışmada Yunus Emre Enstitüsü'nün yabancılar için hazırlanmış A1-A2 seviyesindeki 14 okuma kitabını sahip oldukları kelime grupları bakımından incelemiştir. Çalışmanın sonucunda temel sözcüklerin daha fazla kullanıldığı ve az da olsa ikilemelerin ve deyimlerin yer aldığı tespit edilmiştir. Ancak incelenen metinlerde atasözlerinin hiç kullanılmadığı görülmüştür. Yunus Emre Enstitüsü çocuk hikâyeleri serisinden eserlerin incelendiği bu çalışmada da benzer şekilde deyim ve ikilemlere yer verilirken atasözlerine rastlanılmamıştır. İngilizce hikâye kitaplarında ise günlük kalıp ifadelerle yer verilirken atasözü ve deyimlere yer verilmediği görülmüştür.

Çalışmada karşılaştırmalı olarak incelenen Yabancı dil olarak Türkçe ve İngilizce A1-A2 seviyesi hikâye kitaplarının biçim ve içerik açısından bazı benzerlik ve farklılıklar taşıdıkları görülmektedir. İncelenen çocuk hikâye kitapları dış yapı özellikleri bakımından şekil ve büyüklük, kapak ve ciltleme, kâğıt cinsi, sayfa düzenlemesi, harfler, punto ile görseller bakımından farklılık gösterirken; satır aralıkları ve uzunlukları bakımından benzerlik göstermektedir. İçyapı özelliklerinden konu, tema, ana düşünce, eğitsel iletiler bakımından her iki kitap ele aldığı duygu ve değerler bakımından çocuğa yönelik ilkesine uyduğu ve bu bağlamda benzerlik gösterdiği görülmüştür. Kahramanlar, karakterler ve varlıklar bakımından ele alınan kitaplarda gerçek hayattan farklı kişi ve karakter örneklerine yer verilirken İngilizce hikâye kitaplarında cansız varlık olan robot, karavan, hayvanlar ve gözlük gibi nesneler A1 ve A2 seviyesi öğrenciler için daha dikkat çekici ve ilgi uyandırıcı niteliktedir. Zamanın nesnel ve olayların ileriye akış içerisinde olması bakımından her iki kitabın benzer özelliklere sahip olduğu görülmüştür. Hikâyelerde geçen mekân, çevre ve ortamlar söz konusu olduğunda ise her iki kitapta da okurun hayal gücünü geliştirebilecek gerek soyut gerek ise somut ortam ve mekân çeşitliliğinin sağlandığı görülmüştür. Bununla birlikte her iki kitap boyutları, görselleri, satır aralık ve uzunlukları bakımından okuma kolaylığı sağlayan unsurlara sahiptir. Hikâye kitaplarının dil ve anlatım özellikleri bakımından sahip oldukları söz varlıkları, basit

cümle yapıları ve deyimler gibi kalıp ifadeleri kapsamaları konusunda benzerlik taşıdıkları görülmüştür.

ÖNERİLER

Çalışmada incelenen kitapların sonuçlarından yola çıkarak dış yapı özellikleri ile ilgili öneriler aşağıdaki gibidir:

- Hikâye kitaplarının ciltlenmesinde dağılmaya, kopmaya ve ıslanmaya karşı dayanıklı ciltlemelerin yapılması fayda sağlayabilir.
- Kâğıt cinsi bakımından okuma kolaylığı sağlayabilecek nitelikte yazıları arkaya yansıtmayacak kalitede kâğıt türleri tercih edilebilir.
- Kitap kapakları ve kullanılan görseller açısından hikâye kitaplarının yüksek çözünürlüğe sahip, A1 ve A2 seviyesine uygun nitelikte ve dikkat çekici özellikte olması faydalı olabilir.

İçyapı özellikleri bakımından öneriler:

- İncelenen hikâye kitaplarında kültürel aktarımı sağlaması açısından atasözü kullanımına yer verilmesi düşünülebilir.
- Yabancılar için Türkçe öğretiminde kullanılacak hikâye kitapları farklı dil seviyeleri için yazılabilir.
- Yabancılar için Türkçe öğretiminde kullanılacak hikâye kitaplarında etkileşimli etkinliklere yer verilebilir.
- Araştırma iç veya dış yapı özelliklerinden sadece bir özellik seçilerek bu özellik ile ilgili çalışmalar yürütülebilir.
- Farklı dil ve seviyelerde çocuk hikâye kitapları incelenebilir.

- Çocuk hikâye kitap yazarları oluşturacakları eserleri; İngilizce hikâye kitaplarında olduğu gibi illüstratör ve etkinlik yazarı ile eş güdümlü bir çalışma yürüterek hazırlayabilir.

KAYNAKÇA

- A, Nazmi., & Topçu, D. (2021). Sosyal medya, dil ve edebiyat. *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 5-26.
- Akay, A. A. K. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının incelenmesi: Yunus Emre Enstitüsü çocuk hikâyeleri dizisi (2019) A1-A2. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 4(1), 31-55.
- Aksan, D. (2006). *Türkçenin Sözvarlığı*. Ankara: Engin.
- Alivand, S. (2016). Children literature and translation: Purpose paradigm as a case in point. *Translation Journal*. Retrieved from <https://translationjournal.net/April-2016/children-literature-and-translation-purpose-paradigm-as-a-case-in-point.html>.
- Anşın, S. (2006). Çocuklarda yabancı dil öğretimi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (6), 9-20.
- Arıcı, A. F. (2011). *Kuramdan Uygulamaya Çocuk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Arıkan, Y. & Samur, A. (2020). Behiç AK'ın çocuk kitaplarının çocuk edebiyatının temel öğeleri bakımından incelenmesi. *Çocuk Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 3(2), 181-202.
- Arslan, A., & Coşkun, A. (2012). Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı: Türkiye ve Dünyada Neler Oluyor?. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (12)1-19.

- Aydin, İ. & Uzun, M. (2020). Çocuk kitaplarının taşınması gereken özellikler: Cemil Kavukçu'nun Bir Öykü Yazalım Mı? Ve Masal Anlatma Oyunu adlı eserlerine eleştirel bir bakış. *Rumeli'de Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (Ö7), 315-340.
- Başar, U. & İnal, e. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi c1 düzeyi hikâye setinin çeşitli ölçütler açısından incelenmesi. *Sosyal bilimler araştırmaları dergisi*, (1/1), 77-92.
- Batur, Z., & Yücel, Z. (2012). Ahmet Efe'nin Çocuk Hikâyelerinde Değer Eğitimi Ve Hikâyelerin Türkçe Eğitimine Katkısı. *Electronic Turkish Studies*, 7(4).
- Bilgin, B. (2020). Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının söz varlığı açısından değerlendirilmesi: Yunus Emre Enstitüsü çocuk hikâyeleri dizisi örneği (A1-A2). *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tokat*.
- Burcu, S. E. L. & Sözer, M. A. (2021). Sosyal bilgiler dersinde zamana ilişkin becerilerin öğretimine dair kuramsal bir bakış. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Büyükikiz, K., & Hasırcı, S. (2013). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde sözcük öğretimi üzerine bir değerlendirme/An evaluation of vocabulary teaching on Turkish teaching as a foreign language. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(21), 145-155.
- Chen, M. L. (2014). Teaching English as a foreign language through literature. *Theory & Practice in Language Studies*, 4(2).
- Çiftçi, M. (1998). Türkçe Öğretiminde Temel İlke ve Kavramlar, *AKU Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 1.

Çocuk, Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi. (2021). *Çocuk, Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 4(2), 11-12.

Çolaklar, H. (2019). Bartın il halk kütüphanesindeki okul öncesi dönem çocuk kitaplarının dış yapı ölçütleri: yazım, dil, biçim ve içerik özelliklerine göre değerlendirilmesi. *Bilgi Yönetimi*, 2(2), 145-168.

Darga, H., Öztürk, F. Z., & Öztürk, T. (2021). Okul öncesi hikâye kitaplarının çocukların gelişim alanlarına uygunluklarının incelenmesi. *Ulusal Eğitim Akademisi Dergisi*, 5(1), 22-48.

Demir, C. (2016). Türkçe eğitim-öğretim programları ve kişisel söz varlığı. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(210), 141-161.

Demiryürek, M. (2013). Kurgusal metinlerde ikinci kişili anlatıcı ve bakış açısı. *FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, (2), 119-139.

Eğribel, N.(2013). *İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerine Yönelik Çocuk Hikâye Kitaplarında Görsel Düzen Ve Tipografi*. Ondokuzmayıs Üniversitesi.

Fang, Z. (1996). Illustrations, text, and the child reader: What are pictures in children's storybooks for? *Reading Horizons: A Journal of Literacy and Language Arts*, 37(2). Retrieved from https://scholarworks.wmich.edu/reading_horizons/vol37/iss2/3.

Göçen, G., & Aydın, E. (2021). Yabancılar için hazırlanmış Türkçe okuma kitaplarındaki söz varlığı: Çocuk hikâyeleri dizisi A1-A2 örneği. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 4(1), 93-126.

Gökşen, E. (2021). *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Edebî Metin Kullanımı*.

- Gönen, M. Uludağ, G. Tanrı buyurdu, E. F. & Tüfekçi, E. (2014). 0-3 yaş çocuklarına yönelik resimli çocuk kitaplarının özelliklerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(29-1).
- Gönen, M., Katrancı, M., Uygun, M., & Uçuş, Ş. (2011). İlköğretim birinci kademe öğrencilerine yönelik çocuk kitaplarının, içerik, resimleme ve fiziksel özellikleri açısından incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 36(160).
- Güler, A. (2022). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Orta (B2) ve İleri (C1-C2) Düzeyde Hikâyelerin Oluşturulması ve İncelenmesi* (Master's thesis, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi).
- Gün, M., & Şimşek, R. (2017). Yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılan hikâye kitaplarının incelenmesi: Yunus Emre Enstitüsü Türkçe öğretimi A1-A2 hikâye seti örneği. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5(3), 502-517.
- Gün, M., & Şimşek, R. (2019). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Hikâye Kitaplarının İncelenmesi: Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretimi A1-A2 Hikâye Seti Örneği*. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 5(3), 502-517.
- Güneş, K. (2019). *Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitapları ile Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretimi Ders Kitaplarının Tema ve Tema İçeriğindeki Sözcükler Açısından Karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi.
- Gürler, H. (2017). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Sait Faik Abasıyanık'ın Hikâyelerinin A1-A2 Seviyesine Uyarlanması* (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- İpek, G. K. (2019). Yürekdede ile padişah adlı masalın çocuk edebiyatı açısından değerlendirilmesi. *Çocuk Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi*, 2(1), 47-60.

- Kadel, P. B. (2021). Use of short stories in language learning. *Curriculum Development Journal*, 29(43), 145–154.
- Karaağaç, H. G., & Ali kılıç, D. (2023). Çocuk edebiyatı ve çocuğa görelilik kavramı. *Education and Technology in Information Science*, 1(1), 58-66.
- Karaca, G., & Temizyürek, F. (2017). Sevim Ak'ın öykülerinin çocuğa görelilik ilkesi açısından incelenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 177-195.
- Karadeniz, E. (2019). *Behiç Ak'ın Çocuk Hikâyelerinin Çocuk Edebiyatının Temel Öğeleri Açısından İncelenmesi* (Master's thesis, Sakarya Üniversitesi).
- Karatay, H. (2011). Çocuk edebiyatı metinlerinde bulunması gereken özellikler. *Kuramdan uygulamaya çocuk edebiyatı*, 77-126.
- Kardaş C. ve Alp D. (2013). *Çocuk Edebiyatı ve Medya*. Ankara: Eğiten Kitap.
- Kayhan, S., Kalyon, M., & Bircan, E. (2022). Türkçe ve İngilizce ders kitaplarını diller için Avrupa ortak çerçeve metni ölçütleri açısından inceleyen lisansüstü tezler üzerine bir araştırma. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 7(1), 18-45.
- Kemiksiz, Ö. (2021). Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik düzeyleri. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(3), 973-992.
- Koç, S., & Arslan, M. (2023). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Aslanın Krallığı Anadili Okuma Hikâye Kitabının Temel Seviyeye (A1-A2) Uyarlanması. *IJSS*, 7(31), 813-828.

- Koçağan, F. Ö. (2012). *İlköğretim 4-5. Sınıf İçin Hazırlanan Öyküleyici Çocuk Kitaplarının Okunabilirlik ve Değerler Yönünden İncelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kurt, E. (2021). Çocuklara yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde hikâye kullanımı. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (23), 144-152.
- Kutlu, A. (2015). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Ömer Seyfettin'in Kaşığı ve Perili Köşk Adlı Hikâyelerinin A1-A2 Seviyesine Uyarlanması* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı.
- McCormick, S. (2007). *Instructing Students Who Have Literacy Problems (6th ed.)*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Moeller, A. K., & Meyer, R. J. (1995). *Children's Books in The Foreign Language Classroom: Acquiring Natural Language in Familiar Contexts*.
- Mutlu, H.ve Set, G. (2021). Kişiler bakımından çeviri çocuk romanları ile yerli çocuk romanlarının karşılaştırılması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(4), 1469-1487.
- Özaslan, P. (2012). *Muzaffer İzgü' Nün Çocuklara Yönelik Hikâye ve Romanlarındaki Eğitsel İletiler* (Yüksek Lisans Tezi). Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özbal, B. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde aktarım etkinlikleri ve stratejileri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (Ö10), 143-157.
- Özgider, D., & Kavcar, D. (2010). *Türkiye Ve İngiltere'de Çok Satılan Çocuk Kitaplarının Biçimsel ve İçerik Özellikleri Açısından Karşılaştırılması (Doktora Tezi)*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitimin Kültürel Temelleri Anabilim Dalı Güzel Sanatlar Eğitimi Bilim Dalı.
- Öztekin, S. (2022). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Hikâye Kitaplarının Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi: Yunus Emre Enstitüsü Anadolu*

Hikâyeleri Dizisi Örneği (A1-A2) (Doctoral dissertation, Bursa Uludag University (Turkey)).

Öztürk, Y., & Kayadibi, N. (2021). Hüseyin Yurttaş'ın Çocuk Kitaplarının Çocuk Edebiyatı Yapıtlarında Bulunması Gereken Özellikler Açısından İncelenmesi. *Journal of Mother Tongue Education/Ana Dili Eğitim Dergisi*, 9(1).

Quintero, E. P. (2010). Something to say: Children learning through story. *Early Education and Development*, 21(3), 372-391.

Sallabaş, M. E., & Sağlık, H. (2020). Yabancılarla Türkçe öğretim setlerinde yer alan konuşma etkinliklerinde dilin kullanım alanları. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 5(1), 237-249.

Strasser, J., & Seplocha, H. (2007). Using picture books to support young children's literacy. *Childhood Education*, 83(4), 219-224.

Sever, S. (2015). *Çocuk ve Edebiyat*. Tudem Yayınları, Ankara.

Kamer, S. (2020). Çiğdem Kaplangı'nın Çocuk Kitaplarının Çocuğa Görelik İlkesi Açısından İncelenmesi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*.

Sönmezsoy, U. & Tuzcu, K. (2023). Muhiddin Yenigün'ün Hikâyelerinin Çocuk Edebiyatının Temel Unsurları Bakımından İncelenmesi. *Current Research in Social Sciences and Humanities*, 2(2), 49-63.

Şen, B. (2023). *Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Başlangıç Düzey Çocuk Hikâyelerine Kuramsal Bir Yaklaşım: Mevlâna İdris Zengin "Başka Çocuklar" Seti Örneği* (Master's thesis, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi).

Şimşek, P. (2011). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Okuma Metinleri ve Yardımcı Okuma Kitapları Üzerine Bir Araştırma* (Yüksek Lisans Tezi). Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şimşek, T. (2018). *Kuramdan uygulamaya çocuk edebiyatı*. Ankara: Grafiker Yay.

Türk, H. (2018). *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Bir İzlen Tasarımı ve Kültürel Öğelerin Hikâye Kitapları Aracılığıyla Aktarımı* (Master's thesis, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).

Temizyürek, F., Şahbaz, N. K., & Gürel, Z., (2016). *Çocuk Edebiyatı* . 0 (Ed.). Ankara: Pegem.

Yılmaz, G. (2010). *Çocukta Mekân Algısının Gelişiminde Masalın Etkisi/Önemi* (Yüksek Lisans Tezi). Fen Bilimleri Enstitüsü.

<https://sozluk.gov.tr> (Erişim: 15.04.2024)

EK-1**KİTAP KÜNYE BİLGİLERİ**

Kitap Adı	Yazar	Yayınevi	CEFR Seviyesi	Sayfa Sayısı
1.Misafirimiz Var	Prof.Dr. Şeref ATEŞ	Yunus Emre Enstitüsü	A1	23
2.Yeni Arkadaşım	Prof.Dr. Şeref ATEŞ	Yunus Emre Enstitüsü	A1	23
3.Hakan'ın Günlüğü	Prof.Dr. Şeref ATEŞ	Yunus Emre Enstitüsü	A1	21
4.Doğum Günü	Prof.Dr. Şeref ATEŞ	Yunus Emre Enstitüsü	A2	23
5.Tatil Planı	Prof.Dr. Şeref ATEŞ	Yunus Emre Enstitüsü	A2	19
6.The New Glasses	Paul Shipton	Oxford University Press	A1	32
7.On Thin Ice	Paul Shipton	Oxford University Press	A1	32
8.The treehouse	Paul Shipton	Oxford University Press	A1	32
9.In the Big City	Paul Shipton	Oxford University Press	A2	40

10.The	Big	Paul	Oxford	A2	40
Storm		Shipton	University		
			Press		

